

Délhárb

26
FILLER

*Mémet, Mária
ismét Budapest*

VI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM
BUDAPEST, 1932. JANUÁR 16.
MBSJELNIK MINDEN SZOMBATON

ROZSASSÉ MICH

DR. MIKES LAJOS

ANGOL NYELVTANA,

az anyanyelvnek az angol nyelvvel való összehasonlítás alapulvétele mellett biztosan és öntudatosan tanítja meg mester nélkül az angol nyelvre. Ára bérmentve 80 fillér

Minden ember annyit ér,
ahány nyelvet tud

Tolnai francia nyelvtana

modern, fonetikus nyelvtan. Ára bérmentes küldéssel 80 fillér

ÖNÜGYVÉD

Tanácsadó a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaiban. 80 oldal, díszes kötésben. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

MADÁCH IMRE
örökké népszerű,
halhatatlan színműve

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA

melyet jelenleg filmre is feldolgoznak, újra kapható. Ára fűzve, bérmentve 60 f

SZEGEDI SZAKÁCSKÖNYV

több mint 300 recepttel, díszesen kötve.
Ára 3 pengő 60 fillér bérmentve

A BÜVÉSZET KÖNYVE

Mindenféle bűvészmutatványokat tartalmazó könyv 400 ábrával. Ára fűzve 4 P 50 fillér, portó 50 fillér

MADEIRA és RICHELIEUX

KÉZIMUNKAKÖNYV

Ez a kézimunkakönyv Madeira-és Richelieu mintákat tartalmaz, még pedig het-száz szébbnél szebb rajzban. Ára bérmentve 2 pengő 30 f

BÉLYEG- ALBUM

előrajzolt ábráival elsőrangú segítsége a kezdő gyűjtőknek. Ára 1 pengő 20 fillér, portó 20 fillér

Házi cukrászat

Hírnyes magyar, francia, angol és német források nyomán összeállította

M. KRASZNAI ELZA

E könyv 200-nál több kipróbált receptet tartalmaz. Ára kötve 1 pengő 20 fillér, portó 20 fillér

Az itt felsorolt művek kaphatók a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker. Dohány uca 12 alatt és minden könyvkereskedésben. Utánvételes küldéssel minden mű 50 fillérrel drágább!

VI. évfolyam

Budapest, 1932 január 16

3. szám

Délibáb

26
FILLÉR

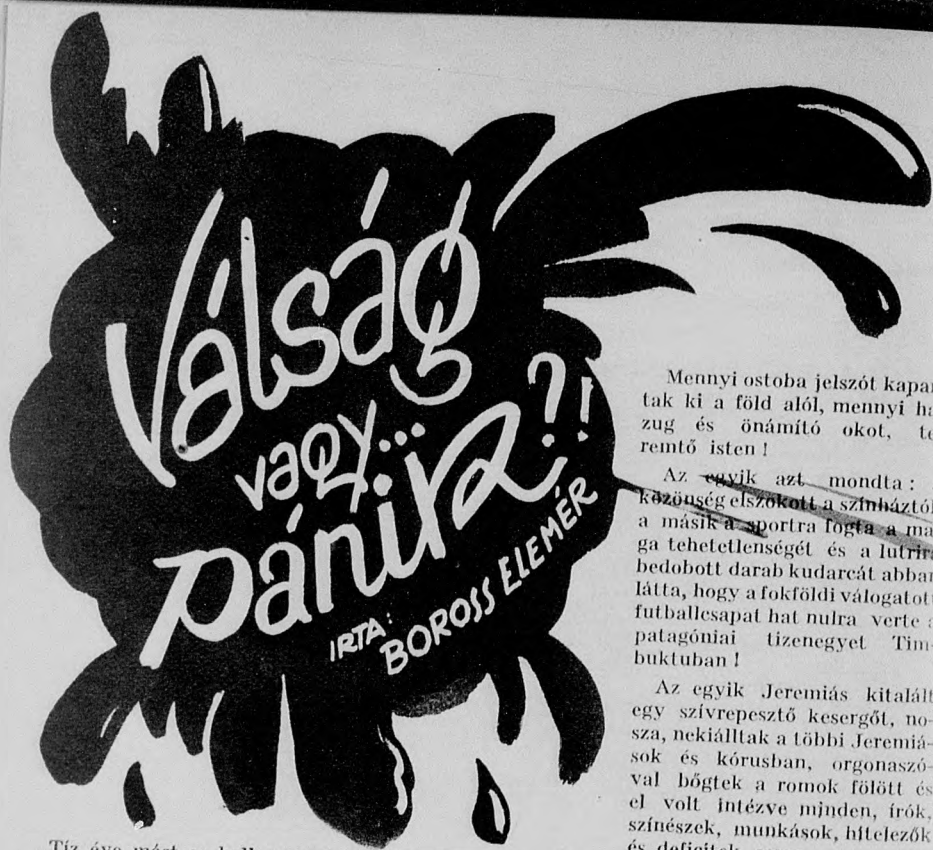
SZINHÁZI HETILAP

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 P 50 fill., félévre 5.— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 26 fillér. Ausztriában 40 Groschen, Csehszlovákiában 2.— cseh korona, Jugoszláviában 4 dinár, Romániában 15 lei, Olaszországban 1 lira 20 centesimo. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dehánny uca 12. Telefon: J. 423-39, J. 423-50.

(Byssz Róbert rajza)

Tíz éve mást se hall az ember, csak azt, hogy: színházi válság van. Tíz éve csapkodják itt az asztalt, hogy nem lehet semmit tenni, mert színházi válság van és pontum. A tizedik válságos esztendő huszonnegyedik órájának hatvanadik percében a válság elérte kulminációját és most: égszakadás-földindulás, meneküljön, aki tud és ...
... utánunk a vízözön!

De a válságosnak elkeresztelt tíz esztendő alatt volt itt valaki és voltak itt valakik, akik köröm- és torokszakadtig kiabáltak oda, azoknak, akiket illetett, hogy:

Nem igaz, hazugság, hogy itt színházi válság van, a kréta körül nincs semmi baj, de baj van, igenis nagy baj van azok körül, akik a retlenetes krétát tartják a kezükben és félkeznek elevenek és holtak felett.

Kiáltunk hát oda százezer és harmadszor a menekülők után, talán most, nyakig a szodomai tűzesőben, elmerülve a maguk-kavarta hamuban, meghallják, amit itt tíz éven keresztül eldugult fülekkel, sóbágyánnyá meredten nem akartak meghallani;

— Nem válság van itt uraim, hanem —
pánik!

Mennyi ostoba jelszót kapartak ki a föld alól, mennyi hazug és önámító okot, teremtó isten!

Az egyik azt mondta: a közönség elszökött a színházról, a másik a sportra fogta a maga tehetetlenségét és a lutriára bedobott darab kudarcát abban látta, hogy a fokföldi válogatott futballesapat hat nulra verte a patagóniai tizenegyet Timbuktaban!

Az egyik Jeremiás kitalált egy szívrepesztő kesergőt, nosza, nekiálltak a többi Jeremiások és kórusban, orgonaszóval bőgtek a romok fölött és el volt intézve minden, írók, színészek, munkások, hftelvezők és deficitek sorsa.

— Nincs új színésztehetség! — zokogta az egyik!

— Nincs új drámaíró! — zokogta a másik!

És ahol ketten ptyeregtek már, futott oda a harmadik, túlsírni, túlajveszékelní a többieket:

— Nincs már közönség!

Hagyjuk a ráolvasást! Beszéljünk világosan. Nem volt a világnak olyan válságos ideje, amikor az embereknek szórakozásra, narkózásra ne lett volna ételszükségletes feltétlen szüksége.

Sőt! Igenis sőt: a tapasztalat, a történelem, a statisztika is épp azt bizonyítja, hogy minél kevesebb kenyér jut a tömegnek, annál inkább kell neki a cirkusz, a játék, az üres bendőt feledtető szórakozás.

Tessék utánanézni.

Mikor kitört a világháború, az akkori színigazgatók éppúgy kiszöktek az igazgatói irodákból, mert kinek fog itt színház kelleni — kiáltották — és erre a mindég fanatikus színészek és írók verbuvált csapatja lebbenslevessel a gyomrukban, tovább játszottak színházat, akkor...

... amikor Sabác alatt már dörögtek az ágyúk, a vonatok rohantak a halálbemenő katonákkal

... és az emberek (— kinek kell itt majd színház?) a sorozás előtt még befutottak a színházba, anyák és gyermekek a pálya-udvari könnyes búcsúztató után hazamenet befordultak Thália templomába felejteni, felejteni!

Hát mennyivel volt különb világ, amikor alig volt házszám és ajtószám, ahová be ne állított volna a póstás a zöldszínű levelezőlappal, amelyben a magas hadvezetőség tudatta, hogy Infanteriszt Ez és Ez a hazáért vívott hősi küzdelmében... jaj, Istenem, ne is idézzük fel azt a *válságot*, azt a *válságos időt*?

Hát mennyivel volt nyugodtabb idő, amikor nem a font és nem a shilling esett le, de tizenöt ezerszer öt liter vér a mi vérünk-ből egyetlen hét alatt?

Hogy akkor volt pénz?

Kinek? Kinek volt, az akkor is mással volt elfoglalva, mint reggeltől estig színházban ülni — a tömegnek, akiért van és akiből van a színház, kenyérjegye volt és zsírjegye és két hősi halottja és egy eltűnt családapája!

Nem kérem. A színházzal nincs baj, de baj van, az egész világon baj van és ez a baj, hogy azok a kolompások, akik 1914-ben vitték a kolompot a báránnyok előtt és ezek a régi kolompások nem veszik észre, hogy a világ azóta megváltozott és ami tegnap még jó volt, az ma már rossz, de ami tegnap rossz volt, azért ma má jó lehet!

A levegő megérezése, a föld ringásának halvány szeizmográfja hiányzik a régi kolompásokból és a tömeg kiszolgálása va banque-ra és sorsjegykiszolgálásra megy. Addig ontani a számokat, amíg az egyiket csak kihúzzák, addig adni be a darabokat, amíg az egyiket, Isten a megmondhatója miért, beveszik, azután sebesen léglát hozatni a kőművestől, kettétörni és egyik felével a mellet ütni, hogy ime, mégis csak tudjuk, mit kell adni a közönségnek...

... egészen addig, amíg a szezon végéig már semmit nem akar bevenni a nyájas közönség és akkor a megmaradt féltéglát hozzávágni az írók, színészek, vért és verejtéket adók nekibúsult fejéhez.

Könnyű a tejivó márványasztala mellől színházat igazgatni? — mondják, ha ugyan eljut a tejivó márványasztala a párnás irodák, egyetlen sikeres darabot aranyrámban őrző csendéletéig.

Bizonyos, hogy odafenn nehezebb. De az is bizonyos, hogy akkor, amikor a közlekedés már kitalálta a repülőgépet, nem lehet a legzenialisabb lóvonattal se kísérletezni. A Zeppelének és Do X-ek korszakában igenis óvodás egyszeregy, hogy Zeppelinnel, vagy Do X-szel áll vagy bukik a világ, — mert a csabacsüdi kávédarálón ma már csak nevetni tudunk, de ezért a röhejért nem fizetünk drága helyárat.

Pánik van is kérem és nem válság és sajnos, hiába kapunk most már a fejünkhez, amikor a fejünket már régen — elvesztettük.

IRTA: KODOLÁNYI JÁNOS

Amerre néz az ember, utcán, kávéházban, iskolakapuk előtt, mindenütt Greta Garbókat és Marlene Dietricheket lát. Egy darabig csak külsőleg voltak hasonlatosak a lányok e két epedőarcú színésznőhöz, de a nők már olyanok, hogy akiknek a külsejéhez viselkedésben, frizurában, ruhában alkalmazkodnak, azoknak mihamar felveszik a belső attitűdjüket is. A nők mindig jobban magukon viselik a kor jellemvonásait, mint a férfiak. Sokkal gyorsabban alkalmazkodnak, gyorsabban alakulnak át belsőleg is. Egy kis rosszindulattal azt lehetne mondani, hogy kaméleonok, de nem kell mingyárt ennek a különben oly érdekes és ártalmatlan állatknak a felemlítését rosszindulatnak venni! Hiszen az, hogy a nők oly impulzívok, oly finom idegrezzenéssel s oly ösztönösen választják ki maguknak azt az egyéniséget, amely koruknak, környezetüknek legjobban megfelel, csak nőiségük bizonyítéka.

Igy volt ez mindig. Bizonyos, hogy némely híresebb görög közeletű hölgy ugyanígy átalakította a nők jellemét s külsejét már kétezer évvel ezelőtt s a madame Dubarryk, Ninon de Lenclos-k is hasonló hatással voltak koruk szerény polgárlányaira. Bontempellinek, a híres olasz írónak van egy darabja. Ebben egy hölgy úgy alakul át telkéleg is, ahogy más és más ruhát ölt magára. S ez az átalakulás nem tudatos és nem szándékos, nem majmolás. A lelke mélyéig megváltozik önagsága a felöltött ruha jellegének megfelelően. Magunk is hányszor tapasztalhatjuk, hogy szívünk választottja milyen más egyéniség egyszerű háziruhában, hátrakötött fejjel, hálruhában, mikor nyakán csillognak a féltve őrzött gyöngyök és lábaeskáján a strasszos estélyi cipők, mikor felveszi egyszerű uccai ruháját vagy amikor démoni japán kimonóban teát főz a lámpa barátságos fényében. A nő sokkal intenzívebben fejezi ki egyénisége különböző oldalait, sokkal közvetlenebb kapcsolata van a ruhához,

frizurához, általában a külső megmutatás eszközeihez, mint nekünk, férfiaknak, akik a ruhánkban csak eső és hideg elleni fegyverzetet vagy munkánkhoz megfelelő gunyát látunk, akár ezt vesszük fel, akár azt, megmaradunk olyanok, amilyenek magunkat a világ számára kialakítottuk. A nő és ruhája: ez valami titokzatos összefüggésben áll egymással. Gondoljunk csak a mult század kényeskedő, finomkodó életformáira, bútoraira, szobaberendezéseire és ruháira. A krinolinós, derékfűzős hölgyek úgy elájultak a legesekélyebb „durvaságra” is, mint a parancsolat s ez az ájulás bizony nem volt hazugság; igazi, valószínűs ájulás volt az, még ha eleinte gyakorolni is kellett egy kicsit...

Hát itt van az isteni Greta és Marlene! Eleinte csak a hajviseletüket utánozták a lányok. A járásukat. A nézésüket, fejtartásukat. Felöltöbbs pózaikat. Voltak lányok, akiknek csak a frizurájuk volt Greta. Voltak, akik csak a kezüket tartották úgy, mint Marlene. Voltak, akik a pillantásukat is meg tudták változtatni. S ma már vannak, ezrével vannak, akik nemcsak a hajviseletükben, mozgásukban, gesztusaikban hasonlók ezekhez a filmszínésznőkhöz, hanem arckifejezésükben, egész viselkedésükben is. Valamj epedő boldogságvágy, valamj elérhetetlen álom kifejezése, valamj szenvedélyes és izzó sóvárgás ömlik el egész lényükön s véletlenül sem lehet őket rajtakapni azon, hogy valamiben kiütközzön belőlük az áruló vonás; ez csak külsőség, felvett szerep, jól megjátszott forma. Nem, *ők telőtől-telpig, kívül-belül hasonlókká váltak eszményképükhöz, teljesen azonosaknak érzik velük magukat s ez meghatározza még a legmélyebb, legtitkosabb álmukat is, Semmiféle erőszakkal, neveléssel, hatással ki nem mozdíthatók ebből az életformából, összenőttek vele s mindaddig, amíg más nőftpusok nem kerülnek felszínre, ilyenek is maradnak. Csak a szemünk láttára ment végbe a változás az amerikai fiúftpusból a svéd és*

OS

eszkö-
ik a
yver-
nyát
meg-
nkaf
ó és
sben
szá-
áira,
ra. A
iltak
nt a
vott
az,
t...
ene!
ik a
rtá-
yok,
tak,
mint
t is
nak,
sele-
son-
nem
a is.
lér-
edé-
yü-
pni
lük
gett
ök
ttak
rzik
lég-
féle
em
ze-
sok
ak.
ál-
és

Marlene Dietrich
legújabb fényképe

(Fotó Paramount)

német nőtipusba. Néhány évvel ezelőtt még a hetvenes évek nagymamák is fiúcskák voltak. Láruk megnyúlt, cipőjük megkeskenyedett, járásuk határozott és gyors lett, fejük átalakult, kamaszokká váltak s aki nem hiszi, hogy a nő még a esontjait is át tudja alakítani olyanná, amilyennek szeretné látni, hát tanuja lehetett annak, hogy zömök, vaskosontú nők megnyúltak és karesú ifjakká váltak. Amikor a övát a nő keblét fedetlenül hagyta, bámulusan kifejlődtek a keblek és vállak. Amikor a lábuk lettek közbámulat tárgyai, zongoralábukat alakított át a nő tetszenivágyása arab paripa vagy erdőben szökdelő dāmvađ karesú lábaivá. A nő mindent megcsinál magából, amit akar. Így lettek most leányaink, fiatal asszonyaink *Greták és Marlenek!*

Mi az, ami e két híres filmszínésznő lényében a kort fejezi ki? Ami mintegy össze-sűrítve megmutatja a bennünk mélyén eltemetett vágyakat, álmokat, érzéseket? Nézzük meg őket jobban. Mind a kettőn valami megfoghatatlan sóvárgás ömlik el. Valami mélyen elfojtott fantázia elérése utáni izzó vágy. Mintha a lelkük mélyén titkot rejtegetnének s egész életvonaluk ennek a titoknak a felfedésére, elérésére s kimondására volna beállítva. Mintha minden kéjükben és boldogságukban benne lenne valami örömesépp, valami kínzó és reménytelen epedés, mintha őriznének magukban egy céll, amit nem érhetnek el. Hiába a szerelem legforróbb percei, — elmúlik az is és jön újabb vágy és újabb kielégíthetetlen-ség. Greta Garbót és Marlene Dietrichet mint par excellence „erotikus” nőket szokták emlegetni. De hát ezt csak a felületes szemlélők mondhatják. Ők nem veszik észre bennük azt, ami izgató, ami furesa és szinte tragikus: az örök sóvárgást és az örök elérhetetlen hajszolását. Én, ha Greta Garbo-filmet nézek, világosan látom, hogy az isteni Greta boldogtalan lény. Minden mozdulatában, minden megnyilatkozásában ott lappang a titkos szomorúság: *Hajszolok valamit, új és új illuziókba étem bele magamat, újra és újra remélek és hiszek, de hiába, van bennem valami, amit nem érhetnek el, amit nem valósíthatok meg s ami keserűvé teszi számomra az életet s új és új csalódásokat hoz: a szerelem teljességét, betetőzését s megnyugvását. Ezt hajszolom hiába. Ezt keresem és várom hiába. Ennek adom oda magam egész lényemmel, testemmel-lelkemmel, erre teszek fel újra és újra mindent — hiába. „Nem, kedves olvasóm, az isteni Greta és Marlene megegyezik ebben*

az egy vonásban: ők nem forró, erotikus, magukat átadni tudó s az átadásban feloldódó s megnyugvó nők. Kettős lények ők, lelkiéletük mintha meg lenne hasadva, ők csak látszanak forróknak, ők csak kívánják az odaadást és feloldódást. Lelkük mélyén megmaradnak zárt, magukra hagyott, feloldódni nem képes nőknek, akik azonban hisznek benne, hogy az új szerelem meghozza számukra a teljes és tökéletes szerelmi feloldódást.

Arckük is ezt mutatja. Arcesontjaik kiálló, álluk, ajkuk összeszűkül, homlokuk erős és értelmes, nem az ösztönember homloka az övék, hanem a tépelődő észemberé. Szemük néha éles és kutató, mintha a környezetük mélyén azt a valamit keresnék, ami a boldogságukat hozza meg. De gyakran magukba fordul a szemük, ilyenkor önmarcangolókká válnak, hogy valami forró, állandó epedés könnyeivel csillogtassák meg boldogtalanságukat. Ilyen a táncuk, a hangjuk, a daluk, ilyenek ők minden helyzetben és környezetben. Figyeljék csak meg őket! Persze a férfiak bolondulnak értük. Mert ez az a nőtipus, amely mindig, egész életében keresi a maga férfiát s melyik férj nem hajlandó azt hinni, hogy éppen őt keresi az isteni nő?! A férfiak tudják, hogy a tragikusan vágyó, sóvárgó nő több kéjt vihet a szerelembe, mint a spontán, ösztönös, feloldódó nő. S melyik férj nem hiszi, hogy éppen ő az, aki a legtitkosabb titkok zárát fel tudja oldani s a gátlások varázslata alól a tündért ki tudja szabadítani? Minden férfi hiszi magát annyira férfinak, hogy ő az egyetlen, aki minden legyőz, — a női lélek legmélyén megbújó acélkemény ellenállást is!

S hogy most mi ebben a korszerű? Hát vajjon nem a boldogságkeresés, boldogságvágy korát éljük-e kedves olvasóm?! Vajjon volt-e valaha kor, — leszámítva a nagy francia forradalom korát, — amelyben oly vadul, oly erőszakosan, oly következetesen vágytak volna a tömegek a boldogságra, mint a mi boldogtalan korunkban? Amikor a felszabaddulásnak oly elemi kívánsága kerítette hatálmába az embermilliókat, mint ma?

Ez Greta és Marlene tömegsikerelnek a titka. Ez érzik benne a nők is. Ezért válnak hozzájuk hasonlókká. Igazuk van-e? Bizonyára. A nőknek többször van igazuk, mint hinnénk.

Két nev
világkarrié
most fölfe
Különös ab
hogy viselő
Németh M
tötte meg
ragyogóbb
gatóban ve
is tudomá
igazgatók
sikeres da
talát.

A világ
meth Mári
szerint: a
hangja vé
Máriáé. E

A bécsi
Németh M
volt, nem
vel. Külön
képviselőhá
tenorista m
miatt hozt
énekes, de
módon aka
Külön törv
bécsi oper
meth Mári

Németh Mária és Rózsi Meller

IRTA
MOHÁCSI JENŐ

Két nev: két magyar karrier. Az egyik: világkarrier. A másik: egy magyar lány most fölfelé törtető német írói karrierje. Különös aktualitást az ad mind a két névnek, hogy viselői ezen a héten Budapesten jártak. Németh Mária két föllépése színültig töltötte meg Operaházunk nézőterét a legnagyobb közönséggel. Meller Rózsi látogatóban volt rokonainál, de a nyilvánosság is tudomást szerzett ittlétéről, a színház-igazgatók most latolgatják első, Bécsben sikeres darabjának budapesti színrehozatalát.

Németh Mária

A világ legtüneményesebb szopránja Németh Máriaé. A bírálók megállapítása szerint: ahol a többi nagyhírű énekes nő hangja végződik, ott kezdődik Németh Máriaé. Ereje, csillogása páratlan.

A bécsi nagyhírű operaház, melynek Németh Mária hét esztendőnél tovább tagja volt, nem tudott megegyezni a művésznővel. Külön törvényt kellett hoznia az osztrák képviselőháznak Németh Mária és Piccaver tenorista miatt. Azt hiszem, inkább Piccaver miatt hozták a törvényt, aki nagyszerű énekes, de hangja már letűnőben. Ilyen módon akartak talán megszabadulni tőle. Külön törvény akadályozta meg, hogy a bécsi operaház vezetősége belemenjen Németh Máriaé igazán méltányos anyagi

követelései. Bécsnek operaházaért rajongó közönsége fájdalmas lemondással látta Németh Mária távozását. A nagy magyar művésznőt nem kell féltenünk. Tucatjával van vendégszereplési ajánlata, Európaszerte ott énekelhet, ahol akar. A tengerentúltra is hívják. Reméljük, hogy ezentúl Budapesten is többször hallhatjuk a tehetsége virágjában működő nagy énekesnőt...

Emlékezzünk vissza e világraszóló magyar karrier egyes állomásaira.

1923 júniusában a Városi Színházban fellépett egy egészen ismeretlen fiatal énekesnő. Az „Álarcosbál” Amáliája volt első szerepe. Hónapokkal azelőtt az Operaházban jelentkezett próbaéneklésre, de ott még a kórusba sem akarták fölvenni.

Emlékszem, ott voltam: hallatlan sikere volt Németh Máriaé. Másnap cikket írtam róla egyik bécsi lapban. Erre harmadnap már ajánlatot kapott valamelyik bécsi hangversenyirodától.

Ezentúl fölfelé ívelő pályája következő állomásai: szerződés a M. kir. Operában, egyik siker a másik után, telt házak, Németh Mária kedvéért. Fél esztendővel később Schalk Ferenc, a bécsi operaház igazgatója próbaéneklésre hívja. Véletlenül aznap, amikor Bécsben Schalknál jelentkezett, cikkem jelent meg a Neues Wiener Tageblattban Németh Máriaé: A magyar Jeritza címen. Schalk mosolyogva nyujtotta át az énekes-

nőnek a cikket, melyről Németh Mária persze nem tudott. Néhány nappal később, háromnegyed évvel első színpadra lépése után Németh Mária a világhírű bécsi operaház szerződötletett tagja volt.

1924 szeptemberében lépett fel először a magyar énekesnő Bécsben, a „Trubadur”-ban. Beteg is volt, trémázott is, idegen nyelven kellett énekelnie, idegen publikum előtt. Nem volt az a siker, amire Schalk számított. Németh Mária ezután hetekig feküdt egy bécsi szanatóriumban. Férje, Grünauer tanár, szintén beteg volt. Meglátogattam, azt mondtam neki, hozassa meg azonnal Caruso életrajzát, olvassam el feleségével, abból látni fogják, hány-szor bukott meg a világ legnagyobb énekese pályája kezdetén. Grünauer tanár megfogadta tanácsomat, a Caruso-életrajz Németh Máriának vigasztalásul szolgált.

Schalk Ferenc nem hagyta cserben föl-fedeztétjét. Nápolyba küldte Németh Máriát, Fernando de Lucia nevű híres énektanárhoz, aki négy hónappal később bekövetkezett haláláig megformálta Németh Mária tüneményes hangját. Amikor a művésznő visszautazott, Milanóban próbát énekelt Toscanininek, aki a következő esztendőre háromhónapos vendégszereplésre szerződtette a fiatal magyar énekesnőt a milánói Scalához. (Ezt a vendégszereplést nem abszolválta Németh Mária, fia betegsége miatt.)

1925 márciusában Németh Mária „Sába királynőjé”-ben lépett újból a bécsi közönség elé. Most már úgy fogadták a hangjában és művészetében megnyugodott énekesnőt, mint ahogy keveset. A kritika is magasztalta. Németh Mária a bécsi operaház egyik legünnepeltebb művésznője lett. Lakást kapott a Burgban, főhercegi bútorokat adtak neki, a kedvében jártak. 1931 decemberéig huszonkét szerepet énekelt Bécsben Németh Mária. Közöttük a legnehezebbeket, így Normát Bellini dalművében, melyet harminc év óta nem adtak, mert nem akadt énekesnő, aki elénekelte volna.

Különbek ezek már ismert dolgok. Németh Máriát vendégszereplései Európa minden nagy városában a leghíresebb művészek sorába emelték. A prágai cseh operában ugyanúgy ünneplik, mint a párizsi operában. Németh Mária pedig százszázalékosan magyar maradt. Pályája csak most közeledik zenitjéhez. Büszkék lehetünk rá...

Meller Rózsi

Most októberben dr. Hans Nüchtern tanárral, a bécsi rádió irodalmi igazgatójával a müncheni gyorsvonat étkezőjében

ültünk. „Az ember tragédiája”-nak müncheni rádióelőadása hívott bennünket a bajor fővárosba. Bécsi lapokat olvastunk, amelyekben hírt találtunk arról, hogy a Burgtheater Kamaraszínháza, az Akademie Theater ezen a héten mutatja be egy ismeretlen szerzőnek, Frank Maarnak „Leutenant Komma” című darabját. Azt mondja Nüchtern tanár:

— Tudja kérem, hogy ezt a darabot én juttattam a Burgszínházba. Beküldték nekem, hogy adjam elő a bécsi rádióban. Nem volt alkalmas a rádiószínpad részére, de igen kitűnő darab, ezért azonnal áttelefonáltam Buschbeck barátomnak, a Burgtheater dramaturgjának, hogy átküldök hozzá egy jó darabot, olvassa el, talán jó lesz nekik. Ez az a darab, amit most bemutatnak. A szerzőjéről persze semmit sem tudok. Most azt olvastam itt a lapban, hogy Frank Maar csak álnév, nő írta a „Leutenant Komma” című darabot.

Azóta többen is tudunk a szerzőről. Meller Rózsának hívják, budapesti lány, néhány esztendővel ezelőtt érettségizett a Veres Pálné uccai gimnáziumban. Bakteriológus, jelenleg néhány hónapi szabadságot élvez, de kedvtelésből egy szanatóriumot vezet. Darabját az Akademie Theater már nyegvenedszer adja. Hamburgban, Breslauban is előadták.

Meller Rózsi, akivel a minap hosszasan elbeszélgettem, azt mondja darabjáról, hogy az nem is olyan jó, talán az az érdeme, hogy jobb a többinél, amit Bécsben előadnak, ezért van sikere. Álszerénységnek tartanám Meller Rózsának ezt a kijelentését, ha nem olvastam volna el a regényét, mely „Frau auf der Flucht” (Menekülő asszony) címen jelent meg tényleg másfél hónap előtt a berlini Universitas Verlagban, most már Rosa Meller szerzői névvel. Ez a regény, melyről a bécsi nagy lapok és a Berliner Tageblatt ragyogó kritikát írtak, nagyszerű írás, színes, lenyűgöző, elbűvölő, mély és oly ragyogó németességgel van megírva, hogy ámulatba ejti az olvasót. Egy szerelmes asszony kálváriájáról szól. Az asszony lelki harcban áll kedvesével, ezt minduntalan otthagyni, elszegődik egy dán paraszthoz cselédnek, aztán csavargó lesz belőle, járja az országutakat, aztán munkásnő lesz, végül tődőbajt kap és meghal. A könyv első hetven lapja, mely Dániában játszódik és utolsó ötven lapja, mely a nő haldoklását írja le: remekmű. De kitűnő a könyv többi része is.

Úgy látszik, ez csak a kezdet. Rose Meller nevére még sokszor fogunk felfigyelni, nemcsak idehaza, hanem mindentűtt, ahol az igazi irodalom barátai élnek.

ak műn-
ünkét a
vastunk,
hogy a
kademie
gy isme-
„Leute-
mondja

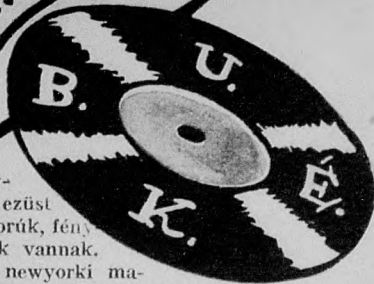
abot én
tték ne-
n. Nem
ére, de
ttitelefo-
Burg-
tküldök
alán jó
ost be-
mit sem
n, hogy
„Leute-

Meller
néhány
Veres
ológus,
élvez,
vezet.
megy-
lauban

szasan
hogy
hogy
adnak,
tanám
a nem
„Frau
címen
berlíni
Rosa

helyről
eblatt
s, szí-
y ra-
ámu-
szony
rcban
gyja,
dnek,
szág-
tűdő-
etven
tolsó
a le:
ze is.
Teller
nepi-
l az

Billar Irén Gramofonlemezeken kíván nek B. u. e. k. t Budapest

köny-
vek, ezüst
koszorúk, fény
képek vannak.

A newyorki ma-
gyarok közül társasága :
Gyenge Annus és az ura, Jeritza Mária, mrs.
Jonet Antonie (Váradí Rózsi csellómű-
vésznő), Halmi Artur híres portraifestő.

Billar Irén New-York egyik legnagyobb
színházától, a Schubert színházától kapott
szerződötési ajánlatot, de az ura hallani
sem akar arról, hogy fellépjen.

És most még minden úgy van, ahogy mr.
Fengel akarja. Egyelőre. Később talán
mégis meglágyul a szíve.

Régi
dolog :

nemcsak a
művészet utá-
nozza az életet, ha-
nem megfordítva —
az élet is utánozza néha
a művészetet. Billar Irén
megismerkedése Bécsben a new-
yorki mr. Fengellel, egész a házasa-
guk happy endjéig kimondottan re-
génytéma.

A pesti, álmodozó, csodára váró szép kis-
lányok nyugodtan hajthatják
álomra a fejüket. Mert íme, tör-
ténnek még csodák! Ha a her-
cegek lassanként kihalnak is, de
vannak amerikai milliomosok.
Csak egyre kevesebben. Sajnos.

Ennek a regényes amerikai
házasságnak a története ismét
visszaadta a szegény kis pesti lá-
nyok szívébe a hitet. Hogy is
mondta Napoleon ?

„Minden katona ott hordja hátí-
zsákjában a marsallbotot.”

És minden bájos, okos nő a
gazdag, boldog házasság lehe-
tőségét! Csak egy kis szerencse
kell hozzá. No meg egy amerikai.

Billar Irén budapesti váciuccai
lakásától a newyorki central-
parki apartmanjáig hosszú volt
az út — de ő mégis a régi. A
gyönyörű lakás tele van szebb-
nél szebb szőnyegekkel, goblenek-
kel s ő a legboldogabb, ha kilenc-
lámpás rádióján Budapestet fog-
hatja. A newyorki telefonkönyv-
ben nemcsak mr. Fengel áll, ha-
nem Billar Irén is.

Csekély negyvennyolc emeletes
felhőkarcolóban laknak, Vajjon
milyen magasra kell felnézni ott
valakinek, ha őt az ablakban sze-
retné látni ?

Külön könyvtárszobája van,
ahol csak pesti emlékek, magyar

Billar Irén newyorki lakásában

Az egész családját szeretné már maga mellett látni. Az U. S. A. elküldte végre a beutazási engedélyeket és most utazik utána az öccse, a szobalánya, aki tizenkét éve van nála és két elválhatatlan bulldogja. A bullik eddig nővérénél, Biller Margitnál voltak kosztban.

A magyar primadonna New-Yorkban is elfoglalt életet él. Minden órája, percé be van osztva. A Kolumbia egyetem tanárnője tanítja angolra. A titkára is angol. És minden program szerint megy, mint az iskolában. Egy óra ének, egy óra tánc, egy óra torna.

Júniusban valószínűleg hazajönnek, mert mi az a nyolcnapos út New-Yorktól Pestig?

Biller Irén nagy elfoglaltsága miatt nem igen ér rá levelezni. Pedig csak karácsonykor körülbelül száz üdvözlötet kapott Pestről. Ha ő ezekre mind válaszolni akarna!

Hallatlanul kedves ötlet az a négy gramofónlemez, amelyet a nővérének küldött az ünnepekre, levél helyett. Biller belebeszél New-Yorkban egy elmés készülőbe és néhány perc alatt kész volt a lemez, amelyet aztán a nővére itt Pesten, a rendes gramofónján lejátszott. Semmi bozorkányság, csak éppen külön esonttú kell hozzá.

Megható, mikor a nővérénél Biller Margitnál felcsendül a messze Amerikába vándorolt primadonna hangja...

— Drágáim! Kedveseim! — mondja Biller Irén. — Minden esókom és üdvözlöttem nektek és mindazoknak, akiket szeretek, és engem szeretnek! Milyen gyönyörű volna, ha mellettem lehetnétek karácsonykor és újévkor!

A lemez forog tovább. Egy kis angol gyermekdal következik. A keresztfiának éneklő, a bátyja fiacskájának, aki az egyetlen gyerek a családban. Szeretné, ha szorgalmasan tanulna angolul.

Biller Margit felteszi a gépre a másik lemezt. És megtudjuk, hogy Fengelék karácsony előtt huszonnyolc napos hajóúton voltak. Miami, Palm Beach, aztán Portorico, Cuba egész Dél-Amerikáig.

— Drágáim! — mondja Biller Irén. — Olyan furcsa az élet! Mikor itt fürödtem Miami-ban, a tengerben s a nagy hőségtől csak legyezővel tudtam az uccára menni, folyton az járt az eszemben, hogy Budapesten most tél van s talán esik a hó. Budapesten, ahová én mindig visszavágyom!...

A gramofónra új lemez kerül. És tisztán, frissen csendül fel a primadonna hangja:

— *A happy new year to all my dear friends from Budapest!* — (Boldog újévet valamennyi pesti jóbarátomnak!)

És Budapest egyhangúan viszonzozza Mrs. Fengel újévi üdvözlötét:

— *A happy new year, Irene Biller!*

Andreae Ella.

Biller Irén és férje newyorki otthonukban

Néh
meg N
nagy C
Érdeke
venced
szerző
„Lu
búg az
között
nem i
templ
sem. f
hívó,
fel,
szagga
lyekne
tatos
csodáll
hogy
képpen
okozza
kat. A
50 év
ötéves
zeivel
amely
pénzda
Mindan
mek k
zért,
amely
érintet
ezt a
lennyom
egy so
Ujjong
mas H
lását.”
Iyer
Michele

Irén. —
fürdtem
hőségétől
a menni,
gy Buda-
nó. Buda-
yom!...
s tisztán,
hangja:
ar friends
vet vala-
zza mrs.
er!
eae Ella.

Az
el/opo#

orgona
sípok

Néhány nappal ezelőtt jelent meg Németországban az első nagy Giacomo Puccini-életrajz. Érdekes intim részletek elevenednek meg a nagy zeneszerző életéből.

„Luccában a katedrálisban bűg az orgona — írja többek között Specht Richard, — de nem istentiszteletre, mert a templomban nincsen egy lélek sem. És ha akad is egy jámbor hívő, az is csodálkozva néz fel, mert összefüggéstelen, szaggatott hangokat hall, amelyeknek egyáltalán nincsen ajtatos jellegük. Még jobban csodálkozna valaki, ha látná, hogy mi is történik tulajdonképpen fent a kóruson. Mi okozza ezeket a furcsa hangokat. Az orgona padján egy 50 év körüli ember mellett ötéves fiúcska ül és apró kezével a billentyűk felé kapkod, amelyekre az idősebb férfi pénzdarabokat helyezett el. Mindannyiszor, amikor a gyermek kinyújtja az ujját a pénzért, megszólal az a hang, amelynek billentyűjét megérintette. A gyermek élvezte ezt a helyzetet és akkor is lenyomja a billentyűt, amikor egy soldo sines a klaviatúrán. Ujjongva figyel a hatalmas hangszer megszólalását.”

Ilyen módon akarta Michele Puccini, a kated-

rális orgonistája, zeneszerző és konzervatóriumigazgató fiát, Giacomót muzsikára tanítani és így is szeretettelle meg vele az orgonajátékot. Elérte, hogy a kisgyerek a komplikált apparátust nagyszerűen értette egy-két éven belül, mert a kis Giacomo szülei muzikusnak szánták, sőt egyházi zenésznek a fiukat. Talán az is maradt volna, ha egyszer át nem szokik Pizába, hogy ott meghallgassa Verdi „Aida” című operáját.

1858 december 22-én — ezen a napon született Giacomo Puccini — „határozták el”, hogy zenész lesz. Nem csoda, hiszen generációk óta a Puccinik — mint Németországban a Bach-ok — a Santa Cecilia szolgálatában állottak. Az a Giacomo Puccini volt az első, aki a „Tosea” szerzőjének dédapja volt. Gello di Pescaliát hagyta el a XVII. században a zenefőigazgatói állásért, amely egy kategóriába számított a hohéri állással és nagyon nehéz volt egy-egy ilyen pozíciót megszerezni.

Antonio az első nagy Puccininak a fia, átvette örökét Luccában és 13 operát, több nagy misét komponált. Domenico, Antonio fia ugyancsak tehetséggel töltötte be apja halála után az egyházi karnagyi állást

és fiatalon, 44 éves korában halt meg. Szegényt megmérgezte egy riválisa. Fagyaltot evett egyik mecenásánál, ebbe öntötte a mérget az ellensége. A Torre del Lago-i archívumban olvasható.

Giacomo Puccini nagyon kedvetlenül tanult muzsikálni és nem szívesen gyakorolt. Egész Lucca azt hitte, hogy nagy „maestro” lesz belőle, de ő egyáltalán nem mutatott semmiféle kedvet arra, hogy zenei léren csináljon karriért. Arnaldo Fraccaroli, Puccini barátja és életrajzírója meséli, hogy később, ha egy hamis hangot hallott, lábával reflexszerű mozdulatot tett.

Mindez nem akadályozta meg abban, hogy fiatal korában el ne foglalja az orgonistai állást, de minden templomban játszott Luccában.

A szemináriumban természetesen megbukott a muzsikából. A Pacini zenekonzervatóriumába járt később, ott aztán nagyon hasznát vették. Persze, ő és barátai néhány orgonasípot elloptak, hogy cigarettát és cukrot vásároljanak rajta és amikor Giacomo legközelebb az orgonához ült, csengő hangjával pótolta a hiányzó csövek hangját. Senki nem vett észre hibát.

Egy alkalommal éppen mise van, tele van a templom hívőkkel és szent melódia szól, amikor elsápadnak az arcok, senki nem tud szóhoz jutni izgatottságában... Az orgona egyszerre operaáriákat kezd játszani, variációkat, fugákat, a fiatal Puccini megfejedezett magáról, azt hitte, egyedül van odahaza. Saját magának muzsikált.

Giacomo Puccininak sok kapcsolata volt Magyarországgal. A „Pillangókisasszony” bemutatója után az lett a kabalája, hogy darabja csak akkor arathat sikert, ha Budapesten indul el színpadi körútjára.

Igy aztán maga is résztvevett mindig operái próbáin. Budapest mindig a sikert jelentette számára, mert az első pillanatban felismerték a zseniális embert.

A „Nyugat leánya” bemutatójára készültek. Környey Béla és Szamosi Elza énekeltek a főszerepeket. A házi főpróbán Puccini idegesen, izgatottan járkált.

— Nem bírom tovább, ez nem megy úgy, ahogy kellene.

Természetesen jobban nem is lehetett volna játszani.

— Nem bírom...

Fel és alá szaladgált a színpadon.

A szereplők énekeltek és nem törődtek az izgatott szerzővel.

Egyszerre csak furesa látvány tárult a szemük elé.

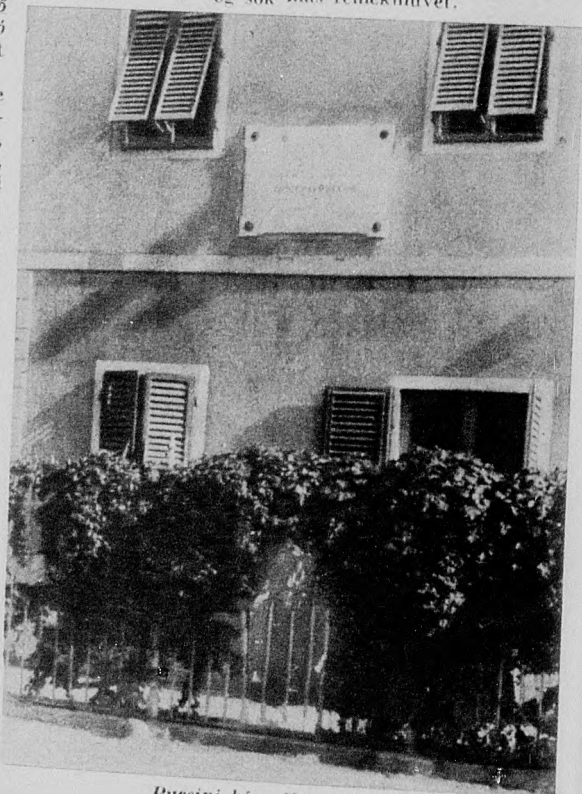
Giacomo Puccini idegsokkos mozdulattal a földre vetette magát és elájult...

Aunyira szívére vette a premiérjét.

*

Sokat mulatott budai kiskocsmában cigány mellett. Meg is illetődött a primás, mikor olyan illusztris muzsikus előtt kellett levezgázni.

De mi lett volna, ha Puccini nem hallgatja meg az „Aidá”-t és továbbra is templomi orgonista marad? Nem ismernék a „Toscá”-t, „Bohémélet”-et, „Turandot”-t és még sok más remekművét.

Puccini háza Viareggióban

negy ügy,
lehetett
n.
törődtek
tárult a
szdulattal
jét.

n cigány
, mikor
ellett le-
m hall-
bbra is
mernék
ndot"-t

Evelin Klingstone amerikai táncosnő

Színházi panaszok

A nagyközönség köréből több panasz hangzik el a színházakkal kapcsolatban. Nem olyan súlyosak, hogy ne lehessen orvosolni. Ill köztünk tehát néhány olyan hibát, melyen hamarosan lehel segíteni.

1.

Az Operaház földszinti páholyfolyosóján és a büfében nem nagyon járhatóknak előadás alatt mélyen dekoltált ruhájú hölgyek. Nem az erkölcsrendelet miatt, egyszerűen azért, mert aránylag hűvös van. Jó lenne, ha nem takarékoskodnának az Operában a fűtéssel, mert bizonyára az igazgatóság sem akarja, hogy a zene kedvelői megfázza menjenek haza. Gyakran előfordul, hogy néhány hölgy kivételti bundáját a ruhatárból, mert a vállára kell teríteni a hűvösség miatt.

Tehát meleg folyosókat az Operaházban!

2.

Ha már az Operáról van szó, említsük meg a szünetek kérdését is.

A közönség körében több alkalommal hangzott el panasz, miért nem engednek az állami színházakban, főleg az Operaházban egy cigarettát elszívni a szünetben. Nem akadályozzák meg ezt a műveletet, mert hiszen elég szép dohányzó áll rendelkezésre. Más akadály van! A szünetek túl rövidek.

Olyan kis szünet van a felvonásokban, hogy csak félig lehet elszívni egy rendes cigarettát.

Takarékoskodnak a világítással és sietnek, hogy ne fogyasszák az áramot!

Engedjenek egy cigarettaszívásnyi időt! A bérlők állítolag ilyen értelmű kéréssel fordulnak most a vezetőséghez.

3.

A ruhatár!

Miért van az, hogy a ruhatári díj nem kerekszám. Akár állami színházról, akár magánszínházról van szó, soha sincs aprópénze a ruhatári személyzetnek. Ma négy fillér is pénz és nem lehet a visszatérítést ezzel a mondattal lehetetlenné tenni:

— Kérem szépen akkor adós maradok...
Tessék aprópénzt adni a személyzetnek

vagy kerek összegben megállapítani a ruhatári díjakat.

4.

Szögek!

A Zeneakadémia nagytermében nemrég szakított el egy hölgy az estélyi ruháját. Az egyik állami színházban a támlásszék első sor bal második székéből is kiállott egy szög.

Tessék minden hónapban átvizsgálni a széksorokat, mert ma az ember nem ér rá utánajárni a szakadt estélyi ruha vagy zakkó áráért vagy a javításáért!

5.

Előfordult, hogy valaki három balett közül kettőt akart megnézni egy délutáni előadás az Operaházban. Nem ért rá, csak fél négykor vasárnap délután jegyet váltani.

Hiába ment a pénztárhoz!

Zárva volt!

Hol van ilyenkor a pénztáros?
Félórával a kezdet után még nem lehet távozni, vagy ha elmegy, állítson helyettest!

6.

Autóbust a magánszínházak elé!

Miért csak az Operaháznál van autóbusz? A magánszínházak 11, 1/2 12 órakor fejezik be az előadást és a közönség messze lakó része gyalog vagy taxin kénytelen hazamenni, esetleg messze villamos megállóhoz kell gyalogolnia. Bizonyára kifizetődne a vállalkozás, csak próbálják meg. Budáról is többen járnának pesti színházba.

7.

„Nekem X. fillérbe van...“
Ki mondja ezt?

A jegyszédő, aki kabareban másort árul. Arcátlan felhívás a borraivalóra. Amikor amúgy is takarékoskodni kell és a közlekedési eszköz, ruhatár, kapupénz sokba kerül, még a másoratuló is azt mondja: „Nekem van ennnyibe!“ Társaságban lévő úr ilyenkor például kínos helyzetbe kerül és „muszáj felülfizetnie!“

Tiltsák be ezt a megjegyzést!

Carola Cecilia

TOMAZZINI

Faragó Jenő, az „Offenbach” és a „Casanova” librettistája operettet ír Carola Ceciliáról, a régi Somossy-Orfeum primadonnájáról. Kérésünkre a következőket mondta el hősnőjének történetéből:

A régi jó időkben világhíre volt a pesti éjszakának. Zenés kávéházak és zengerajok egész sora tette zajossá ezt az éjszakát, de a pesti lumpnak igazi Eldorádója a Somossy-Orfeum volt. Fényes, csillogó mulatóhely: mint a párizsi Alcazar, a berlini Wintergarten, a bécsi Ronacher, a koppenhágai Tivoli. Itt töltötte estéit az aranyifjúság és itt mulattak kimenő estéiken a legjobb családapák. Itt szórakoztak az idegenek, akik ide vetődtek a magyar fővárosba és itt pezsgőztek a hazai lumpok. A szupadon: fényes varietéműsor, táncosnőkkel, zenebohócokkal, kuplénekesekkel, chansonetekkel; a kávéházban: a divatos cigány, pezsgődurranás és szép leányok könyvnyű hada; a tükrösfal mögött minden rejtelműekkel a chambre séparek...

Mai fogalmak szerint: szolid, csöndes lokál; akkor: a könnyelműség fészke. Uriházaknál csak suttogva beszéltek róla; a papa elpirult, ha valaki szóba hozta. A leányok igyekeztek ferjhez menni, hogy eljuthassanak az orfeumba; a fiúk alig győzték kivárni az érettségét, mert azután övük volt az éjszaka és az éjszakában az orfeum. Piatal katonatisztek nem tudtak lefeküdni anélkül, hogy egy feketekávé meg ne ittak volna az Orfeum-kávéházban; a bohémvilág titánjai: újságírók, költők, piktorok, színészek itt fejezték be minden napjukat.

Jó ideig az orfeum adta meg egyedül Pestnek, vagy Budapestnek a világvárosi koloritot és ehhez nagyban hozzájárult az, hogy az orfeum gazdája európai értelemben vett

világi, sőt annal is több, tizenhárompróbás grandseigneur volt.

Somossy Károly érdekes ember volt. Elegáns, előkelő, finom modorú, mint egy márkí. A sziluettje olyan, mint a Gavarni rajzolta volna meg. Sovány, kissé hajlott-hátú ember. Testén a város legjobb frakkja, fején a legújabb divatú cylinder. Az álla mindig borotvált, ősz Offenbach szakála mindig jól ápolt. Napközben alig lehetett látni; este, amikor az orfeum foyerjában megjelent, olyan volt, mintha skatulyából vették volna ki éppen. Szeme mindig derűs, ajka körül mindig szelid mosolygás. Rosszkedvűen nem látta soha senki, haragudni talán nem is tudott. Ott állt az előcsarnokban, kezében fekete ébenfabotja, szemében az elmaradhatatlan monokli. Mosolyogva üdvözölte a publikumot, a mágnásasszonyoknak karját nyújtotta és úgy vezette őket páholyukba, a régi ismerőseket utánozhatatlan eleganciájú fejbiccentéssel köszöntötte.

Bécsben, a Jantsch-Theaterben látta meg Somossy Carola Ceciliát. Igazi neve: Carola Vogel volt. Születésének körülményei homályosak. Búzaföldön egy barázdában találták, akárcsak Serpolettet. Nyomorúságos kis pólyába volt betakargatva, amikor egy vadásztársaság rátalált. A pólyára egy kis cédula volt rátűzve:

„Ich heiße Carola Vogel...” A nevem Vogel Carola.

Ennyi és semmi több. De amikor az egyik vadász fölvetta a földről a csöppseget, egy asszony futott hirtelen feléje ezzel a kiáltással:

— Ez az amulett is a kiesikéé...

És odaadta a vékony aranyláncon fityegő kis amulettel, amelyet aztán később soha, de soha sem tett le a nyakáról Carola Cecilia.

Ez Nyugat-Poroszországban történt és

valószínűnek látszott, hogy valamelyik előkelő lengyel úr volt a Carola természetes apja, az anyja viszont egy szegény kis cseléd, aki kitette gyermekét a búzaföldre.

Carola Cecilia aztán Berlinben nőtt fel, de már tizenhatéves korában Bécsbe került és a húsz esztendő körül járhatott, amikor Somossy Károly a Jantsch-Theater színpadán meglátta. Ragyogóan szép nő volt. Afféle Pompadour-figura. Magas, telt idomú, hunctszemű. Piramisszerűen fölépített figura, érett asszonyszeplőség, a legfinomabb bokával, a legszebb ívelésű szájjal.

A bécsi színpadon egy betétdalt énekelt egy Raymond-tündérvjátékban. Somossynak az első pillantásra feltűnt. A gavallérdirektor nyomban felsietett hozzá a színpadra és rövidesen leszerződött.

Igy került Pestre Carola Cecilia, aki elsőben csak sanzónokat énekelt az orfeum színpadán, de hamarosan olyan népszerű lett, hogy az egész műsort rája bazirozták és az orfeum nem is tudott már nélküle megenni! A pesti levegő, a pesti élet csodálatos hatásával velt rája. Valósággal kivirult, megerősödött, tehetsége, temperamentuma megerősödött... Nagyszerű asszonnyá lett és nagyszerű színésznő lett belőle...

Ebben az időben az orfeumnak nagy konkurenciát csinált a Folies Caprice, amelyben egy zseniális ember: Oroszi, a legkönnyebb fajsúlyú bohózatokkal mulattatta a pesti közönséget. Somossy Károly felismerte a veszélyt és ő is darabokat illesztett az orfeum műsorába. Volt egy színésze, aki írással is foglalkozott, bizonyos nevezetű Groiss Ferdinánd, azzal iratott darabot Carola Ceciliának. Az egyfelvonásos operett címe volt: *Vénus a földön* és Carola Cecilia játszotta természetesen a Vénuszt. Az egész gyöngye a is Offenbach-utánzat volt, de Carola Cecilia óriási sikert aratott benne. Csodás alakjával és érzéki előadásával meghódította az orfeum publikumát, amelynek sorában akkor csaknem minden este feltűnt *Nichritz* Zsigmond báró, *Batthyány* Elemér gróf, *Jakobffy* Tódor, *Péchy* Aurél, a születési és pénzarisztokrácia sok más tagjával egyetemben. Vénusz-Carola Cecilia hamarosan a pesti éjszaka királynőjévé lett, akit adoráltak s aki mosolygó arccal, vidáman és kegyetlenül jár a szerelmes férfiszíveken.

Volt akkor a Lipótvárosnak egy gavallér kereskedője, egy százpercentes „Lebemann”-ja: *Lindenbaum* Max. Elegáns és könnyelmű fiatalember, aki kereskedő léte nem tudott józanul számolni. *Lindenbaum* Maxi eleinte csak hatalmas bukétákat és virágkosarakat nyújtatott fel a zenekarból a szép primadonnának, később egy-egy nagyértékű ékszer került a virág közé, aztán fogatot kapott Carola Cecilia, aki nagyon szeretett kocsisrozni, esakhogy nem a maga fogatát, hanem minden hajnalon el kellett hozatni a legszebb, legegánsabb gízellatéri fiakkereket, a *Mandibaum* és a *Dalmár* kocsiját. Carola Cecilia felült a bakra és kezébe vette a gyeplőt és az ostort, közbük csapott a

lovaknak és szinte őrjöngő iramban hajtotta őket végig a Stefánia úton, az Andrássy úttól a Viztoronyig és a Viztoronytól vissza tizszer, húszszor, ötvenszer egymásután!...

A lovak belepusztultak, de ott volt *Lindenbaum* Maxi, vett a fiákeresnek másikat. A gavallérok kidőltek, Carola Cecilia azonban bírta jól az éjszakázást. Az orfeumi előadás éjfélig tartott s volt egy óra, mire vacsorához juthatott. Szeretett jól enni, jól inni. Nem volt vacsora pezsgó nélkül. Szinte megfürdött éjszakánként a pezsgóban. Egyszer valóságban megette. Asztalbontásra háromkor, négykor került a sor, azután hajrá, kocsiverseny a ligethez. Amikor ez is befejeződött, világos nappal már, a *Druskáné* ligeti kocsmájába mentek reggelizni. Felzörgették a tulajdonosnét, egy rusztikus, jókedvű asszonyt, aki káposztalevest főzött nekik és friss virslivel szolgált. Ift egy harmónikás és egy öreg zongorás muzsikált nekik és Carola Cecilia olyan frissen és tüzesen táncolt, mintha ebben az órában kezdte volna a mulatságot, nem pedig egész éjszaka azt tette volna.

A *Lindenbaum* Maxi vászonnagykereskedése nem bírta sokáig ezt az iramot. Tönkrement a bolt és tönkrement a gazda. Tönkrement vagyona elűszott és — Carola Ceciliának is új társasága volt már. Elegáns és gazdag magnásfiúk. Most azokkal vacsorázott a Kaszinóban s azokkal kocsizott ki hajnalban a Stefániára és *Druskáné*hoz. *Lindenbaum* Maxi elkeseredett nagyon és egy bús napon hátat fordított Budapestnek, hátat fordított egész Magyarországnak és egész Európának, kiment Amerikába. Soha többé hír nem jött róla. Carola Cecilia tönkretette, kezdetekről odakünn új életet. Pedig Carola Cecilia alapjában nem is volt túlságosan tékozló. Nem volt fényes lakása, artista kollégáinál, *Vernernél* és *Móni Mandlnál* lakott alberletben s amikor egy-egy gazdag barátja lakást rendezett be neki, az is egyszerű polgári lakás volt. Nem volt érzéke a szép miljö iránt, mint például *Riskó* Irénnek vagy *Gutmann* Katinkának, akik az orléáni herceg mellett tanulták meg az igazi fényűzést. Carola Cecilia csak mulatni szeretett. Minden nap, minden éjszaka mulatni. Inni reggelig. Francia és angol pezsgőt. Sokat, nagyon sokat. És még valamit szeretett — az ékszert. Neki volt a legszebb smukkja egész Budapesten. Olyan szép és olyan híres volt ebben az időben, mint Bécs primadonnája, *Maris Geistinger*, akihez különben is hasonlított. De a bécsi primadonna nem rajongott a smukkért, nem rakta tele magát arannyal, gyémánttal, briliánszal. Carola Cecilia, ha kiöltözködött, olyan volt, mint egy ékszeresholt kirakata.

A gavallérok sorra kidőltek mellőle. Legtöbbje tönkrement teljesen, a sok virág, ékszer és pezsgóvacsora kimerítette a kasszáját. De sok anyja, de sok feleség átkozta akkor már a szép Carola Ceciliát, akinek a neve, a személye a démon fogalmával volt egyértelmű. Csodálattal és gyűlölettel be-

szélték róla. Százegy kalandját tudták és az volt a közhit, hogy minden flirtje mellett, Somossy Károly, a direktor volt egyetlen, igaz szerelme. Ez azonban nem volt igaz. Somossy gyakran mulatott vele és nagyon kedvelte is Carola Ceciliát mint primadonnát és mint embert, de soha egy pillanatra sem szédült meg tőle. Karonfogva jelent meg vele a turfon, együtt lehetett látni őket mindenütt, de a direktor a primadonnáját favorizálta csak, nem a szép asszonyt. Carola Cecilia is határtalanul tisztelte a direktorát. Ő volt az orfeum legjobb, legszorgalmasabb tagja. Ha végigmulatja is az éjjelt, délelőtt tíz órakor pontosan megjelent a próbán. Fáradt volt, halvány, gyűrött, ólomszínű volt az arca, de csak addig, amíg az ő jelenetére nem került a sor. Akkor aztán hirtelen kivirágzott, mint a melegvázi rózsza.

A rettenetes élet azonban betegé tette őt is. Tífuszba esett és hetekig nem léphetett fel. A konkurrensok és a riválisok fellélekzettek. *Reichsberg* Hansi, *Renci* Mariska, a *Prugmagr* és a *Herzmann-Orfeum* az *Imperial* dalesarnok a Váci úton, a *Mandl-mulató* a Király-uccában, az *Ujvilág* a város végén, azon a telken, ahol most a *Vígyszínház* áll... mind azt hitte, hogy most aztán az övék a világ.

De Carola Cecilia kiheverte a bajt és hamarosan új sikerekre tett szert. Második nagy szerepét már *Reiner* Ferenc írta *Rosenzweig* Hermannal. A *Calleria rusticana* paródiáját írták meg *Artillier rusticana* címmel. *Santuzza* paródiáját játszotta és énekelt Carola Cecilia. Majd pedig a harmadik nagy szerepe a *Giardinetto* című operettegyvelegben. Ebben tizennégy alakot játszott Carola Cecilia. A *Gerolstein* nagyhercegnőtől kezdve a *Madarász népszerű Postás Milkáj*ig minden operettfigurát. Olyan elementáris volt a sikere, hogy az orfeum jegyei hetekre előre elkeltek és százszor játszották egyfolytában a „*Giardinetto*”-t.

Reiner Ferenc, aki az idők során a magyar zurnalisztika és a magyar színházi élet külön *Rajna* Ferencévé változott — szenzációs szerepet írt a primadonnának. Maga a darab is szenzációs volt, a békebeli osztrák és magyar hadsereget vonultatta fel a szin-

padon és a darab keretében a boszniai okkupációt glorifikálta és a librettóban, csak úgy, mint a *Rosenzweig* *Hermann* muzsikájában, annyi magyaros, annyi pesti íz volt, hogy óriási hatással volt az egész budapesti közönségre. A *Frauenbatallion*-nak nagy erősege volt az is, hogy egy kétértelemű szó, egy pikáns jelenet nem volt benne és olyan fehér darab volt, hogy kis polgári iskoláslányok is bátran megnézhatték, meghallgathatták. Carola Cecilia ebben a hölgyzászlóaljban a dragonyos tisztet játszotta. Partneri egytől-egyik ragyogó nők voltak, *Mariette Zadora*, *Baróti* Ilona, a csodászépségű *Tóni*

Carola Cecilia (Ellinger Ede felvétele)

Förster, aki a magyar huszártisztet játszotta és a bábajos Molnár Mariette, akiért annyiszor jött el titokban Schlieffen gróf Berlinből Budapestre.

A „Frauenbatalion“ ezerszer került színre. Az elképzelhető legnagyobb siker. Hétszer kellett teljesen újra kiállítani és a siker akkora volt, hogy Somossy Károly, mintán minden este minden jegyet eladott, létrákat állított be a nézőtérre és az egyes lépcsőfokokat is kiadta öt forintjával. Carola Cecilia ezerszer játszotta a dragonost és közben sokat mulatott, sokat ivott és tovább gyűjtötte a ragyogó smukkkokat.

Az „Asszonyregiment“ után egy magyartárs-gyű operett következett, megint Carola Ceciliaival. *Bogár Imre* volt a címe és nyáron került színre, az afrikai hőségben is zsufolt házakat biztosítva az orfeumnak.

Akkor már Lazarevits József, egy bácskai nábob volt a primadonna barátja. Nagytermetű, erős ember. Feketearcú, fekete szemű, fekete hajszű. Rettenetesen gazdag volt és szórta a pénzt. Ő az első virágokrétához egy négyesfogatót mellékel, amit Carola Cecilia boldog újjongással fogadott. De Lazarevits József tönkrement. Teljesen és tökéletesen. Egy fillérje sem maradt. A barátai tartották. Azok, akik nem fordultak el tőle s akiknek maguknak sem volt pénzüik. Szegény Lazarevits nagyon szenvedett. Nem tudta megszokni a szegénységet. De meg

azt sem, hogy Carola Cecilia mással élte a világát. Lazarevits úgy érezte, hogy ebbe belepusztul. Nehogy belepusztuljon, inkább arra határozta el magát, hogy kivándorol Amerikába!

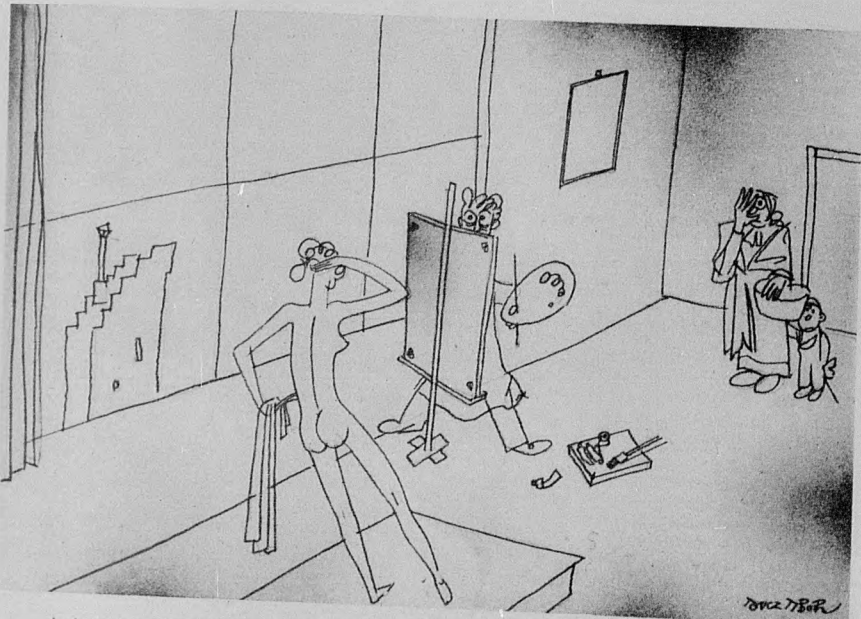
Amíg itthon volt, napközben bújkált az emberek elől, éjszaka bement a New-York-kávéházba és kibicelt a kártyázóknak. De sokszor találkoztam és beszéltem ott vele... Egyszer aztán boldogan ujságolta, hogy Carola Cecilia hajójegyet szerzett neki és mehet immár ki Amerikába! Később olvastuk newyorki lapokban, hogy hűgőhordozó lett odakünn. Ugyanannak a cigánybandának cipelte a nagyhűgőjét, amelyikkel annyit mulatott valamikor.

Carola Cecilia még ma is él. Férjhez ment. Férje a drezdai udvari operaház elsőrangú énekese. Neki magának penziója van Drezdában, a Weisser Hirsch közelében. Ha régi kollégái meglátogatják, nagy örömmel fogadja őket, megvendégeli, mindennel ellátja őket, de a multját megtagadja, soha nem beszél arról, ami volt.

Olyanok is fel szokták keresni, akik hírből ismerik. Fedák Sári is meglátogatta egyszer. Egy szenteskedő, csöndes asszonyt talált, aki hallani sem akar orfeumról, színpadról, szerepekről, szerelmekről, kalandokról, aki előtt beszélni sem szabad arról, ami volt.

Keresztet vet, ha ilyesmit szóba hoznak előtte.

MODELLEK HA TALÁLKOZNAK

A [alusi] modell: Nekem hiába fizetne, én nem engedném magam így lepingáltatni

al élte a
gy ebbe
inkább
vándorol

bújkált
w-York-
nak. De
vele...
t, hogy
neki és
b olvas-
hordozó
ndának
annyit

z ment.
őrangú
Drezd-
la régi
nel fo-
nel el-
a, soha

hírből
gyszer.
talált,
padról,
ól, aki
volt.
hoznak

Hallja maga Skót...

szókjön le már végre arról, hogyha bejön ide a kávéházba és meglát, már messzire ül rámkibál.

— Ugyan ne legyen már ilyen morózus. Legyen vidám, hiszen farsang van.

— Mi van?

— Farsang. A bál és a jókedv szezonja.

— Jó, hogy figyelmetelt rá. Ugy jártam ezzel, mint az a bizonyos arisztokrata, aki az Andrássy úton sétált az egyik lábával az úttesten, a másikkal a járda szélén. Így ment vagy tíz percig, amikor egyszerre csak össze-lalákozott egy barátjával. „Mondd csak kedves barátom — szólította az meg őt, — méht jáhsz az egyik láboddal az úttesten és a másikkal a jáhdán?” A kérdezett meglepetten tekintett barátjára, majd a lábaira, aztán örömtől sugárzó arccal kiáltott fel: „Nahát! Jó, hogy szólsz. Máh azt hittem, hogy sántítok.” En is örülök, hogy eszembe jutlatta a farsangot, mert már-már azt hittem, hogy Nagypéntek van. Karnevát öfetsége az idén júrsa jelmezt választott. A ruhája és a jókedve egyaránt megkopott és így a mulattalói szolgálatra alkalmatlannak találtatott. Csak néhány bál lesz az idén, de azt hiszem ezeken sem fognak tolongani az emberek.

— No és a népmulatságokon, az álarcosbálokon?

— Azokon különösképpen nem. Az álarcosokat az utóbbi időben mások sajátították ki a maguk számára. Ki megy ma olyan helyre, ahol álarcosok vannak?

— No, én bizony nem félek az álarcosoktól. Az első pillanatban knockautol-nám valamennyit.

— A knockautban rövidesen Lestyán Sándor fogja tartani a rekordot.

— Miért, boxbajnok lesz?

— Dehogyan. Ez az új darabjának, egy zenés vígjátéknak a címe.

A „Knockaut“ zenéjét Rozsnyai Kálmán, a „Lámpaláz“ zeneszerzője írta.

Rozsnyai ezidőszerint Olaszországban tartózkodik artista truppjával és itt komponálja a „Knockaut“ zenéjét.

A darab női főszerepét egyébként Gál Franciska fogja játszani, még pedig a Fővárosi Operett-színházban, ahol körülbelül márciusban kerül sor a darab bemutatójára.

— Alig várom, hogy végre megismerhessem Gál Franciskát, mint boxbajnokot.

— Hogyha ezzel a művészről veszekedéseire akar célozni, alaposan téved, mert Gál Franciska hosszú idő óta ilyen tekintetben semmit sem hallat magáról. Mindamellett az elmúlt héten lezajlott egy nagy színházi botrány, de nem Gál Franciskával kapcsolatban. A színhely az ország egyik első zenés színháza volt, ahol jelenleg egy nagyszerű operettel játszanak. Az operett primadonnája helyett ezen az estén egy másik hasonló névű énekesnő lépett fel. Neki is nagy sikere volt és a közönség szünni nem akaró tapsainak eleget téve, meg akarta ismételni egyik számát.

Hiába tapsolt azonban a közönség, hiába állt meg a színpadon a művész, hogy megismételje énekszámát, a karmester nem volt hajlandó erre.

Percekig tartott ez a kínos jelenet, majd a művész sírva ment ki a színpadról. A szünetben persze heves jelenet játszódott le a primadonna és a karmester között, aki — a művész állítása szerint — bármennyi ismétlésbe hajlandó bele-menni, — ha a másik primadonna játszsa a női főszerepét. A karmester gyengéd érzelmeinek illymódon való teleplezése természetesen újabb viharokat idézett elő, amelyeket csak nagynehezen lehetett elsimítani.

— Neveket kérek.

— Még ha egy számoltyra feláll, hogy nagy-
nak lássék — nagyobbak, mint én, — akkor
sem fogom kiszolgáltatni a neveket. Inkább
elmesélem magának, hogy amint néhány hó-
nappal ezelőtt megemlélttem, Lajtai Lajos, a
fiatal zeneszerző hosszabb körutazásra indult
Európába. Pestről Párizsba utazott, majd on-
nan néhány hét múlva Berlinbe, hogy végül
Bécsen keresztül visszatérjen Budapestre.
Mindezt nem szórakozásból teszi, hanem „hi-
vatalos ügyben”. Párizsban ugyanis februárban
fogyák bemutatni az „Őfelsége frakkja” című
operettjét és a színház igazgatója felkérte
Lajtai, hogy az ő költségükön utazzon ki hoz-
zájuk és vegyen részt az operett próbáin. Ennek
a kérésnek tesz most eleget Lajtai, akinek
még a vonatjegyét is megküldötte az előzőkeny
direktor. Berlinben viszont februárban veszik
fel az „Okos mama” című operettel hangos-
filmre. Az „Okos mama” magyar, né-
met, angol és francia
verziókban készül el és

**női főszerepet a ma-
gyar verzióban Fedák
Sári fogja játszani.**

Ezek után kerül sor
az „Őfelsége frakkja”
bécsi bemutatójára,

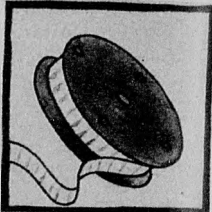
amelyen szintén részvesz Lajtai és amelynek
női főszerepét Kosáry Emmy játssza. Végül
márciusban lesz Pesten a „Régi orfeum”
című operett bemutatója a Fővárosi Operett-
színházban. Ezek után azt hiszem, lökétele-
sen megérti Lajtai európai körúlját.

— Megértem és irigylen. Rövid idő alatt
négy jó valutát keresni nem kicsiség.

— Akkor együttalt irigyelje minyáért Feny-
vessy Évat is. A Kí-
rály Színház fiatal mű-
vésznője, amint tudja,
nagy sikerrel játszotta
az egyik magyar film
női főszerepét. Ebből a
filmből német változat is
készült, amely Német-
országban és Ausztriá-
ban egyaránt úgynevezett
kasszasiker volt. Azt hi-
szem említettem már ma-
gának, hogy Fenyvessy
Évát ennek alapján
szerződéssel kínálta meg
egy német filmgyár. A
művész nő már-már alá-
írta ezt a szerződést,
amikor egy újabbal kí-
nálták meg — Ameriká-

ból. Miután ez előnyösebb volt, ezt akarta
elfogadni, amikor

minderről tudomást szerzett a német
filmgyár és az ajánlatra ráduplázott
azzal, hogy a filmen
kívül színházi szer-
ződésrel is megki-
náltta.

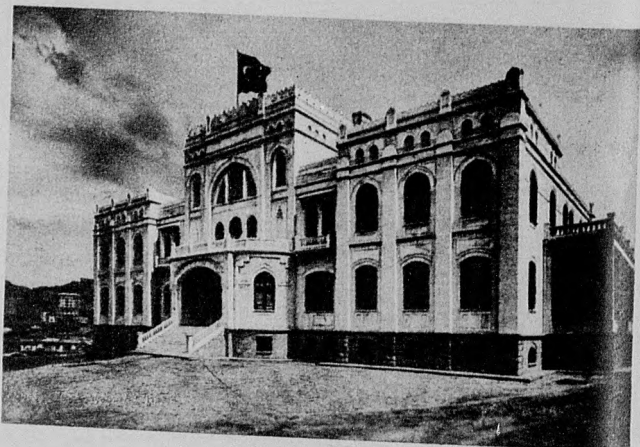
Most folynak ezirány-
ban az utolsó tárgya-
lások és minden való-
színűség szerint
Fenyvessy Évától rö-
videsen nemesak né-
met filmszínésznő, ha-
nem egyben berlini operettszínésznő is lesz.

— Szóval megint több lesz egyet a külföldön
élő magyarok száma.

— Viszont a külföldi magyarok — külfö-
nösen a magyar színészek — sok dicsőséget
szereznek a magyar névnek. Itt van például
Gonda Ernő, a fiatal láncoskomikus, aki
néhány héttel ezelőtt lársulatával együtt neki-
vágott a nagypilágnak. Turnéja során december
végén Ankarába, Törökország fővárosába
került, ahol ebben az időben nyitották meg a
törökök új színházát. A fiatal színész az a
nem mindennapi meglisztellelés érte, hogy Szil-
veszter éjjelén vendégszereplésre hívták meg
lársulatával együtt az új színházba, ahol

**Kemal pasa — a török elnök — előtt
játszottak.**

Gondák lemondtak jellepti díjukról a török
Vörös kereszt javára, amelyet Kemal meley
szavakkal köszönt meg nekik. Gonda egyeb-
ként elküldte az új török színház fényképét.
Nézte csak!

— A vér fölfriessítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „**Ferene József**“ keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi **Ferene József** víz használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új életertőt teremt. A **Ferene József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Nagyon szép lehel.

— Azt elhiszem. Most azonban olyan külföldi magyar színészről lesz szó, aki hazajött és Huszár Károly, akit maga mint Puffyt ismer filmjeiről. Puffyt hazakergette a honvágy...

— No meg a jó magyar koszt.

— Lehel. Tény az, hogy a kiváló filmkomikus helek óta mást sem tesz, minthogy házakat néz meg. Puffy ugyanis családi házat akar vásárolni — természetesen méreletnek megfelelő — egy kis földdel együtt. Esténként pedig színházba jár, hogy a sok üzleti tárgyalás után kissé felviduljon. Legutóbb a Király Színház „Fehér ló” előadását nézte végig a büfétulajdonos legnagyobb örömeire.

Huszár Károly ugyanis minden szünetet a szó szoros értelmében végigvevett.

Annyi élet- és italneműt fogyasztott, mint a táblás ház összes nézői együttvéve. A harmadik felvonás után Puffy kiment az öltözőkbe gratulálni, ahol nagy meglepetés érte. Az egyik öltöző falán ugyanis az egyik rajzolni tudó királyszínházi tag megörökítette Huszárt szafaládezés közben. A büfétulajdonos pedig hálás szavakkal köszönte meg a „nagybecsű” látogatást és emlékül egy koszorú szafaládét nyújtott át neki. Puffy persze nevetve fogadta az ugratásnak szánt fogadtatást és rögtön nekilátott az „emlék” elfogyasztásának.

— Jó étvágyat hozzá!

— Köszönöm. Jó étvágya mindig van Puffynak. Ezek után azonban végre szeretném meginni a kávémát, mert már teljesen kihűlt. Tehát mára vége a beszélgetésnek.

— No és a vice?

— Azt már elmondtam az elején.

— Hát akkor kérek egy ráadást.

— Nem bánom. Ez is egy arisztokrata-vice, amelyet Keleti Lászlótól hallottam:

— Arisztid gróf felszáll egy villamosra. Amikor jegyet vált, megszólalt a kalauz:

— Méltóságos uram, már nem emlékszik rám?

— Nem, kedves bahátom — rázza a fejét a gróf, — határozottan nem.

— Én vagyok a Gergely, aki tizenöt évig voltam méltóságod inasa.

— No, csakugyan

— bólogat a gróf.

— Fuhsa, mondhatom fuhsa és most mit csinál?

— De méltóságos uram — feleli csodálkozva a kalauz, — hisz most tetszett nálam jegyet váltani.

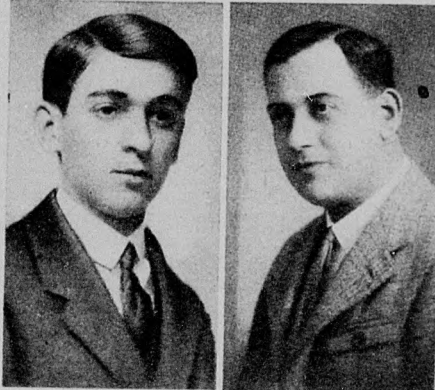
— Komolyan!?

— hökken meg Arisztid barátunk. — Nem is tudtam, hogy vőlegény vagyok. Ghatulátok, ghatulátok!

— Jaj!

— Vigasztalásul és búcsúzásképpen megmutalom most magának Kerlész Ila hangversenyének nőfőnökét, aki e héten szerepelt a budapesti rádióállomás mikrofónja előtt, ahol operettáriákat adott elő nagy sikerrel.

Ez a két úr pedig Zsenyie András és Schuller István.

„Ez a világ nem az enyem” című operett szerzői. A darabot Szolnokon mutatta be Miklóssy társulata nagy és megérdemelt sikerrel,

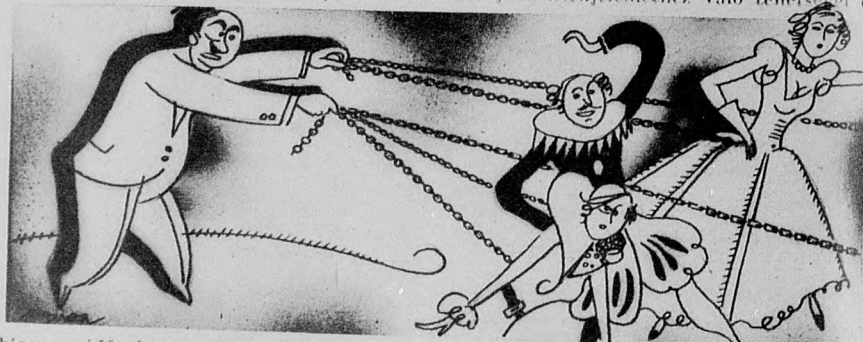
A nagy-publikum-bizonyára nem tudja, hogy minden foglalkozások között egyike a legnehezebbeknek, legidegölőb-
beknek és legfáradtságosabb-
nak a színház ügyelői foglalko-
zás. Különösen nehéz ez Pesten,
ahol a színészeknek egyik nagy része
abban a hiszemben van, hogy az ügyelő
kizárólag arra van teremtve, hogy reá
ügyeljen, nem pedig arra, hogy a darab me-
netére vigyázzon.

A színházi törvények szerint minden
színésznek tudnia kell nemcsak a szerepét,
hanem azt is, hogy mikor következik a
jelenése. Tehát a színésznek elsősorú
kötelessége színpadra való belépése előtt

Az a lehetőség jelenést!

Való he-
lyén tartó-
zódik-e a soron
következő színész.
De hát ezen nálunk —
úgy látszik nem lehet már
segíteni. Az ügyelő egész elő-
adás alatt egyebet sem tesz, csak
lobol ide-oda összeszedni a főszerep-
lőket, mert a főszereplők, hiába, el vannak
eziránt kényeztetve. Világért sem tenné meg
legtöbbje, hogy magától menjen ki a jelen-
ésre. Ez tehát az egyik oka annak, hogy a
színész elkésik gyakran a jelenésről, alaposan
zavarba hozza a színpadon levőket, akiknek
alapos lélekjelenlétre van szükségük, hogy
kivágják magukat a csávából.

Szerencsére a legtöbb színész már magában
hordja a lélekjelenlétre való tehetséget és

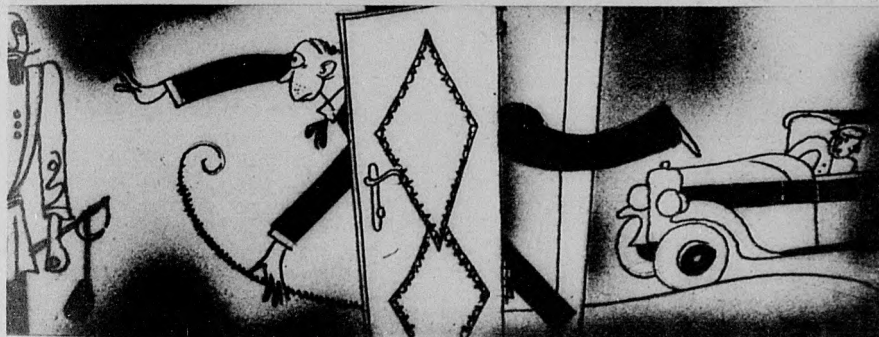
bizonyos idővel már a kulisszák mögött tar-
tózkodnia, hogy kellő időben, az ügyelő
intésére, esetleg az intés megvárása nélkül is
belépjön a színpadra.

Ez így van elméletben, de — sajnos —
másképpen van a gyakorlatban. Nagyon
sok színész és színésznő, különösen a sztárok
nem tartják érdemesnek a színpalak mögött
megvárni a jelenésüket, hanem az öltözők-
ben, a társalgóban vagy a színházi folyosókon
tartózkodnak, körülvéve az örökös tömjéne-
zők hadától s víg tereferével igyekeznek el-
tölteni azt az időt, amikor nincsen dolguk a
színpadon. Megvárják, amíg szegény ügyelő,
akinek ezer dolga van a színpadon, rohan
utánuk kétségbeesetten, hogy figyelmeztesse
őket a jelenésükre.

Innen vannak leginkább az úgynevezett
„lekésések”. A színészek egyik része sehog-
y sem akarja megérteni, hogy az ügyelő nem
azért van, hogy őket a színház különböző
részeiből előráncigálja, hanem azért, hogy
ügyeljen arra, hogy közvetlenül a színpadra

egy nagyobb baj ritkán történt. Legutóbb
a Belvárosi Színházban történt érdekes pél-
dája az elkésésnek. A „Torockói meny-
asszony” második felvonásában a női fő-
szereplő, Dayka Margit a kocsmá padlásán
rejteli el a szökött katonákat a szökevénye-
ket kereső csendőrmester elől. A katonák
felmásznak a padlásra, de mivel mintegy
húsz perc szabad idejük van, a szín másik
oldalán kimennek a lársalgóba cigarettázní.
Amikor Dayka Margit felszól a padlásra,
hogy lejöhetnek, mert a csendőrmester el-
ment, természetesen lejönnek a kocsmába.
Ekkor váratlanul visszaérkezik a csendőr-
mester és elfogja a katonákat. A csendőr-
mester viszont arra a végszóra lép be,
amikor a színpalak mögött hallja, hogy
Dayka Margit leinvitálja a katonákat. Ki-
számítja azt a pár pillanatot, ami alatt le-
érkezhetnek a katonák, aztán belép a koc-
smába. Negyvennyolc előadáson keresztül
ez símán ment, de a negyvenkilencedik elő-
adáson baj történt. A katonák nem számí-

tették ki pontosan az időt s nem voltak a padlásokon akkor, amikor *Dayka Margit* hívogatta őket, viszont a csendőrmester (*Kovács Károly*) pontosan számította az időt a színpad mögött s pár pillanattal később gyanútlanul belépett, abban a hitben, hogy a katonák már a színen vannak. El lehet képzelni Kovácsnak az ijedelmét, amikor látta, hogy a katonák még nincsenek a színen. El lehet képzelni *Dayka Margit*nak az ijedelmét, amikor hiába hívogatta a katonákat. Végre is Kovács feltalálta magát s némajátékot produkált, mintha megegyeszer körül akarna nézni a kocsmában, majd kiment, kis időt adva arra, hogy közben az ügyelő kétségbeesetten a katonák után rohadjon s azok aztán lejhessenek a padlásról. A csendőrmester amikor aztán *másodszor* is bejött, már elfoghatta a katonákat. (Viszont a színen azért nem tartózkodhatott, mert különben a katonák nem jöhettek volna le gyanútlanul.)

A publikum persze semmit sem vett észre a nagy izgalomból, amif a két színész és az ügyelő, sőt később a katonák is kiálltak. Ezekhez hasonló eset igen gyakran előfordul a színpad világában, de a találatlanosság legtöbbször megmenti a helyzetet. Különösen könnyű ez az operetteknél, ahol ha egy-egy színész lekésik, a bentlevő táncospar esetleg ismételtet vagy a komikus mókákkal húzhatja az időt.

Nagyobb a veszély az úgynevezett pendlizeéseknél, amikor a színész többhelyütt játszik egy estén s nem tud időre beérkezni, akár a közlekedési művek megbízhatatlansága miatt, akár, mert az előadás különböző okok miatt elhúzódik. Itt aztán valóban nagyfokú rutinra van szükség, hogy a színpadon tartózkodó s „cserbenhagyott” szereplő megmentse az előadást. A múltkoriban történt az egyik kabarében, hogy egy vigjáték főszereplője szintén önhibáján kívül annyira lekészte a jelenést, hogy már be sem mehetett a színpadra. A partnernő

előbb majdnem sírógörcsöt kapott a megdöbbenéstől, amikor látta, hogy hiába mondja el a végszót kétszer-háromszor, a „főhős” csak nem akar bejönni. Végül is úgy vágta ki magát hallatlanul zseniálisan, hogy — mivel a darabnak mindössze három szereplője volt — ő mondta el mindkét szerepet a harmadikkal való jelenéssel kapcsolatosan.

Ha a pendlizeő művész elkésik, ezáltal kockáztatja egy sereg másik színész szereplését is. Így tehát egy egész front meginoghat. *Peti Sándor* meséli, hogy ha ő a *Vigszínház* és az *Andrássy úti színház* között pendlizik, az egyszerűen érintheti *Gárdonyi Lajos* szereplését is, aki a *Vigszínház* és a *Terezkörúti Színpad* között pendlizik, sőt az elkésésük magával ránthatja *Radó Sándor* szereplését is, aki viszont az *Andrássy úti Színház* és a *Royal Orfeum* között pendlizik.

Kabos Gyulának volt egyidőben egy szenzációs pendlizeése, amikor egy este négy

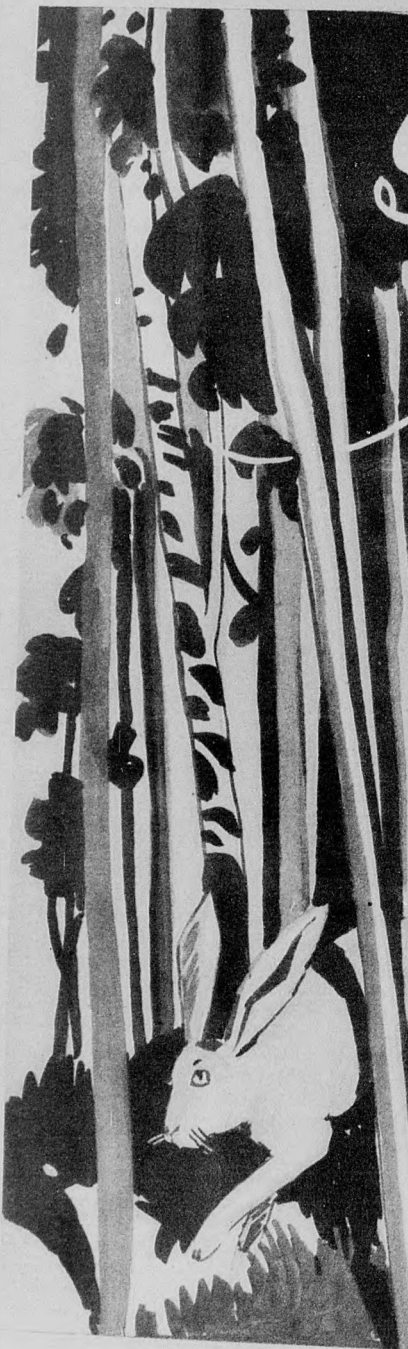
színház között pendlizett. Mint mondta, nemcsak attól félt, hogy magának lesz kellemtelensége, hanem főleg attól, hogy egy-egy elkésése magával ránthatja három más színház előadását. De — érdekes — mégsem történt semmi baj, pedig másodpercekre volt beállítva minden.

Hiába, van a színészeknek órangyala, aki vigyázz rájuk, akkor is, ha kenyérkeresetből pendlizni kénytelenek, ha lustaságból nem mennek ki időre a színpadra. Ez az órangyal a lélekjelenlét, amelyre a színésznek minden körülmények között szüksége van.

(barna)

Aleleplezett spiritizmus

E műben a legnagyobb spiritiszták mutatóványai vannak leírva. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér. Megrendelhető: a „Délbáb” kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12

Szereplésem a színeszet őserdejében

IRTA:

BALAJSA
JÁNOS

Nem régi daliás idők regénye ez. Nem dámák és szeladonok vágatása a rókák után. Hali hó! Hol vannak már ezek az idők. Most már nagyobb, izgalmasabb vadászatról szeretnék írni. Azt szeretném megírni, ahogy a magyar színeszet dáiái és szomorú szeladonjai vadásznak egy-egy szerepre. A vadászszákmány a kenyér. Ebből kéne megélni. És milyen nagy vadra lesnek. Régi bölényvadászok érezhettek ilyen izgalmat, mikor a hajtók jelezték a királyi vadat. Mint a bölény, olyan ritka már a szerep — teljesen kihalóban van. Nem lehet vadászni. Hosszú heteken keresztül lesi az ember, hogy valahol kibukkanjon a várva várt rettegett hatalmas kis szerep.

Száz leshelyen száz vadász lesi a vadat. Ha valahol vadat jeleznek a hajtók, éhes vadászok ordítva rohannak elébe. Egy vadra százan. Az egész pesti színeszet egy sötét lármás őserdő, kávéházi asztalok mellől, igazgatói előszobákból felhúzott puskával leselkedő vad Nimródok őzsungelje. Rongyos szeladonok csapzottan vágatnak az egyik színháztól a másikig. Mire oda érnek, már más karjában leheli ki a lelkét az üldözött vad. Lelőtték. Más játssza. Már régen nincs vadásztisztesség, százan lőnek egy vadra — aki bírja marja. Mint régen az ősemberek. Közösen a vadra — aztán egymás ellen.

— Csak vad legyen. Minél több vadászpisztul, annál több vad marad.

— Hali hó! Előre! Ki meri ügyesen, hallt megvető bátorsággal megközelíteni a vadat. Egyedül elébe állani és pontosan beelőlni a szívébe, hogy ott maradjon a kezében. Mert ha megtépve véresen elmenekül, más fogja el, becézi, felneveli, oda szoktatja

magához és végül eljuttassa. Aki ügyes, az odaküszik a barlangjához és mielőtt meglátná a vad Isten szent napját, belesördít. Ja, régen elmúlt a romantika, a vad kenyérre kellett. Vitustáncot járnak a didergő vadászok a leshelyen, amíg feltűnik valahol egy párszavas kóbor vad. Szörnyű ez a rettentő élet-halálharc. Koszos, nyápic kis vadért embert tudnának ölni. Ki fognak pusztulni a vadászok.

— Én már úgysem bírom sokáig! Ócska puskám a falón lóg. Álmomban Zrinyi vagyok és egy rongyos párszavas vadkan tépi szét a torkomat.

Szép halál! Jó is volna tán. De halga csak. Hajtók rohanását hallok. A Vígszínház berkeiből sok kis vadat jeleznek.

Ma még megpróbálom utoljára. Megtöltöm ócska flintámat. Isten neki fakeseszt, keresztül lövök egy pár vadászt, aztán mint az orkán, elébe vágatok a vadnak.

— Bumm! — Szegény kis vad, felsikított fájdalmasan, aztán csendben összecsuklott.

Hali hó! Az enyém a vad. Örjögve rohank felé. Ráborulok, a szívemhez akarom szorítani. De jaj nekem, megdöbbenek, csak most látom: gyermek-vad volt. Ez az én szerencsém, fáradt, öreg Nimród vagyok, évek óta először kerül vad a puskám csöve elé és mit érek vele, gyermek-vad. Na nem baj. Majd elcipelem a gyermekszínházba, ott majd eljuttassa valaki. Én pedig ennek a szörnyű őserdőnek a közepén egy öreg fára felakasztom az ócska mordályom és melléje szép csendesen szegény magamat.

Daliás idők, hős bajnokok Isten veletek.

BALLADA A CIM- FESTŐRŐL

Megláttam őt a pince ablakánál,
a járdától két méter mélyen áll.
A nap körölte mindent glóriázott,
előtte tábla, melyre kép került.

Az „F” — után már zöldelt a mező:
„Egyszerű József” utolsó belüje,
mely után készült dús zölden a rét,
tehének, ökrök kövér legelője.

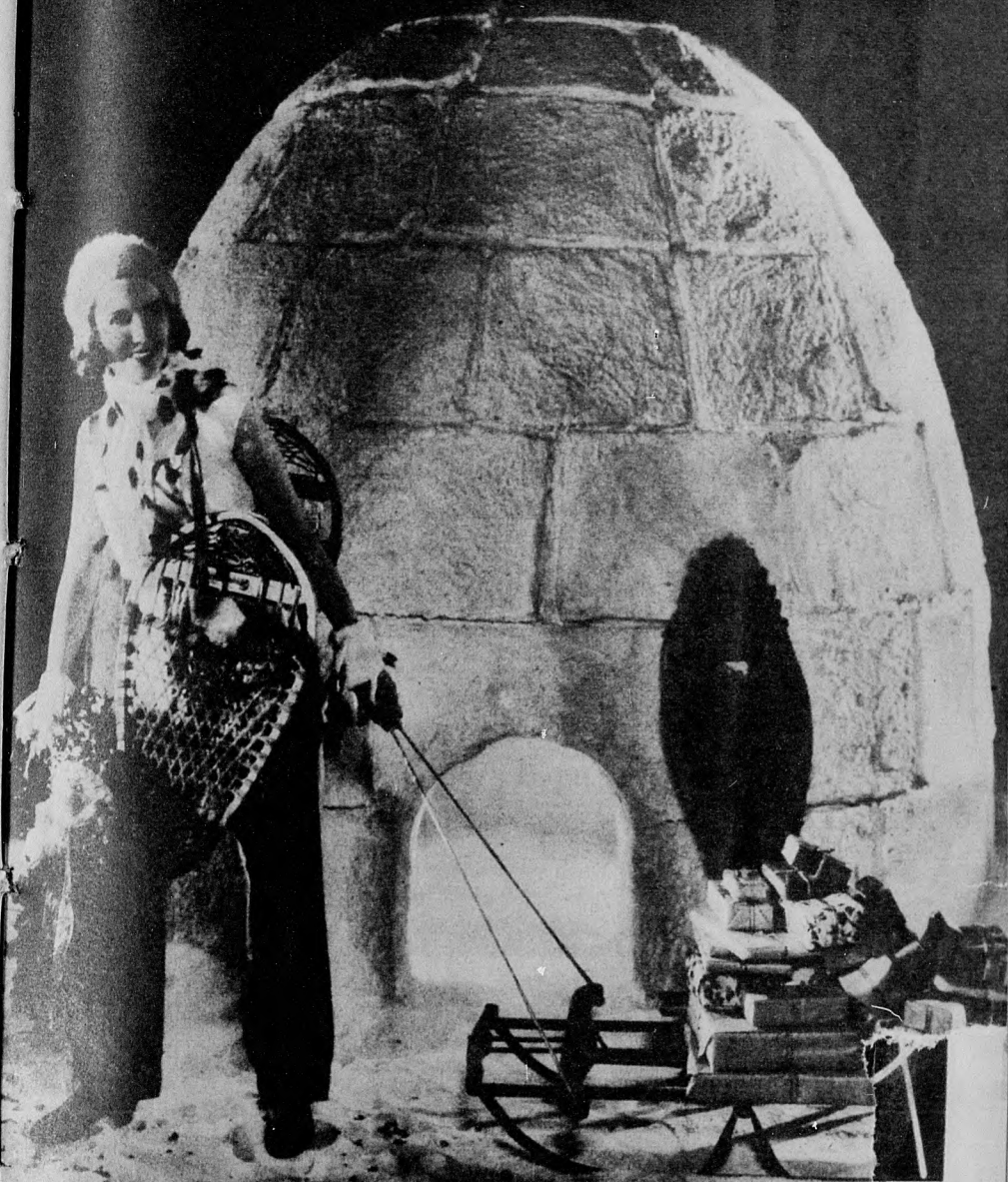
„Egyszerű József” mészáros cégére
került ki formás, szép keze alól.
De az a rét! ... a rét oly esoda zöld volt! ...
s az izmos állat, amint ráhajol! ...

Fejeltkezőn, magasztosulva festett,
mint tízhajú hölgyeit Tizian ...
A jó mészáros cégtáblája szép lesz,
festője nem volt huszonöt se lán ...

A pléhtábla, mint festett egyre pengett,
mint Gioconda körül a méla húr,
mely Leonardo ecsetlél kísérte,
melytől a „mosoly” műzlikusra gyúl ...

A szürke ucca alkonyatba bóggyadt,
a pincéből iszkolt a napsugár,
s a éimfestő már befejezte „művét”,
melyért szombaton sovány bére jár.

Erdősi Szilveszter.

Mary Brian egy tjevi házával Iúszerepében (Fotó Pa

ör. (Állító-
alma mohó
lag, mely-
utkáját ös-
le. Am a
Ádám tor-
ámesnka?)

ai fejlemé-
ssal) köz-
székszepl-
ég ma is a
tkozhatna
Eva széksz-
ú követ-
őnyörköd-
rbo ördögi

s példája
t a széksz-
g az év-
rösen ve-
lásából s
rehaladott
legritkább
tlen utó-
mint ami-
rendezésű

ilje ártal-
pour l'art

A Szerző.

ályai

mintha
mintha
őnyben)

feküdj,
mintha
mintha

III. gyakorlat

Kéztartás: Ugy tartsd a kezében (tárgy: tetszés sze-
rint), mintha nem is tartanád s ha nem tartod, mintha
éppen tartanád.

IV. gyakorlat

Arcjátek: Szemhéjaid ereszd hanyag félárbocra, írisz
fennakadva, némi örvénnyel a mélyén, jobb szemöldök
magasabban viselendő balnál, balszem viszont kisebb
hordandó jobbnál. Vagy megfordítva. (Egyéni ízlés
szerint.) Orrcimpák állandó remegésben tartandók. (Mint
kocsonya.) Nagy tréninget igényel. Száj, Gioconda-
mosolyba merevítve. (Aki nem látta Mona Lisát, gon-
doljon a nyelvére egy szelet citromot s az előírt mosoly
azonnal jelentkezik, mely tükör előtt lerögzítendő.)
Azonkívül megkívántatik még a síma szfinksz-homlok,
alkalmilag átvonuló bárányfelhőkkel.

V. gyakorlat

Indulatok: Ha meleg vagy, mintha hideg lennél s ha
hideg, mintha meleg lennél.

VI. gyakorlat

Beszéd: Ez a legkényesebb pont. Miért is a széksz-
epiljelölt legokosabban teszi, ha hallgat. Mert a leg-
tökéletesebben bedresszírozott székszepl is csődöt mond,
ha a nő kinyitja a száját. Elkerülhetetlen esetekben
sem a szöveg a fontos (ezzel a nehézséggel úgysem
tudnak megküzdeni a hölgyek), hanem a melódia. Az
orgánium, mely lehetőleg elnyújtott, lágy, basszbariton
legyen, némi mutációval, tremolókkal, koloratúrakkal,
glisesandókkal, kromatikus skálákkal, kitartott coro-
nákkal egy-egy különösebben értelmetlen mondat köze-
pén, staccatókkal és operaházi parlandókkal. (S ha
hölgynek véggépp nem jut eszébe semmi, előlről kezd-
heti újra az egészet: da capo.)

Utóirat: A férfinél fenti fásztó gyakorlatokat —
a nőkre gyakorolt székszepl szempontjából — tökéle-
tesen pótolja: a tömött pénzárca.

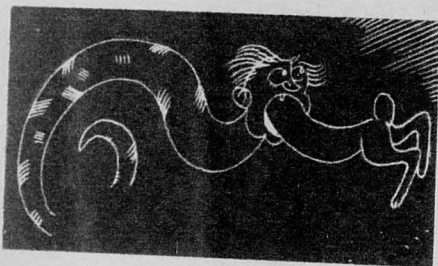
Tábori Terka

(Az alábbiakban az artistavilág emberei találnak maguknak nyilatkozatokat, ugyanis igen gyakran előfordul, hogy lelkiismeretes újságírók artistákat szólaltatnak meg lapjaik hasábjain. Az artisták rendszerint nem tudnak mit nyilatkozni, ezért az alábbi mintákat boesátjuk rendelkezésükre.)

verével. Egy bostoni kereskedő megvette a bőrömet, női retikülöket akar belőle készíteni halálom után.

I.

A kígyóember nyilatkozata

— Igen, szerkesztő úr, eltalálta, mint kígyóember szerepelek a nagy cirkuszok és varieték műsorán. Életemről vajmi keveset mondhatók. Eredetileg cipőpucoló voltam és addig tökéletesíttem magam ebben a foglalkozásban, amíg kígyóember lettem. Méregfogaim nincsenek, mert húsz esztendővel ezelőtt összes fogaim kihullottak. Pályám legrettenetesebb emléke Texasban történt, ahol egy cowboy revolverrel kényszerített arra, hogy mint kígyóember nyeljek le egy eleven hazinyulat. Tessék elképzelni! Ott álltam a nyúllal, amit mitsem sejtve simogattam és le kellett szegénykét nyelnem. Ez a művelet hat órát vett igénybe és ezalatt a cowboy nem tárgított a revolverével.

II.

Az állatszeldítő így nyilatkozik

— Ifjúkoromban csak teheneket és borjakat szeldítettem, de ezzel a mutatvánnyal nem kerestem semmit, mert azt mondta a közönség, hogy humbug az egész, mert a tehenek és a borjak amúgy is szelídek. Később tigrisre és oroszlánra vettem rá magam. Legszebb mutatványom az, hogy a fejem a tigris szájába dugom és a tigris nem harapja le. Ennek is megvan az oka, mert a tigris úgy utál, hogy undorral kítátja a száját és nagyon fél attól, hogy a hajamszála is hozzá érjen. Ha a tigris nem utálna ennyire, akkor most nem nyilatkozhatnék. Voltak rossz napjaim életemben, nem kerestem semmit sem. Ezekben a napokban, amikor éhesen ödögtem állataim ketrecai előtt, a vadállatok, a bestiák nagyon félték tőlem. Azt hitték, hogy meg

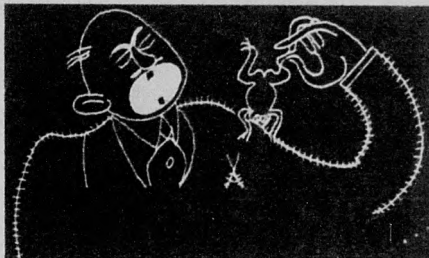
fogom enni őket! Csak egy teremtés van a föld színén, akit még nem sikerült megszelídítenem, eredeti vad állapotban van még mindig, pedig már harminc esztendeje foglalkozom vele. A viláért sem engedelmeskedik és olyan agresszív, hogy gyakran erős sérüléseket okoz a fejemen. (Nyolc napon túl gyógyulókat.) Hogy micsoda fenevadról van szó? A feleségemről... Pályám betetőzése az lesz, ha egyszer a nejemet is sikerül majd megszelídítenem. De ez még hosszú időt vesz igénybe! Egyelőre még harap és nem reagált a régi bevált állatszeldítőközökre...

III.

A koplalóművész így beszél

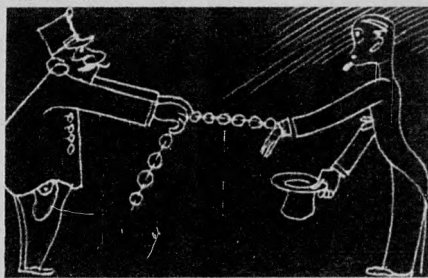
— Legutóbb Mannheimban hatvan napig ültem egy ketrecben, étlen és szomjan, hatósági ellenőrzés alatt. A koplalást mint díjnok kezdtem, ugyanis egy magyar bankban voltam napidíjas. Itt akkora tréningre tettem szert, hogy azután már egészen könnyen ment a dolog. Ma már nyolcvan napig is képes vagyok koplalni. Nincsen semmi panaszom. igazán, minden nap kiplalom magamnak a mindennapi kenyeret, de azért nem vagyok megelégedve a sorsommal. Kérem, ma annyi a kontár ezen a pályán, hogy nem is lehet tőlük mozogni! Minden képesítés és előzetes tréning nélkül százazrek és százazrek koplálnak és ezzel piszkos konkurenciát támasztanak nekem, a képesített, elismert és világhírű koplalónak. Legutóbb feljelentést tettem egy munkanélküli ellen, aki szó nélkül éhenhalt, miután hat napja nem evett semmit. Hogy jön egy ilyen nyomorult munkanélküli ahhoz, hogy belekontárkodjon az én mesterségembe! A koplalás szent dolog, amelyet meg kell tanulni, a koplalást nem lehet egyik napról a másikra elsajátítani, mint ezt az amatőr, képesítetlen koplalók teszik! Már látom, hogy nem fog hatni a számom, mert mindenki koplalni fog! Ekkor elvesztem majd a kenyéremet. Miből éljek akkor? Mivel táplálkozom? Ugye, disznóság, szerkesztő úr! Ragaszkodom ahhoz, hogy ezentúl csak képesített koplalóművészek koplalhassanak, minden más embernek tiltsa be a hatóság a koplalást.

IV.

Nyilatkozik az akváriumember

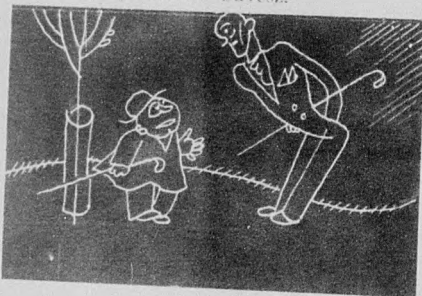
— Valóban, a gyomromból élek, amennyiben megiszom egy fél hektoliter vizet és miután így a gyomrom bazenné alakult, eleven állatokat nyelek le, amelyeket később megint a világra hozok. Kedvenc eledelem a varangyos béka, ezt az állatot nagy előszeretettel nyelem le, varangyosbékával még sohasem volt semmi bajom. Ellenben Párizsban, amikor műsorom főszámát mutattam be, tudniillik csukott szemmel, anélkül, hogy az állatot látnám, lenyelek mindent, amit élém tesznek. Egy párizsi gamen ezen az alapon egy sündisznót nyeletett le velem és én ezt csak akkor vettem észre, amikor a sündiszno a gyomromban volt! Tessék elképzelni, hogy megijedtem! A sündisznóval később is igen sok bajom volt, mert hónapokig tartott, amíg ismét a világra tudtam hozni őt. Addigra jól meghízott, nagy-szerűen érezte magát a gyomromban. Amíg a sündiszno bennem volt, nem élhettem mesterségemnek, mert a sündiszno mindent megevett, amit lenyeltem. Szerencsére mostanság nincsen bennem sündiszno és most tovább is fel tudok lépni a világvárosi variétékben.

A bűvész emlékei

— A dolog úgy kezdődött, hogy gyermekkoromban a nagymamámnál eltűnt három ezüstkánál. Akkor nem vett észre senki semmit. Később, évek múltán, az altonai Kosmosz-kávéházban eltűnt három télikabát. A rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy én nagyszerű

bűvész vagyok, mert úgy eltüntetek minden kezemlgyébe eső tárgyat, hogy senki sem veszi észre. Hogy foglalkozásomban állami támogatás mellett tökéletesíthessem tudásomat, teljes ellátás biztosított nekem az állam egy intézetben, ahol három évig tartózkodtam. Később, amikor kikerültem az intézetből, már olyan kitűnő bűvész voltam, hogy alvó emberek szájából el tudtam tüntetni az aranyfogakat, sőt egy ízben (ez volt legszebb műtárgyom) egy öregember! ezüst szájpadlását tüntettem el, anélkül, hogy észrevette volna. Csak akkor jött rá, hogy ellopták a szájpadlását, amikor ezt a bűvészekvizitumot a rendőrség megtalálta nálam. Ismét az intézetbe kerültem, ezúttal hat esztendőre. Amikor kiszabadultam, elhatároztam, hogy ezentúl mindazt, amit eltüntetek, visszaadom jogos tulajdonosának. Így lettem bűvész.

VI.

A törpe

— Én vagyok a legnagyobb magyar törpe — így kezdődhet ez a nyilatkozat. És az újságíró rendszerint a következő kérdéseket teszi fel, amelyekre a törpe így felel:

— Van családja, törpe úr?

— Van.

— Kedves neje?

— Ő is törpe. Egy méter szövétből csinált ruhát magának.

— Gyermekük is vannak?

— Hogyne! Büszke vagyok a gyermekeimre! Összesen három fiam van. Kettő közülük nagyszerűen sikerült gyerek, az egyik nyolevan centiméter, a másik hetvenyole centiméter magas. A harmadik fiammal azonban egyáltalában nem vagyok megelégedve. Ez a gyerek valahogyan nem sikerült és mi éppen eleget szégyenkezünk miatta. Szegényke, abnormális...

— Igazán? Mi baja van?

— Tessék elképzelni, százhetvenyole centiméter magas! Szégyene a családnak. Hogy mi lesz ebből az abnormis, szerencsétlen gyerekből, nem tudom. Nagyon sokat szenvedünk miatta...

VII.

A hasheszélő hasnyilatkozata

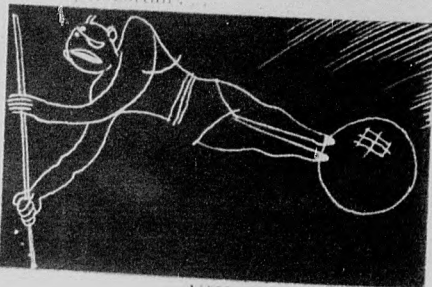
— Kérem, az én életem kész öröm. Ha nagyon unatkozom, akkor elbeszélgetek magammal. Itt ülök, itthon, egyedül és beszélgetek. Néha összeveszem magammal, ezek a kellemetlenebb órák. Tessék elképzelni, a legnagyobb udvariassággal így szólok magamhoz:

„Szervusz. Hogy vagy, kérlek?”

Mire a neveletlen fráter így válaszol:

„Semmi közöd hozzá. Törődj a magad dolgaival. Senkinek sem vagyok köteles elszámolni azzal, hogyan vagyok”.

Ezen nagyon felháborodok. Lehet, kérem, így beszélni az emberrel? És még neki áll feljebb... Néha annyira összeveszünk, hogy pofon is vágom őt! Most tessék elképzelni, micsoda kellemetlenség ez, pofonütök valakit, mert gorombáskodik velem, neveletlen és hátatlan és a végén én állok ott felrofozottnan.

VIII.

Az egyensúlyozóművész panasza

— Hiányzik, kérem, a lelki egyensúlyom. Szeretek egy nőt, aki nem szeret engem. Most hiába állok egy golyón, egy dákón, egy fogpiszkálón és egy sakkirályon füllábon, a lelki egyensúlyomat nem tudom helyreállítani. Ezenkívül a háztartásom egyensúlya is nagyon labilis... Nem vagyok én, kérem, az a boldog ember! Szerencsétlen vagyok és minden óhajom az, hogy inkább a lelki életem lenne kiegyensúlyozott és ne az a kard, az a kocka, a három üveg pezsgő és a kis kutya, amelyekkel öt percig tartok az orrom hegyén...

Szakítani fogok a nővel.

n. Ha
lgetek
ül és
mmal,
elkép-
igy

l:
magad
öteles

érem,
ki áll
zünk,
k el-
fon-
elem,
állók

om.
em.
ón,
ón
om
om
rok
len
bb
ne
gő
ok

PEREG A FILM

A behálózott Buster Keaton

(Fotó Metro)

HA MIND HAZAJÖNNÉNEK...

IRTA: PÁN IMRE

Mi lenne, ha hazajönnének... Mindenki tudja, hogy kiktől van szó: azoktól, akik külföldön — magyarok, — idegen filmet csinálnak. Mi lenne, ha hazajönnének? Ha hazajönnének és magyar filmet csinálnának?

A filmvilág minden területén találkozunk magyarokkal. Nincs olyan külföldi siker — Európában vagy Amerikában — amelyikben valahogyan, legalább valamilyen vonatkozásban, ne volna magyar név, magyar munka.

Jöjjenek haza!

Persze nevetséges volna ez a felszólítás, ha nem lenne komoly, pénzügyi alapja. A magyar filmgyártásban az új évfordulóval megváltozott a helyzet. Két itthoni magyar film készült el az elmúlt évben.

A *Kék bálvány* — pénzügyi szempontból, művészi kérdésekről később lesz szó — még csak ígért volt. A *Hyppolit*, a lakáj azonban már bombásiker! (Ebben a robbanós világban végre egy szerencséhez hasonló bomba.) Itt van a film igen nagy gazdasági jelentősége: üzlet lett.

Bebizonyosodott, hogy most, ezerkilencszázharminckettőben érdemes itthon, magyar nyelven, csak a magyar közönség részére is, magyar filmet csinálni.

Természetesen egyik napról a másikra nem lehetne itthon is annyit keresni, mint odakünn. De bizonyos idő után: igen. Rögtön meglátjuk miért.

Elsősorban egyáltalán nem vitás kérdés az, hogy a mozik — a nagy pesti premierzozik éppen úgy, mint a vidékiek, — örömmel játszanának majdnem minden műsorukban magyar filmet, ha az éppen olyan üzletet jelent számukra — és valószínűleg jobb üzletet jelent — mint az átlagos külföldi filmek.

A külföldi attrakciók nagy sikerét is el lehetne érni, ha itthon — vagy legalább itthon is, — dolgoznának a külföldön élő magyar scenáriumíró-, rendező-, operatőr-, filmépítész- és színészsztárok.

Végül pedig: tudjuk, hogy *Conrad Veidt*, *Buster Keaton*, *Lilian Harvey* és még nagyon sokan mások, két, sőt három nyelven is eljátszák filmjeiket. A megoldás ilyen esetben elég egyszerű: mikor valamelyik jelenet elkészült, újrakezdik a felvételeket, a kész díszletbe beállnak a második verzió színészei és így szinte egyszerre készülnek el a különböző nyelvű változatok.

Tudjuk, hogy *Nagy Kató* két nyelven járssa el minden filmjét: németül és franciául. Miért ne játszhatná el magyarul is?

Ha tehát itthon készítenénk *Nagy Kató*-filmeket, biztosíthatnánk számunkra a német és francia piacot is. Azzal a különbséggel, hogy egy magyar *Nagy Kató*-film összehasonlíthatatlanul nagyobb üzlet lenne itthon, mint egy német. Ebben valószínűleg senkilem kételkedik.

Ami pedig a német verziók itthoni pergetését illeti, annak igazán egyszerű a megoldása. Egyrészt nagyon sok olyan magyar színészünk van — részint itthon: mint például *Beregi Oszkár*, részint kint, mint például *Halmai Tibor* és mások, — akik tökéletesen beszélnek németül. Másrészt pedig: egyáltalán nem jelent nehéz feladatot német együttes-ki-géscsúzó színészeket ho-

Ha mind hazajönnének...
Eggert Márta, Nagy Kató és
Korda Mária

zalni ide, Budapestre. Hiszen a Paramount német filmjei is Párizsban készülnek! Tehát nem jelent költségöbbséget az, ha a német színészek a német verzió felvételeire Párizs helyett Budapestre utazik.

A helyzet tehát az, hogy külföldön élő magyar sztárjaink itthon készülő filmjeivel ugyanolyan nagy üzletet lehetne csinálni, mint a külföldi gyárak produkcióival.

Csak egy kérdés marad fenn: ki finanszírozná vállalkozásukat? Erre is könnyű felelni, ha őszinték vagyunk: ők maguk, legalább eleinte, van hozzá elég pénzük!

Tehát jöjjenek haza. Legalább néhány hónapra minden évben. Ezzel talán valamilyen felsőbb kötelességnek is elegendő tennének.

Bánky Vilma például férjével, Rod la Rocque-kal együtt játszhatna el itthon egy olyan filmet, amelynek témája szinte az uccán fekszik és biztos sikert jelent. Bánky Vilma érdekes és eseményekben gazdag karrierjéről van szó... Ha Bánky eljátszhatott hiányos angol tudásával egy magyar lányt, aki Amerikába vándorol — miért ne játszhatna el Rod is hiányos magyar tudásával, egy amerikai fiút, aki Magyarországra jön egy gyönyörű leányért. A témát megírta az élet.

Jó rendezőt is ajánlhatunk a filmhez: Korda Sándor-t, Kertész Mihály-t, Bolváry-t, Fejős Pál-t, Székely-t. Tesék változtatni!

A történetet filmre írhatja Vajda Ernő, Biró Lajos, Székely János vagy valaki más, a németül, franciául, angolul író magyarok közül.

Nagyszerű szerepeket játszhatnának benne Puffy, Verebes Ernő, Pártos Gusztó, Halmai Tibor, Szőregly...

És akkor hol vannak még Alpár Gitta, Eggert Mária, Korda Mária, Lukács Pál?

Szó sincs tehát arról, mintha nem lennénk megelégedve a fiatal magyar filmgyártással. A Hunnia Bingerth igazgató vezetése alatt igazán páratlant produkált. Két filmjükkel olyan kész eredményt mutatnak föl, mint a németek, hallatlan anyagi erejű filmiparikkal.

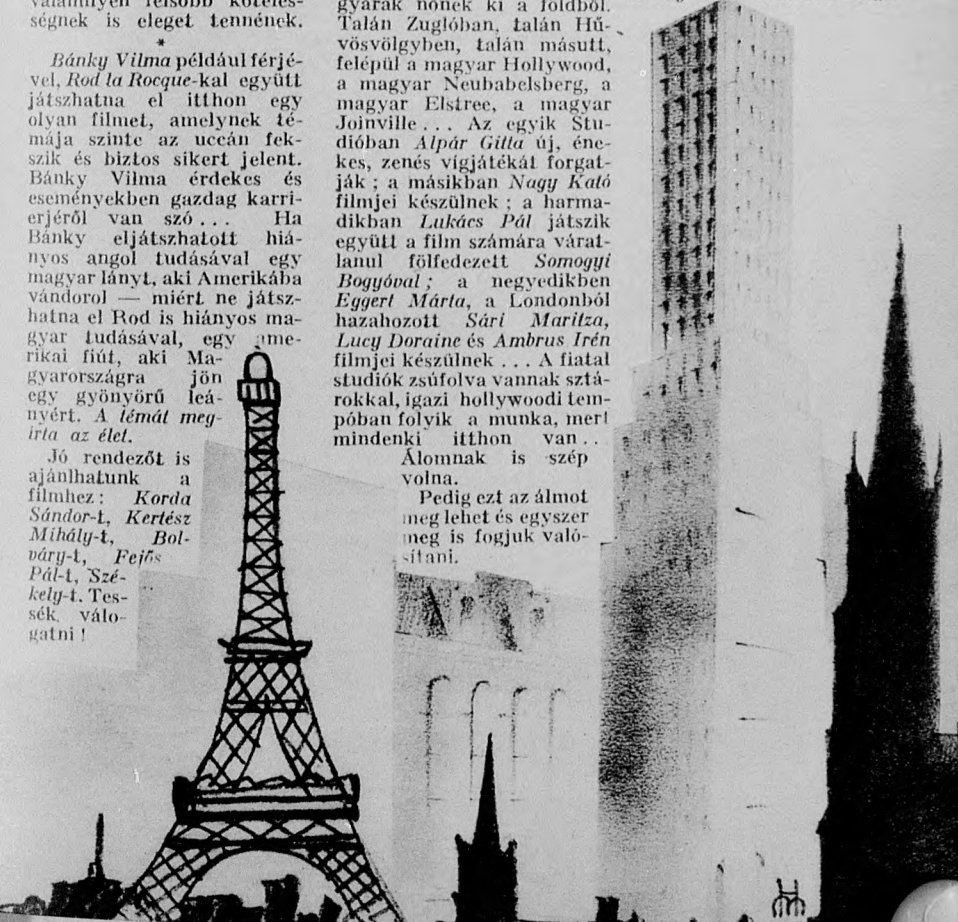
Képzeljük el, hogy új gyárak nőnek ki a földből. Talán Zuglóban, talán Hűvösvölgyben, talán másutt, felépül a magyar Hollywood, a magyar Neubabelsberg, a magyar Elstree, a magyar Joinville... Az egyik Studióban Alpár Gitta új, énekes, zenés vígjátékát forgatják; a másikban Nagy Kató filmjei készülnek; a harmadikban Lukács Pál játszik együtt a film számára váratlanul fölfedezett Somogyi Boggyóval; a negyedikben Eggert Márta, a Londonból hazahozott Sári Maritza, Lucy Doraine és Ambrus Irén filmjei készülnek... A fiatal stúdiók zsúfolva vannak sztárokkal, igazi hollywoodi tempóban folyik a munka, mert mindenki itthon van.

Álomnak is szép volna.

Pedig ezt az álmot meg lehet és egyszer meg is fogjuk valószínűsíteni.

Ha mind hazajönnének...
Bánky Vilma és Korda Sándor

HANGOK RAKTÁRON...

Huszonötmillió láb film, egymillió láb hang — Szívdobbanás, revolverdörrenés, oroszlánbögés, csecsemősírás, autódudálás, csámcsogás hangja a hollywoodi stúdió kellektárában

Hollywood, 1932 január.

Egészen kivételes látogatásra kaptam engedélyt az M—G—M. igazgatóságától. Megtekinthetem a szentélyt: a világ legkülönösebb arzenálját, ahol a stúdiók egészen belső titkait őrzik.

A felvevőstúdióktól elég távol áll a könyvtárpépület. Azonban nem a könyvek közé igyekszem. Itt van valahol a filmarzenál is, amelyet szeretnék megismertetni az otthoni olvasókkal. Egyenruhás felügyelő vezet be az épületbe és átad a titkárnak. Engedélyemet, amelyet az igazgatóság állított ki, most már körülbelül tizedszer kell felmutatnom. Ide igazán nehéz lehet besodródni.

Végül is a titkár — mister Webb — mindent megmutat és megmagyaráz.

— Huszonötmillió és háromszázezer láb filmet őrzünk raktárunkban — meséli. — Ebből huszonnégy-millió háromszázezer néma és csak

egymillió láb hangos. Ez egyébként nagyon természetes, hiszen a hangosfilm még nagyon fiatal... Mégis, bátran azt mondhatom, hogy ez az egymillió láb érdekesebb, mint az összes többi: mert magában foglalja a világ minden létező hangját.

Kissé különös dolgokat mond ez a titkár, de rögtön meggyőz arról, hogy igaza van. Megkérdezi, hogy milyen hangot szeretnék hallani?

Valami egészen különös dolgot akarok mondani — és a pacsirta énekét választom.

Azonnal felhívattatja a kartotékot és kikeresteti a pacsirtát. Mingyárt meglátjuk, hogy ez mit jelent. Átmegyünk a vetítőbe — és a következő pillanathban felhangzik a vászon fölül a pacsirta édes, kellemes éneklése.

Csodálkozom, a titkár mosolyog. — Mit kíván még? — kérdi.

Gyors egymásutánban kérem az oroszlánbögését, a bagoly huhogását, a revolverdörrenését, az autóduda lármáját, az eső esobogását, a vízesésnek, a papír szakításának, az erdő zúgásának, a ló nyerítésének, néger törzsek egyhangú énekének hangját...

— Ezek még igen egyszerű dolgok — kezdi fölényesen magyarázni mister Webb, — a különböző változatok az érdekesek. Például kettőszázhetvenháromféle robbanás és dörrenés hangját tudjuk reprodukálni — raktárról. Huszonhétféle

gőzhajófütytünk van . . . Tizenhét különböző fajtájú emberi kiállítás . . . Negyvenegy autóduda — köztük persze tömeges zsvajok is. Minden afrikai állat hangját raktáron tartjuk. Általában nekünk van a legnagyobb és legteljesebb gyűjteményünk. Semmilyen állat- és madárhangunk nem hiányzik. Igen szép számban vannak csámcsogó felvételeink. De vannak köpködő embereink is. Mindenféle szakítás hangja megvan, csak a szerelmi szakításé hiányzik.

Egészen fantasztikus csodákat őriznek ezek a filmszalagok. Egymillió lábnyi hang és közel huszonötmillió lábnyi kép!

— Nem tudom, tisztában van-e azzal, hogy ez a különös filmarzenál milyen óriási megtakarítást jelent minden filmnél. Hiszen ma már a legkritkább esetben megvünk ki a felvételek miatt a helyszínre. A legnehezebb, a legvalószínűtlenebb dolgokat is meg tudjuk csinálni, elő tudjuk állítani itthon, a műtermekben. A műtermi gőzhajókban természetesen nem dolgozik, szabályos gépezet. Mégsem jövünk zavarba, ha a gépek zakatolását akarjuk érzékelteni: a raktáron lévő hangfelvételeket kopírozzuk a filmre. Operatőrjeink természetesen állandóan új hangokra vadásznak. A filmlátogató ugyanis nagyon örül, ha új hangfelvételekkel találkozhat az új filmekben. Emlékezzen csak vissza arra, hogy milyen szenzáció volt az első hangosfilmekben a sóhajlás, a pohárba ömlő ital és a csók hangja.

Mielőtt elbúcsúzom, megkérdezem, van-e esecsemősírásuk? Naív kérdés! Egész esecsemóthont rendezhetnének belőle. Mégis szeretnék valami olyat kérdezni, amivel le-

égheltem ezt az egész, csodálatraméltó apparátust. Ezért elmondom mister Webbnek magyarul a következő verset:

*Kiszáradt tő nedves partján
Döglött béka kuruttyol,
Arra megy egy süket ember,
Ki a vízben lubickol.*

— Ilyen hangjuk van-e? — Értelmetlenül néz rám. Nyertem.

Mielőtt hazaküldöm e cikket, a Paramount érdekes ötletéről olvasok a reggeli lapban: hangosfilmre vitték a szívdobbanást. Részletek a következők: Rouben Mamoulian rendező a „Dr. Jekel és mr. Hyde” című filmje részére meg hangosfilmesítette Frederic March szívének dobbanását. Természetesen szerelmi jelenetről van szó! A közönség oly módon fogja a különös emberi hangot viszonthallani a moziban, mintha egy orvosi szétosztókópi hallgatna (amellyel tudvalevőleg a szív verését szokták megfigyelni). Azt hiszem, mégis csak ez a legérdekesebb hang. Legközelebb talán már majd a fű növést is hallani fogjuk.

Legújabbban már a színházak is a filmgyárak raktáraiból szerzik be a szülőségeiteket. Mindenfajta külső zajt rendelésre csinos kis csomagban házhoz szállítanak.

FILM

UJSÁG

MINDENKI ÉNEKEL!

A hangosfilm különböző kíséreltetéseinek mérlege azt mutatja, hogy legjobb üzlet: az énekes, zenés vígjáték. Ezekután nagyon természetes, hogy Amerikában most mindenki énekel.

Janet Gaynor és *Charles Farrell* új filmje: a „Delicious” igen sok énekszámmal tarkított operett.

Ramon Novarro-val új spanyol szerenádöt visznek filmre. *Novarro* gitárkísérettel énekel benne öt számot.

Al Jolson is hozzákezdett már új énekes filmjéhez. Címe: „Sons of Guns” lesz. A „Singing fool” sikerének megismétlését várják tőle.

Marilyn Miller énekes,

táncos Broadway-görlt játszik a „Sunny”-ban, amelynek pergetését éppen most fejezték be.

Pola Negri is énekelni fog „A Woman Commands”-ban.

*Gloria Swanson*ról már megirtuk azt, hogy *Hatvany Lili* „To night or never” (Ma este vagy soha) című darabjának filmváltozatában játszotta *Gombaszögi Frida* szerepét. A szerep: énekesnő szerepe és így *Gloria* két nagy számot énekel benne.

Lili Damita is zenés komédiában lép fel a „The woman Between”-ben. *Irene Dunn* új filmje, a „Marcheta”

is filmoperett. (Ugyancsak spanyol milióben, mint *Ramon Novarro*-é.)

Jeanette MacDonald és *Maurice Chevalier* két filmoperettet visznek filmre — együtt.

A szezon második felében tehát bővíben leszünk a zenés vígjátékoknak. Csak győzzék majd a verek megtanulni a jó számokat.

(p. i.)

AZ ÚJÉV ELSŐ SZTÁRJA : JEAN HARLOW

Jean Harlow nevét és fényképét is közölte már a „Délbáb” filmrovata: a kezdők és fiatalok között. *Jean Harlow* új szerződése: sztárszerződés, tehát hivatalosan írásba foglalták, hogy

Hollywood legfiatalabbjai: *Gertie Messinger*, *David Rollins*, *Mary Kornman*, *Grady Sutton* és *Mickey Daniels*, aki *Lon Chaney* babérjaira pályázik (M—G—M.)

nesak
t Ra-
és
film-
re —
lében
a ze-
Csak
meg-
p. i.)
JA :
és
ár a
a
zöttl.
ése :
ívna-
hogy

**GRETA GARBO LÉGERDEKE-
SEBB FÉNYKÉPE**

A felvétel a Mata Hari-ból való, ahol Greta a jávai táncosnő szerepében félig meztelenül jelenik meg. Gretát eddig mindig csak nyakig felöltözve láthattuk . . .
(Fotó: Metro)

on

FILM

UJSÁG

Harlow lett az újév első sztárja.

Mint előkelő társasági lány került filmre a szép Jean. Társasági kalandjairól sokat írtak, de botrányairól soha. Ugy látszik, nem voltak botrányai. Először vámpirszerepekben próbálták ki, de nem nagyon vált be. Ezután egyszerűen átváltoztatta külsejét, szolidan, egyszerűen, kedvesen öltözött és haját egészen világosszökegre festette. Ilyen szerepekben már sokkal nagyobb sikere volt — két év alatt lett belőle sztár.

Az angol filmipar most igen előnyös szerződéssel kínálta meg, de Amerika nem engedte el.

„A CSALÁD BECSÜLETE

címmel került fogalomba *Bebe Daniels* új filmje. *Partnere*: Warren William. A film a régi osztrák-magyar katonai környezetben játszódik.

LEILA HYAMS MAGA FŐZ!

Ujabbán háziasságukról szeretnek tanúságot tenni az amerikai sztárok. *Leila Hyams*, aki most villát építtetett magának, szenvedélyesen elkezdett szakácskodni és mióta új otthonába

beköltözött, maga főz (*Perse, tehet, hogy csak akkor, amikor ujságtrók vagy jényképek keresik fel.*)

ARSÉNE LUPIN

szerepét az eredeti tervektől eltérően, nem *John Gilbert*, hanem *Lionel Barrymore* fogja játszani.

TITKOS ILONA SZEREPÉBEN: MARION DAVIES

Az *M—G—M.* hangosfilmre viszi „Az agglégény apá”-t, a Magyar Színház nagysikerű amerikai vígjátékát, amelynek *Hegedüs Gyula* játszotta nálunk címszerepét. *Titkos Ilona* szerepére *Marion Davies* szerződött. *Hegedüs Gyula* szerepére *Aubrey Smith*, a darab londoni színpadi alakítóját hívták meg.

MARY ASTOR

első filmje — egyéves betegsége után — elkészült. Címe: *„Behind office doors”*. *Partnere* *Ricardo Cortez*.

JACK HOLT UJ SPORTFILMJE

a „Földalatti expressz”. *Partnere* *Aileen Pringle*.

Joan Crawford fiatal édesanyjával — legközelebbi filmjében. A filmjében szerepét *Pauline Frederick* játssza (*M—G—M.*)

FILM

UJSÁG

HÁT MÉGIS IGAZ ?

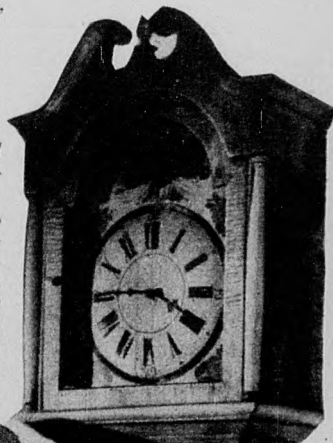
Megírtuk, hogy *Joan Crawford* és a *Metro* között háborúság tört ki. *Crawford* — a fiatal *Douglas Fairbanks* felesége — anya akart lenni és ebbe igazgatósága nem egyezett bele. *Tiltakoztak a gyerekek ellen azzal, hogy az ártana a sztári népszerűségnek.* Ugy látszik, a *Metro*ók győztek, mert *Joan Renoba* utazott, a *válóperek városába.* Már pedig, ha elvállik — amint ezt már néhány hónap óta kitaratóan híresztelik, — akkor biztosan nem fog gyereket szülni. *Pedig már úgy volt, hogy közeledik a gólya...*

ter a toszereplo. Egy nemel „Ófelsége, a szerelem” már ment nálunk. A két filmnek azonban csak a címe egyezik: „Ihre Hoheit, die Liebe” és „Her Majesty, Love”.

TÉK, — SINCLAIR HILL SZERZŐDÉSSEL KÍNÁLTA MEG A PÓT-MARLENET.

MARLENE DUBLÖSE LONDONBAN

MARLENE DIETRICH NÉMET DUBLÖSE LONDONBA ÉRKEZETT. SINCLAIR HILL ANGOL FILMBRENDEZŐ „FELISMERTE ŐT” A PÁLYAUDVARON ÉS NAGY ÜNNEPLÉST KÉSZÍTTETETT ELŐ SZÁMÁRA. MIKOR A TÉVEDÉS KIDERÜLT — A DUBLÖST ÚGYANIS AZ EREDETINEK NÉZ-

„ÓFELSÉGE” A SZERELM

címmel Hollywoodban is készül egy film. *Marilyn Mit-*

Leila Hyams új villája elkészült. Ezt az órát William Hainestől kapta ajándékba (M—G—M.)

FILM

UJSÁG

LIL DAGOVER

Életének intimításairól most sokat írnak az amerikai lapok. A szép Lil karácsonykor otthon járt Németországban, szabadságon, azonban már visszaérkezett Hollywoodba.

Azt írják róla, minden nap tejjben fürdik, hogy testének fehérségét megőrizze. Hátát éppen az elmúlt hetekben biztosította be húszezer dollárra. A lapok azt kérdezik, hogy mennyit ér egészben, ha csak a hátát húszezer dollárra becsülik.

„JUNGLE DRAMA”.

Könnyű megérteni, hogy ez a cím mit jelent magyarul: dzsungel dráma — az első igazán nagyszabású angol (elszfrei) expedíciós film, amely hátrán indulhat a divatos dzsungelfilmek nemzetközi versenyében. A film egyik nagy jelenete: aligátorok fölfalnak egy fehér embert.

A TENGERI ISTEN

— A LEGNAGYOBB EDDIGI BUVÁRFILM — AZ ANGOLNYELVŰ HANGOSFILMEK LEGNAGYOBB SIKEREI KÖZÉ TARTOZIK, FŐSZEREPLŐJE RICHARD ARLEN. A BUVÁRSZERE-

PEKET VILAGHIRŰ BUVÁROK JÁTSSZÁK, AKIK FELVEVŐGÉPPEL SZÁLLNAK LE A TENGER TÖBBSZÁZMÉTERES MÉLYSÉGÉBE.

„VESZÉLYSZIGET”

— amerikai kalandorfilm, amelyben a repülőgép és a revolver játsszák a két főszerepet.

A VÁSZNORÓL A NÉZŐTERRE

Wanda Traumann német filmszínésznő mozit vásárolt Berlin Nordában. Karl Bekersachs — nálunk nem ismert — filmszínész mulatóhelyet és sörházat nyitott.

OSSI OSWALDA UTÓDÁNAK

nevezik Dolly Haas-t, aki legjobb filmjében — címe: *Mindig jobb és jobb lesz* — Verebes Ernővel és Heinz Rühman-nal játszik együtt. A film: Bruno Anday produkció.

A világ legfuresább üzlete természetesen Hollywoodban van. Éppen Karin Morley áll az ajtajában

Hangosfilm nyelvtan

Angol hangosfilm-nyelvtanunk első tanfolyamát újrán számunkban befejeztük. Miután azóta igen sok levelet kaptunk olvasóinktól, amelyben a leckék folytatását kéri, megnyitjuk a második tanfolyamot.

Mindenekelőtt tanuljunk meg számolni, erre mindenképpen szükségünk van:

one (uan) = egy
two (tú) = kettő
three (tri) = három
four (for) = négy
five (fájp) = öt
six (sziksz) = hat
seven (szevn) = hét
eight (et) = nyolc
nine (nájn) = kilenc
ten (ten) = tíz

eleven (ilevn) = tizenegy
twelve (tuelv) = tizenkettő
thirteen (tszörtin) = tizenhárom
fourteen (fartin) = tizennégy
fifteen (fiftin) = tizenöt
sixteen (sziksztin) = tizenhat
seventeen (szevntin) = tizenhét
eighteen (eltin) = tizennyolc
nineteen (nájntin) = tizenkilenc
twenty (tuenti) = húsz.

Egyelőre elég is ennyi. A többi legközelebb. Azonban tanuljunk meg még néhány más fontos dolgot:

I want (áj uant) = kívánom, akarom
You want (ju uant) = kívánod...

GRENOVILLE

PARFUMS DE LUX - PARIS

eredeti francia gyártmányai vezetnek.

Parfum
Poudre
(por és compact)

Chaine d'or
Am ré Gaypre
Oeillet lane
(legtermészetesebb szegfűillat)

Kapható szaküzletekben

Vezérképviselő és főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF R. T.

Budapest, VI, Király u. 12. Telefon: 207-99

és így tovább, az eddigiek alapján végig kell tudni ragozni.

It seems (il szimz) = úgy látszik

What for (hual far) = minek?

I ask (áj ászk) = kérdezem

I don't ask (áj dont ászk) = nem kérdezem.

Végül még jegyezzük meg a következő minden nap előforduló kifejezéseket:

How old are you (hau öld ar ju)?

Magyarul: „Hány éves?” Szó szerint: milyen öreg? A felelet:

I am 30 years of age (áj em 30 jirsz of eds).

Magyarul: harmincéves vagyok. A harminc = thirty. Kiejtése: „tszörtí”.

Good bye, see you again!

(pán)

How the fans think the western stars live. This is how some people think Hollywood cowboys sleep (Paramount)

Az I. számban közölt rejtélyek helyes megfejtése! Buster Keaton és Greta Garbo

Film-rejtélyek

Az 1. számunkban közölt szemrejtélyek megfejtése *Buster Keaton és Greta Garbo*. A helyes megfejtésért két-két mozijegyet nyertek: *Fekete Margit*, Mária ucca 46 és *Silbinger Gyuláné*, VIII, Vay Ádám ucca 8. III. 8. A vidéki megfejtők közül könyvjutalmat nyert: *Csernó Alfréd*, Bratislava. (Csernó Alfréd pontos címét kérjük, hogy a könyvjutalmat postán elküldhessük.)

A helyes megfejtésért dícséretet érdemelnek a következők:

Beringer István, III, Vörösvári u. 46; Csernó Alfréd, Bratislava; Dlaszkl Edith, IV, Sörház u. 3.; Füssli Ilonka, I. Győri út 2-c f. 4.; Hoffmann Lilla, Csepel, József u. 41.; Jersek István, VIII, Szigetvári u. 23. f. 4.;

Fekete Margit, VIII, Cserhát u. 46.; Imely Erzsébet, VIII Tavaszmező u. 5.; Kovács Boriska, III. Szt.-Endrei ucca 80. I. 9.; Komlós Ibolya, VII, Kertész u. 38.; Mayer Bessy, VII, Murányi u. 36—38. f. 5.; Mezei Lajos, VII, Cserhát u. 16—18.; Petruska Etelka, X, Szapáry u. 30.; Révész Tibor, Rákoshegy, Deák Ferenc u. 24.; Severa Erzsébet, IV, Váci ucca 22. II. em. 10.; Spitzer Béla, III, Solymár u. 22.; Strba Olga, IX, Gyáli út 15/a; Strba Anna

Kispest, Peterdi köz 2/a; Silbinger Gyuláné, VIII, Vay Ádám u. 8. III. 8.; Sulyok Etelka, Gyöngyös, Szt.-Korona tér 1.; Süttő Mária, V, Zsilip u. 4. I. 26.; Steiner Bözsi, VIII, Hunyadi u. 48.; Trimmel Gizi, VI, Podmanický u. 39. III. 9.; Wiesner Edith VII, István út 9. I. 3.; Zacháry Vilmos, V, Vadász u. 32. I. 13.; Zsongor Margit, VI, Váci út; Králik Vilmos, Újpest, Király u. 40.; Tenczer Gyuláné, VI, Szent-László út 45.

Ki ez az álarcos filmszínész? Tessék kitalálni és a megfejtést beküldeni hozzánk. A jutalom: Két ingyen mozijegy

Ez a városr...
ültek hányat...
milyen a kord...
zengte elmult...
kat s a...
Ezt ne...
Krisz...
születet...
kora vo...
íródalor...
apái. A...
egyéb s...
költész...
chus) is...
rambus...
Bacchyl...
vészei.
A ké...
vonalai...
tak ki...
forradal...
a vallás...
táncal g...
szatfrok...
körbe á...
tára kör...
velük...
dráma ig...
a kardal...
s ezeket...
szfénssze...
aztán a

Thespis kordéja

Ez a híres kordé az ókorban dőcögött városról-városra. Kóbor komédiások ültek benne, egytől-egyig földönfutó, hányatottéletű rabszolgák. Ha valamilyen nagy görög ünnep közelgett, a kordé megállt s a lelkes csoport elzengte vallásos kardalaít. Az ünnepek elmúltával aztán fölszedték sátorfájukat s a kordé tovább gurult más vidékre. Ezt nevezték *Thespis* kordéjának.

Krisztus még csak hatszáz év múlva született meg. A görög színjátszás hőskora volt ez; a színészek pedig a dráma-irodalom úttörői, a színművészet ősapái. A hellén nép eleddig nem ismert egyéb színpadi irodalmat, mint a kardalítézetet: a főként Dionysios (Bacchus) isten tiszteletére előadott dithyrambusokat, amelynek *Pindaros* és *Bacchylides* lettek utólérhetetlen művészei.

A későbbi klasszikus dráma körvonalai ezekben az években bontakoztak ki. A korintusi *Arion* valósággal forradalmi újítást hozott be, amikor a vallásos karéneket jelmezekkel és táncsal gazdagította. Énekeseit ugyanis szatíroknak öltöztette föl, a szatírokat körbe állította és Dionysios isten oltára körül ünnepélyes táncot járatott velük. *Thespis* pedig, akit a görög dráma igazi megalapítójának tartanak, a kardalok közé magánrészeket ékelt s ezeket a magánrészeket egy énekes szífnésszel adatta elő. A klasszikus kor aztán a Krisztus előtt 500-tól 300-ig

terjedő években az énekeknek, táncnak, zenének és jelmeznek ebből az egyesítéséből, no meg a Thespis-féle monologból szépen kifejlesztette a drámát.

Ez a fejlődés most már rohamléptekkel haladt előre. *Aischylos* az egy színész helyett kettőt állított be s a monolog mellett megismerkedett a közönség a dialoggal is. A kardalok száma ugyanakkor négyre csökkent: egy-egy énekszám került a mű elejére és végére, kettő pedig közbe. A zenekíséret viszont teljesebb lett: az előadások során már nemcsak a líra pengett, hanem a kithara és flóta is megszólalt.

Sophokles aztán tovább ment. Művei elejére megteremtette a prologot s tragédiái ezzel az újítással kerültek színre. A sorban következő *Euripides* ez sem elégtette ki: a monolognak és a dialognak még nagyobb teret adott s ennek következtében még jobban megkurtította a kar szerepét.

A görög drámairodalom ebben az időben virágzott a legdúsabban. Divatba jöttek a tetralogiák; három olyan tragédia, amelyek között tartalmi kapcsolat volt. *Arion* szatírjai azonban nem tűntek le végképpen a színről: szerepük bohókássá alakult át s hogy a közönség jó hangulatban távozzék, a tetralogiák után egy-egy vidám, pajkos szatírjátékot adtak elő. Az ókori Hellaszban ez volt a happy end. Idők során aztán útat tört magának a

politikai vígjáték is. Ennek a kiváló *Arisztophanes* volt a mestere, aki az akkori közállapotok kifigurázásával kacagattatta meg a nagyérdemű publikumot.

Színháznyitás dolgában, persze, nem volt még olyan túltengés, mint ma van. A színészek, akik eleinte szabadtéren énekeltek, Krisztus előtt 490-ben kapták az első színházat. *Choirilos* építtette ezt fából. Utóbb még egy-két színházat emeltek Görögország nagyobb városai-ban; valamennyit fából ácsolták össze. A belépődíjat 2 obulusban szabták meg, de a szegények tömegeit már *Perikles* korában is ingyen engedték be. Ezt a jó szokást ugyan a mai színházigazgatók nem vették át, de amiként ma állandó rendőri ügyelet van a színházakban, úgy az előadásokat Hellászban is állami megbízott főügyelete mellett rendezték. Igaz, hogy ez a főügyelet nem adott túlnagy elfoglaltságot, mert a színészek csak ünnepnapokon játszottak. (Ha ezt a példát követné egy-némely színházunk, igazán ünnepnapot szerezne vele a közönségnek!)

Az első közsínház Krisztus előtt 330-ban épült Athénben. Mintegy harmincezer néző befogadására alkalmas építmény volt ez, amely három részből állt. A színpad három oldalról határolt falépitménnyel volt körülvéve; ebben helyezték el a színészek öltözőit. A színpadnak szemben lévő, szabad oldalát majdnem teljes kör alakban az orchestra övezte. Ennek közepén állott a szőlő istenének, *Dionysios*nak oltára s itt adta elő a kar a vallásos éneket és táncot az isten tiszteletére. Az orchestrát hatalmas területen körbefutó kőpadok vették körül; ez volt a nézőtér. Tetőzete a színház egyik részének sem volt, viszont az előadás végét sajtáságosan az jelezte, hogy a függöny — fölgördült.

A hellének örömmel várták a nagy ünnepeket, amikor elgurult hozzájuk

ELADÓ játékbaba stancni
rendkívül jutányos áron, Bővebbet a
kiadóhivatásban, VII, Dohány uca 12 szám

Thespis kordéja. Annál nagyobb volt azonban a csalódásuk, ha a színészek játéka nem elégítette ki őket. Ilyenkor bosszúságukban viharos jeleneteket rögtönöztek. Ez pedig gyakran előfordult, hiszen a színészek valójában egyszerű rabszolgák voltak, akik közül a legtöbb nem éppen a színpadra termett. *Ariszoteles* szerint a drámai színészek nagyrészt azért nem értek semmit, mert csupán a szükség kényszerítette őket a művészi pályára, amellet sokat nélkülöztek is. „Már pedig — mondta a híres görög bölcs — a kényszerűség és a nélkülözés könnyen vezet erkölcs telenségre.”

Ebből tehát kitűnik, hogy a színészek nem állottak éppen hadilábon a léhasággal, könnyelműséggel. De ez csöppet sem csodálatos, ha meggondoljuk, hogy szegény fejűeknek állandóan vándorbot volt a — kezében... Jól mondja *Ariszoteles*, Krisztus előtt három és fél évszázaddal, hogy a soruk is meglehetősen gyatra volt; mert egyedül csak a kevésszámú sztár élt köztük vígabbban. Azok aztán annál vígabbban!

A kóbor görög komédiások néhol észszerű megélhetési intézkedéseket tettek: több vándortársulattal tömörültek és lefoglaltak maguknak egy kerületet. Nem valószínű, hogy doronggal kergettek ki onnan más társaságot, de hogy idegeneket a körzetükbe be nem engedtek, az bizonyos. A színészek közül a kisázsiaiak vetődtek el legtávolabbra, mert ezek eljutottak az armeniai *Tigranokertaig* s a parthiai *Karrhaig* és útjukban mindenütt hírdették az első klasszikus drámák ígeit. Elsárgult, poros írások különben följegyzik, hogy a hellén színművészetnek e napszamosai néha diplomáciai megbízásokat kaptak. Erre a föladatra különösen harcok idején voltak megfelelőek, mert a szembenálló ellenfelek mindegyike szabad elvonulást engedett nekik. A görög dráma úttörői tehát nemcsak a kultúrát, hanem hazájuk sorsát is jobbra fordították, mint sok-sok nélkülözés közben továbbrogtak Thespis kordéján...

Huray István

A VÁROSLIGETBEN VEGZŐDIK

VIDÁM REGÉNY —

IRTA

KODOLÁNYI JÁNOS

Karai Sándor megismerkedik Körmeny Henriette bárónővel, akibe beleszeret. A bárónő azonban tudára adja Sándornak, hogy az osztálykülönbség miatt sohase lehet a felesége. Karai elkéseredetlen vég neki Budapest uccáinak. Barangolása közben össze találkozik régi barátjával, Szabó Pistával, aki magával viszi őt egy kis mulatozásra. Közben Henriett és anyja között vita folyik s az öreg báróné felvilágosítja leányát, hogy rangján atuli házasságba soha bele nem egyezik. Ezután egy grófi családhoz mennek leára, ahol a fiatal Bónyay gróf udvarolni kezd Henriettnek. Közben Karai tovább folytatja züllését Szabó Pistával. Ennek első eredménye, hogy egy kiadóállalal visszavonja megbízatását a pontatlanná vált Karaitól. Karai mindezzel nem törődik és tovább hajszolja a mámort. Egy játék-kaszinóban lobb ezer pengőt nyer.

Igy rikácsolt a láthatatlan papagáj és Karai gépiesen, dühös nembánomsággal lökte oda a pénzt. De hiába várta, hogy mindene elússzék. A pénz visszajött, megszaporodva visszajött...

Végre zsebregyúrta a bankókat és a zsetonokat s felállt. Egész sereg ember rohanta meg és rázta a kezét. Némelyek odahajoltak hozzá és suttogva pénzt kértek tőle hozomra. Egykedvűen osztogatta a papírpénzt, azt sem nézte kinek ad s miért ad... A nagy tolongásban alig tudott mozogni. Ő volt az éjszaka hőse, a fejedelem. Homloka körül ördöngös dicsfény sugárzott. Vállán ott ült a láthatatlan papagáj.

— No, de ideje, hogy együnk valamit — mondta Pista a kezeit dörzsölve. — Ez meleg munka volt. No? Mit szólsz hozzá, mi? Úgy-e, meghoztam a szerencsédet?

— Isten látja lelkemet, veszíteni akarom — sóhajtott Karai. — Úgyis minden mindegy.

Ledőlt egy fotójbé s feketét rendelt. Most már kezdett megnyugodni. Nevetett.

— No, ez rendes kis vitorlázás volt. Örezsem — szólt diadalmasan Szabó Pista. — Ezt annak köszönheted, hogy én ültem melléd.

— Furcsa — dünnyögte Karai.

— Nincs ebben semmi furcsa. Most azonban telefonálok taxiért s megyünk haza. Eleget dolgoztunk.

A taxi zúgva robogott velük a városra át. Elhagyatottak voltak az uccák, a vilamososinek mint kígyók tekeregtek a fényes úttesten, a rendőr feketén silbakolt a sötétben, itt-ott párok mentek össze-simulva és kacagva, máshol veszekedés hangzott. Minden egészen más volt, mint nappal. A házak, ezek a ronda, csipkés, tornyos, kopott pesti házak megszépültek. Friss volt a levegő, hópelyhek szállingóztak s odacsapódtak a taxi üvegéhez.

Karai Sándor magába merült, néha megcsóválta a fejét, dünnyögött, de nem szólt semmit. Olykor-olykor különös módon elmosolyodott, majd fölszegette a fejét. Puha kalappal szegett profilja keményen vált el az ablak világos négyzetétől.

VII.

Melyben Henriett elszánja magát

Ezalatt az idő alatt Henriett valóságos szédületben élt. Mikor a lapokban nyomát sem látta Karai Sándor öngyilkosságának, remélni s várni kezdett. Biztosra vette, hogy arra a levélre, amelyet kétségbeesésében s egészen meggondolatlanul írt, maga Karai fog megjelenni s megint olyan nyugodt és szép barátságban élhetnek s örülhetnek egymásnak, mint azelőtt. Ámde sem Karai nem jött, sem válasz. Henriett az ablakból leste a postát s az ajtóig

elbeszaladt a szobaleánynak, de nem jött más, csak különböző lapok, a Nouvelle Revue Française, a Neue Rundschau, divatlapok, két irodalmi magyar folyóirat, egész sereg nyomdatermék, amelyekre előfizetni nemcsak úri, de hazafias kötelesség is. Volt levél is a papírhalmazban, hol a Párizsban élő Edit grófnő, hol a Berlinben időző Vera bárónő, hol meg Semmeringen sportoló Hedvig kontesz küldött hírt magáról, csak éppen az nem, aki egyedül érdekelte.

Még az volt a jó, hogy Henriett el volt halmozva mindenféle kötelezettségekkel. Bár únta ezeket az üres és hiábavaló ügyeket, mégis elfoglalta velük magát s a napja elment valahogy. De este, mikor bement a szobájába s felöltötte kínai selyempizsamáját és kis papucsában a könyvespolc körül tipeget, hogy mit olvasson, s a könyveket kihúzigálta s megint visszacsúsztatta, jutott eszébe az ő nagy szomorúsága s jelent meg előtte Karai Sándor alakja, olyan élethíven, hogy a szíve valóssággal összeszorult. Tehetetlenül, mint a partra dobott vízisellő, ült le az állólámpa mellé s csüggedten lelógatva finom, fehér kezét, maga elé bámult. Úgy érezte, elvesztette az élete értelmét s hogy nagyon fáradt. Megalázottnak is érezte magát, de mit bánta ő a megaláztatást? Minden büszkeségét, s méltóságát szívesen feláldozta volna egy negyedóráért! Egy negyedóráért, ameddig együtt lehet Karai Sándorral...

Az éjszaka órái csendben multak. A sárgaernyős kis állólámpa szelíd fényt vetett Henriett csipkés ágyára, ugyancsak sárga selyempaplanára, piros papucsaira és a képekre és szőnyegekre s a könyvre. Szép fekete feje szomorúan lecsüggedt, finom arcéle reszketett a szoba homályában. Lassan egy-egy könnyesepp gördült le az arcán.

S aztán, hosszas tusakodás után megírta a második levelet. Csak éppen egy-két sort akart küldeni, hogy Karai érezze: gondol reá és várja. De választ arra sem kapott most már fellázadt, le volt tiporva! Gyűlölte Karait és sírt — a gyűlölettől!

Az öreg báróné élte a maga kimért, gőgös életét. Elment délelőttöként egy-két belvárosi boltba, ahol lornyonyját a szemére biggyesztve reszkető kézzel forgatta a különböző új selymeket és kelméket, vett egy s más apróságot, elment a bankba, ahol értékpapírjai felől érdeklődött az igazgató irodájában, végigsétált a korzón, majd hazament, ebéd után szundított, uzsonnázni benézett Gerbeaud-hoz, ott referált, kritizált, pletykázott egy kicsit,

látogatóba ment, este néha elszánta magát egy-egy hangversenyre, ámátor Beethovent únta, Sztravinszkijt nem értette. Bartókot lenézte, Kodályt fitymálta s parasztnak nevezte. Tulajdonképpen Schubertert és Schumann volt az a két zeneszerző, akinek a műveit nyugodtan tudta végighallgatni. Vasárnap egy-egy képkiallítás vernisszázására is elment Henriettel, de a képek felbosszantották. Titokban Henriett is csak Karai kedvéért ment ezekre a helyekre, de hiába. Milyen jó volt azelőtt együtt hallgatni Dohnányit, Sauert, Bartókot, vagy nézegetni a kiállítások anyagát. Hiába, Karai Sándor nyomtalanul eltűnt, a levelekre nem felelt s a város egy csapásra kihalt lett és szomorú Henriett számára.

Még egyet megpróbált. Felhívta telefonon a kiadóvállalatot, ahol Karai a „Népművészetek Összehasonlító Gyűjteménye” című nagy művet sajtó alá készítette. Am egy vékony női hang kategórikusan közölte vele, hogy a tanár úr „már nem dolgozik nálunk” s mikor megdöbbenve kérdezte, hogy miért, talán beteg? a kisasszony szinte a telefonon át vont vállat: fogalmam sincs, nem küldött értesítést... Már más dolgozik a helyén.

Henriett letette a kagylót és sápadtan bámult maga elé. Ezt nem értette. Hogy a munkahelyén sem tudnak róla, hogy a szentséges munkáját is abbahagyta... Ezt nem értette. Most már csakugyan ki kellett várnia a választ... de válasz csak nem jött.

Az öreg báróné lépett be az ajtón. Azonnal méltóságosan leereszkedett a fotóbjé s kezét s fejét szaporán rázogatva, nyájasan szölt:

— Édesgyermekem, olyan furcsa vagy az utóbbi időben, még én is, aki pedig hozzászóltam a különöségeidhez, meg vagyok döbbenve. Nem hiányzik neked valami vagy valaki az életedből?

— Mama, mindenkinek hiányzik valami vagy valaki...

— Megint udvariatlan vagy — méltalankodott az öreg hölgy. Majd ügyetlenül, minden átmenet nélkül folytatta: — Az öreg Bányayné irt ma reggel, hogy szívesen lát bennünket vacsorán. Van hozzá kedved?

— Nincs — vágta rá csendesesen s lakonikusán Henriett.

— Úgy? Nincs — nyögte az öreg báróné. — Ezt gondolhattam volna. No, de természetesen nem fogsz betegét jelenteni?

— Éppen azt akartam mondani, hogy nagyon fáj a fejem s inkább sétálni mennék valamerre — mondta Henriett.

A báróné megharagudott.

— Rettenetes ez a macacsság, az a kunkság, ez a modernség! — tört ki rosszkedvűen. — Megkeserítetted az életet. Nem akarod belátni, hogy kötelességeid vannak.

— Én nem akarom a te életet megkeseríteni — védekezett Henriett. — Hidd el, anyuskám, nekem is megvan a magam keserősége és gondja. Ha tudnád...

Nem fejezte be, sóhajtott és kinézett az ablakon. mintha várna valakit. Anyja odament hozzá és csendesen, duruzsoló hangon beszélt:

— Látod, kisleányom. én megértelek... Ez a nő sorsa. De be kell látnod, hogy nem teheted túl magad a társadalmi helyzeteden és a multadon. Tartozol magadnak is, annak a körnek is, amely a mi körünk. Ezt okosan be kell látni. Hiszen szép, szép, hogy te más akarsz lenni, te dolgozni akarsz, mint más, még ha ez nem is méltó hozzád... Hogy te éppen olyan nő akarsz lenni, mint a többi. De nem lehet. A családunk multja... A történelmi hivatás... A kimagasló pozíció... Hát igen, ma chère ez mind törvény. S a romantikáról le kell mondanod. Az a szerelem az iránt az izé iránt... írrok iránt, n'est ce pas? Az csak olyan romantika. Gyermekes dolog. Én nem szerettem apádat... aztán mégis úgy volt jól. S ha Bányay...

— Bányay?

— Eh bien, Bányay... Mégis csak más. És ha nem szereted is meg... az nem baj. Egy báróné, egy grófné mindig kárpótolhatja magát... A társaság... a sport... a kötelesség... és egyébként is.

Henriett hosszan nézte az anyját. Bele-nézett a szemébe.

— Igen, drágám — mondta halkan az anyja, — meg kell értened engem is. Sokat szenvedtem. De aztán: megszoktam. S az apád kiváló ember volt. Nem volt nagy szónok, de a politikában is megállta a helyét. S úr volt, tetőtől-talpig úr. Tisztelem az apádat. És te... nos, te rajongtál érte...

— Mama, én... nem tudom... — törtelte Henriett. — Én úgy érzem, mintha megmérgezték volna...

— Ez a kor... Ez a kor mérgezett meg. De majd rendbejön minden. Azok, akik fel akarják fordítani a társadalmat, az ideálokat, a vallást, mindent, ami szent... a kultúrát... a tekintélyeket... nos, ezek az elemek beburakodnak minden-hová. A te fiatal, gyermeki lelkedbe is. De ők alapjában véve gyűlölnék minket és megbízhatatlanok. Az az írrok is... Nos, hát eljössz Bányayékhoz, úgy-e?

Igen, Karai Sándor viselkedése igazolta

Haját hullámossá, csillogó fényűvé, selymesen puhává, ondolációját tartósabbá varázsolja a

„Honigwaben“

LOCKEN-SHAMPOON

1 csomag 3 bőséges fejmosásra elegendő, ára 60 fillér. Kapható minden jobb szaküzletben.

az öreg bárónét! Msképp nem tudott volna úgy elmenni, szó nélkül, búcsú nélkül... Olyan könnyedén! S az egész viselkedése. Igen, Henriett úgy érezte, hogy a szerelem kislányos romantika, amikről le kell mondania s élni kell a törvényszabta életet. Odahajította fejét az anyja vállára s halkan mondta:

— Elmegyek, anyuskám. És a romantikáról... mindenről... lemondok! Nincs többé! Meghalt! Legyen úgy, ahogy te akard!

— Okos gyermek vagy, Henriett, az én leányom vagy. Mától fogva síma és szép lesz az életed. Most készülj szépen...

S Henriett úgy érezte, megkönnyebbült. Leszakadt róla valami, valami megmondhatatlan feszültség. Beteg volt s meggyógyult. Szédült és helyreállt az egyensúly. Tövises, bozotos úton járt s kiért az egyenes országútra. S készült. Szép akart lenni, elbájoló és diadalmas. Karai Sándor ki tudta volna szakítani az életformájából, ő tudott volna repülni vele ismeretlen magasságokba. De elment, feladta a harcot. Hát legyen úgy minden, ahogy Karai Sándor akarja...

A vacsorán Bányay gróf mellett ült s nem is találta olyan ellenszenvesnek. Az az ellentét, ami szökésége, szelid megjelenése és országosan ismert vad, féktelen életmódja között volt, határozottan izgatta Henriettet. És senki sem ismerte annyira a lovat, mint ő. Lovakról el tudott beszélni óraszám és nem vált unalmassá. S az autóról. Egész élete lovak és autók között folyt, hol vakmerő lóversenyeken, hol nyaktörő autóversenyen. Versenyzett már Európa minden autópályáján s minden gypén. Serlegeket és díjakat hozott haza. S emelett olyan volt, mint egy gyermek, szöke, kékszemű, mosolygó s olyan izmos, mint egy tigris.

Míg a társaság tereferélt s kisebb csoportokra oszolva a termék intim sarkiban szétszóródott hölgyek kacagtak, vitat-

koztak, pletykáltak; ők meghúzódtak egy állólámpa alatt, cigarettáztak s csevegtek.

— Mi újság a kézimunkapiacon? — gúnyolódott Bányay.

— Ez az, éppen, hogy nem szabad piacra vinni a népművészetet, mert tönkremegy — magyarázta lelkesen Henriett. — Ez megöli azt a naív, tiszta, ártatlan művészetet. Olyan kényes és hamvas virág az, ami csak a maga talajába virít, s ha ki-tépjük, vagy megnyessük, elszáradt.

A gróf mosolygott s Henriettnek az volt az érzése, hogy a fiatalember egészen másra gondol és fogalma sincs a népművészetéről. Ez nagyon lehangolta s elcsüg-gesztelte. Megpróbált ő közeledni:

— Nem gondolja, hogy a mai modern-géptechnikás világban teljesen meddő do-log lovakkal foglalkozni?

— Oh, a lovak, azok magasabbrendű lények! S éppen, mert a gépek tönkre-lesznek mindent, fokozottan ragaszkodni kell a lóhoz. A ló: világszemlélet. A ló: jellem és hivatás. A ló: életforma. Amed-dig tudunk ragaszkodni a lóhoz, nem kell komolyan tartanunk a felforgatók, a lá-zítók alávaló aknamunkájától.

Ezt meg Henriett nem értette. A ló: jellem? A ló: egy külön világ? A ló: világ-nézet? Hogy nevetne ezen Karai Sándor s

milyen lesújtóan legyintene! De alig kapta magát ezeken a gondolatokon, máris meg-próbált valami újat.

— Mit olvas mostanában, gróf?

— Hát, tudja Isten. Mindenfélét. Ezt is, azt is... Talán jelent meg valami komoly dolog mostanában? Igen? Nagyon hálás lennék, ha figyelmeztetne rá.

— Oh, egy igen érdekes könyvet ol-vastam mostanában — kapta fel lelkesen a beszélgetés fonálát Henriett. — Angol dolog, a Mikróbavadász...

— Á, tres interessant! Vadász! Milyen vadász is? És hogy vadásszák azt a mik-róbát?

— Maga félreért, kedves gróf — figyel-meztette finom mosollyal Henriett. — Ez nem vadászatról szól, ez nem sport.

— Hogy-hogy? — nézett rá ártatlan kék szemével a gróf.

Henriett nem felelt. Megkeseredett a szája íze s arra gondolt, hogy mennyire megmérgezték már őt... De aztán hosz-szan és vizsgálva nézte Bányayt s meg-bocsátott neki. A társalgás kisebb-nagyobb zökkenőkkel tovább folyt.

Mikor aznap elaludt Henriett, furesa ál-mot látott. Azt álmodta, hogy a villájuk vaskorlátain hintázik s nagyon kihajol a mélység fölé. Erzi, hogy le fog esni, dohog

MEGJELENT

AZ 1932-İK ÉVI

KINCSES

KALENDÁRIOM

A BUDAPESTI HIRLAP előfizetőinek karácsonyi ajándéka

Pénzért nem kapható,

INGYEN kapja mindenki,

aki legalább negyedévre előfi-
zei a BUDAPESTI HIRLAP-ra

A karácsonyi könyvpiac legértelme-
sabb könyve a KINCSES KALENDÁRIOM harminchatodik kötete, amely
egész könyvtárral felér.

Ötöt-félszáz oldal, félezer kép, többszáz cikk, a legaktuálisabb kérdéseket magyarázó színes térképmelléletek
Siessen előfizetni a Budapesti Hirlapra!

a szíve és bizsereg a hátgerince, de ő, mint valami kamasz kisleány, tovább hintázik rajta. Ott áll az erkélyen Karai Sándor és nevetve nézi. Nézi a lábát, a karcsú testét, mely megfeszül a játékban s ő is nevet. S egyszerre átlendül a vaskorlátton s zuhan, zuhan lefelé... feneketlen mélységbe és Sándor utánahajlik s aztán elájul és ő sem tud többé semmiről... Dobogó, kéjesen rettegőn dobogó szívvel ébredt és nem értett semmit az egészből. Meggyújtotta a lámpát s elővette a könyvét, míg meg nem nyugodott; olvasgatótt, aztán elálmosodott megint s magában egyre ismételtette:

— Nem szabad lezuhannom a mélységbe... Nem szabad... Nem szabad...
S így aludt el és biztos volt benne, hogy Bányay gróf felesége lesz...

8.

Melgben hősiünk továbbmenekül:

Szabó Pista papuesban s barátja pizsamájában állt az asztal előtt. Az asztalon gyűrött bankjegyek és zsetonok hevertek rakáson, Szabó Pista körül pedig lakótársa ruhái. Az ifjú költő éppen a mellényt kutatta át s ott is talált néhány kisebb zsetont. Majd letelepedett az asztalhoz s szép nyugodtan különválasztotta a bankókat, egymás tetejére rakva s lesimogatva a tízeseket, huszasokat, ötveneseket és százasokat. Mikor ez megvolt, a zsetonokat különítette el és tornyoskákba rakta. Azután számolni kezdett. Hidegen számolt, mint valami kereskedő. S nem dőhbent meg a végösszegetől. Pedig eddig nyolcezer pengőt sohasem látott együtt.

Karai Sándor ezalatt a másik szobában édesdeden aludt. Csak amikor Pista fűtőrészní kezdett, tért magához s kijött ő is még az álomtól kéjesen, lustán s borzasan.

— Na, mennyi? — kérdezte.

— Kiegyeznék a tíz százalékában — dübnyögte Szabó Pista.

— Rendben van.

— Akkor még ma szerzek egy takarékkönyvet — mondta Szabó Pista és hidegen elvette a maga számára és tárcájába gyűrte a pénzt. — Most kell takarékoskodni, házasság előtt. Mert a jó öreg kocsmaáros aligha adja hozzám a leányát, ha nem viszek valamit az üzletbe.

Karai vidáman bámulta.

— Hát csakugyan nyárspolgár akarsz lenni, te Pista?

— Csakis. A kocsma tudniillik éppen nekem való. Lehet enni is, inni is. rezszi-

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállítani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemben készülnek!

Ezért ismétljük:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK
világhírűek!

SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

költségén. S ha már te, a született nyárspolgár, a tanár, elzüllesz, legalább én, a züllött költő, váljak rendes emberré. Úgy szólván a te bőrdőn. Látod, ma már négykor fölkeltem. No, de most megyek bevásárolni.

Azzal elment.

Karai felöltözött s azon gondolkodott, hogy hol lesz megállás? Mert ő ma is kártyázní fog s holnap is és addig nem nyugszik, amíg a szerenese hátat nem fordít neki. Úgy érezte, mintha megpatlant volna benne valami rugó s most gurulna és gördülne s nem tudna megállni, amíg össze nem töri magát. S még hozzá kívánja is, hogy törjön össze minden porcikája, egész élete.

(Folytatjuk)

Az Ezeregyéjszakában meg vagyon írva, hogy a féltékeny szultán hordozható szekrénybe zárta a feleségét és úgy vitte magával éjjel-nappal. Erre azután az unatkozó asszony néhány csintalan szellemmel csalta meg az urát, akik könnyedén osonhattak be a szekrény kulcslyukán.

Ebből tehát levonható az első tanulság: a hűséget nem lehet lakattal védeni. Azok a férfiak, akik éjjel-nappal mindig vigyáznak a feleségeikre, igen rossz taktikusok! Mert ez az állandó bizalmatlanság sért és felháborítja a nőt. És ha — legjobb esetben — nem is csalja meg az urát, de egy egészen bizonyos: kiábrándul a férjéből, meggyűlöli! Mert, tanuljátok meg, édes híveim, hogy a szeretmet nem lehet parancssal, erőszakkal és korbáccsal kikényszeríteni és élesztgetni. Abban a pillanatban, mikor a nő azt érzi, hogy nem szabad akaratból szeret, hanem kényszeríteni akarják, megmakacsodik és úgy kihül, mint egy geleccser!

A legnevetésesebb férj: a zsarnok! A fölényes, nagyzó és hengegő. Aki azzal hengeg a barátai előtt, hogy milyen dresszura alatt tartja a feleségét. Aki úgy pattog az asszonnyal, mint egy bakakáplár. Aki nevet más felszarvazott férjeken és nyíltan hirdeti, hogy vele az ilyesmi nem történhetik meg. Mert a végig sértett asszony, akihez mindig csak úgy beszélnek, akár egy rab-

szolgálóhoz, ha kényszerűségből némán tűr is, titokban annál jobban lángol a bosszúvágytól. A nőnek gyengédségre, meleg szavakra, kedvességre van szüksége, különben elhervad, tönkremegy lelkileg és testileg. A zsarnok felesége tehát már merő életösztönből is keresi azt a bizonyos másik férfit, akitől megkapja azt a kedvességet, megértést, rajongást, amely nélkül a nő élete a Szaharánál is sivárabb.

De ne essetek a másik végletbe sem, édes barátaim! Jaj annak a férjnek, aki csupa lány líraiság, aki folyton verseket szaval, vakon teljesíti felesége parancsait. Mert okvetlenül eljövend az ő felszarvazásának napja! A nő azt akarja, hogy a férfi erősebb, különb legyen, mint ő és megveti a pipogya embert. A nő akkor boldog, ha érzi, hogy olyan férfi van az oldalán, akire az összes barátnői irigyen néznek fel, akit minden nő érdeklődve lornyoz meg a színházban. Mert ilyenkor érzi asszonyi erejét, fölényét a többi nővel szemben, akik elől elhalászta ezt a kitűnő férfit!

Még rosszabb a sorsa a pedáns férfinak, aki mindig a házi rendet bolygatja, aki percekre osztja be minden nap munkaprogramját és a mennyezetig ugrik dühében, ha véletlenül ferdén áll a szobában egy szék vagy íróasztalán a jobb oldalon találja az újságot, melyet a bal oldalra szokott helyezni. Mert meg vagyon írva már a perzsa

Firduzi könyveiben, hogy a nő képzelete hasonlatos egy virágos mezőhöz, mely felett rubin- és smaragdszínű madarak röpködnek. A nő szerelmi élete tele van színnel, muzsikával és ha ezeket pedantériával öltödi ki belőle, úgy a nő hóhéranak tekint és ama másik férfit keresi, aki ismét felgyújtja és megszínesíti a lelkét.

De vigyázz, édes felebarátom arra is, hogy ne vidd túlzásba a szerelmedet. Ne lógi reggeltől-estig és estétől-reggelig feleséged nyakán és ne áraszd rá hízégedes mézét, vallomásaid sohasem apadó áradatát. Mert az ilyen szerelem nélkülöz minden izgalmat, regényességet, szirupja csömört okoz és megöli a fantáziát, amely nélkül nincsen valódi szenvedély. A szerelem harc, ezt jól jegyezd meg, harc még azok között is, akik imádják egymást. Olyan harc, melyet egy kicsit mindig el lehet veszíteni. És éppen ezért nagyszerű, izgalmas, változatos. Ha elveszed belőle ezt a lehetőséget, úgy szerelmed ama gyümölcskonzervekhez lesz hasonló, melyek hádogdobozokba gyömöszölve az eredeti gyümölcsnek csak a színét őrzik meg, de sem a zamatjuk, sem az illatuk, sem üdítő hatásuk nem vetekszik a frissen szakítottal.

Vigyázz! Sohasé dicekedj régi, legénykori hódításaiddal! Nemcsak azért, mert ez izléstelen, hanem két másik, fontosabb okból. Először is, mert feleségednek önkénytelenül arra kell gondolnia ilyenkor, hogy mennyivel különb férfi lehetett annak idején! Másodszor, mert a nők titkos lelki világszövetségben élnek és sohasem tudhatod, hogy nem éppen feleséged van-e arra kiszemelve, hogy hosszút álljon régi csapodárságaidért!

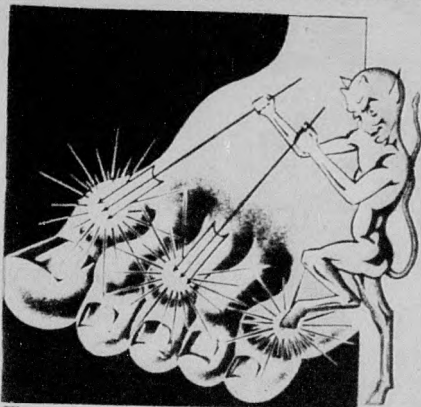
És ne csodáld, hogy a feleséged, aki otthon tíz különböző illatszer között keresi meg azt, amely őt legvonzóbbá teszi az ötörai teákon, nem hajlandó éppen úgy megsavanyodni, mint te, aki reggeltől-estig irodában görnyedsz. Ne tombolj, mert ő tud és szeret táncolni, te pedig utalod a tangót. Egyforma szelleműek és gondolkozásúak csak azok lehetnek, akik egyforma életformák között is élnek. Ha tehát egy idegen világból való nőt vettél feleségül, úgy nyugodj bele abba, hogy másképpen is él, mint te!

Az új ruhák és kalapok miatt ne csapj túlságos lármát. Csak éppen annyira tiltakozz, hogy ezzel elveid fenntartását hangsúlyozzad! A ruha és kalap éppen annyi nőt kergetett már idegen férfi karjaiba, mint a meg nem értés vagy szerelem hiánya!

Mindezek után azt kérdezed, hogy mit csinálj hát, hogyan viselkedjél, mit beszélj, milyen diplomatikus modort erőltess magadra, hogy az asszony állandó hűségét és szerelmét biztosítsd?

De látod, éppen ez az, amire nincsen válasz. Mint hogy csodálatos és kiszámíthatatlan az asszonyi lélek. És lehetséges, hogy a te kivételes asszonyod éppen az olyan típusú férfit szereti, ahhoz ragaszkodik makacs

TYUKSZEMEK

Egy orvos megjelöli módját annak, mit kell tennie, hogy soha tyúkszeme ne legyen

„Ne vágja ki soha tyúkszemét, tanácsolja Dr. Read, ez veszélyes és könnyen vérmérgezésre vezethet. A legbiztosabb és legkönnyebb módja annak, hogy örökre megszabaduljon tyúkszemétől, a következő: tegyen egy kevés Saltrat-Rodellit meleg vízbe! és hagyja benne, mindaddig, amíg a felszabadult oxigéntől zsíros tej színét nyeri és lággyá válik, mint az esővíz. Midőn lábat e tejszerű fürdőbe áztatja, az oxigén behatol a porusokba és a tyúkszemeket épügy meglágyítja, mint a vizet, úgyhogy gyökereitől lehánthatja azokat: mindörökre eltűntek.”

A Saltrat-Rodell csillapítja és enyhíti a fájdalmas, érzékeny és gyulladt lábat; fagyás és tyúkszemek meggyógyulnak. Egy ilyen tejszerű fürdő másnapján már futhat, ugrálhat, táncolhat kedve szerint!

Nincs többé tyúkszem, sem fáradt, agyonkínzott, gyulladt láb!

A Saltrat-Rodell minden gyógyszerár, drogéria és illatszertár árusítja, jótállás mellett. Mihály, Budapest, VI, Podmaniczky uca 43.

szerelmmel, akit más nő azonnal és felháborodva hagyna faképnél. Ezért hát nyugodj bele, hogy a szerelem szerencsés játék, melyen szabály szerint mindenki elveszti a pénzét. De hát mindig akad néhány szerencsés játékos is. Akik állandóan nyernek. Hónapokon, éveken keresztül mindig nyernek. Azután egyszer egy éjszaka mindazt, amit addig nyertek, egyszerre felrakják egy kártyára, mert az elbizakodottságuk és vakmerőségük már határtalan. És akkor mindent elvesztenek. Szabályosan és tökéletesen leégnek, éppen úgy, mint a többi játékosok. Hát, kérlek szépen, ez a szerelem!

Az én hetem

IRJA
KARDOS ISTVÁN

Péntek

15

Sz. Pál

A Hattyú, Molnár Ferenc „Hattyú” című színművének Nemzeti Színházbeli előadásával kapcsolatosan már mindent elmondtak, csak éppen a darab hét lakat alatt őrzött szereposztása nem került még nyilvánosságra. A *DéliBáb* im fölrebentti a függőnyt és elmondja a szereposztást. Tessék, a plakát így fog festeni:

A HATTYU

Vigjáték 3 felvonásban

Szereposztás:

Beatrix, özvegy hercegné *Fáy Szeréna*
Symphorosa, a huga ... *Tasnády Ilona*
Jácint, a bátyja. .... *Gál Gyula*
Alexandra, a lánya .... *Bajor Gizi*
Ági Miklós. .... *Csörtös Gyula*
Mária Doménita: *Helttyey Aranka*
... és így tovább, a kis szereplők egész légiója.

Szombat

16

Marcell

Szerény Zoltán, akinek most ünnepelték hetvenedik születésnapját, ezt a levelet írta nekem:

„Hátasan köszönöm a hetvenedik születésnapomra a küldött gratulációt. Magam sem tudom, hogy miért ünnepelnek. Helven év eltelt, az igaz, de ez viszont a teremtés érdeme, amelynek én csak alig látható paránya vagyok. De így, úgy hiába beszélem be magamnak az „érdemteleniséget”, mégis jól esik, nagyon jól esik látnom, éreznem azt a nagy szeretetet, amellyel most születésem napján körülvettek a jó barátok, ismerősök, ismerellenek, mert hisz rengeleg olyan üdvözlő levelet kaptam, amelyről nem tudtam ki fia, ki lánya

EMILE GABORIAU híres regénye:

A bűn forgatagában

Ara bérmentve 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető a „DÉLIBÁB” kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány ucca 12 sz.

írta. Szívük kicsiny darabját nekem adományozták és én ezt úgy háltám meg, hogy alkalmat adok a gratulációra — a századik születésnapomom.”

Vasárnap

17

Antal

Fedák-rögtönzés. A Városi Színházban hallottam a „Cigányszerelem” előadásán. Meltóztassanak idehallgatni.

Dragutin (Pataky): Fialább már nem lesznek.

Fedák Ilona grófnő: De én feltaláltam az örök ifjúság titkát.

Pataky Dragutin (nevetve rögtönöz): Ugyan Zsazsa.

Fedák Ilona grófnő: De igen Dragutin. Feltaláltam az örök ifjúság titkát.

Pataky: Igaz! Én már láttam magát több mint húsz esztendővel ezelőtt a „Cigányszerelem”-ben, a Király Színházban.

Fedák (nevetve): Maga csacsi! Akit maga ott látott, az anyám volt.

Hétfő

18

Piroska

Egyik énekes színházunk igazgatója információt kért a másik énekes színházunk igazgatójától a primadonnára. Az igazgató ugyanis egy szerepre szerződést akarta a primadonnától, de gondolta, jobb lesz előbb „megérdeklődni”, mit tud. Levelére ezt a választ kapta:

„A kérdezett színészről igen kedves tárgyilagsággal írtam. Hal éve van nátam szerződésben és azóta a hangját sem hallottam...”

Kedd

19

Margit

Hogy készül a kabarétréfa?

Egyik színházunk igazgatói irodájában olvasom egy úgynevezett kabaré tréfakéziratában:

Endre: És mi lesz?

Juci: Majd meglátjuk.

Endre: Anélkül azonban nem engedem el, amíg ezt a viccet meg nem hallgatja.

Juci: Isten neki. De, ha elmondta, elmegyek...

(A viccet a színészre bízom, A színész

válassza ki a közzájon forgó sok vice közül a legalkalmasabbat.)”

Szóval, így készül a kabarétréfa.

Szerda

20

Fábián

Pest egyik legnépszerűbb alakja Koch, vagy mint mindenféle hívják „Goch”, az írók klubjának fodrászmesztere, aki naponként borotválja a magyar írókat és hírlapírókat és aki még mindig nem tudott elszokni az otthoni német dialektustól, amelyet az édes anyatejjel együtt szívott magába. Goch úr híres monológjai közzájon forognak az Otthon körben. Legutóbb például így szólt Lakatos Lászlóhoz:

— Remeg dolok, hogy milyen jól mety aszoknak az frógnak, akigneg neve ef betűvel kezdődik.

— Például? — kérdezte Lakatos.

— Például gérem jól mety a Fölti Mihály

KÉZIMUNKAKINCSEK KÖNYVE

a címe annak a nagyértékű műnek, amely 147 csodaszép modern kézimunkát, valamint leszámolható öltésmintákkal ellátott kézimunkaívét tartalmaz. E könyvben között minták alapján rövid idő alatt kevés költséggel szép és izléses, hasznos dolgokat készíthet a kézimunkában kevésbé jártas nő is. Ára bermentes küldése: 90 fillér. Beszerezhető a **Déliháb kiadóhivatalában**, Budapest, VII. kerület, Dohány utca 12 szám

úrnak, a Fazekas Imre úrnak, a Fotor László úrnak...

— És?

— És a *Filtz Miklós* úrnak.

Csontos E. József „Gitta” című képe, amely a Nemzeti Szalon legutóbbi kiállításán divatos és egyéni stílusával nagy feltűnést keltett.

Jarno József, a magyar származású, kiváló bécsi színész e héten váratlanul elhunyt. Életemek ez az utolsó felvétele a Király Színház öltözőjében készült róla, ahol tudvalevően Ferenc József szerepét alakította a „Fehér ló” című operettben

Kaethe Borg magyar leány, de bécsi színésznő volt, a Theater am Donauquai (a Dunaparti Színház) tagja.

Tehetséges is volt, szép is és mert finom modorú úrileány volt, aki sohasem idegkedett, sohasem bántott meg senkit: a direktortól az utolsó köristanóig mindenki kedvelte és szerette.

Csak Diana von Pergen, Edle von und zu Pergenheim, a Theater am Donauquai sztárja, egy poroszországi elszegényedett junkerleány, aki nemességével oly nagyra volt, hogy még a színlapra is követele az: Edle von-t... csak Diana von Pergen gyűlölte, mert féltette tőle uralkodó helyzetét a színháznál. És nemcsak a maga bizalmasabb körében, de akárhányszor nyilvánosan is leszóltta: — Kaethe Borg is színésznő? Nevetnem kell! Ugy illik az a figura a színpadra, mint a kanárimadár kalitkájába egy béka.

De mert lelke legmélyén mégis csak úgy tudta, hogy riválisnője kivételes tehetség, annál ádázabban gyűlölte s annál inkább törte a fejét, hogyan tudná őt elűldözni a színháztól.

Kaethenek persze a fülébe jutott, mint nyilatkozott felőle a másik, de nem vette nagyon a szívére. Egy alkalommal azonban próba közben Diana megint kifakadt: — Jaj, ez a Kaethe! Az idegeimre megy, hogy velem egy színpadon rontja a levegőt... — Kaethe hűvösen, de nagy gúnynyal így válaszolt:

— Az idegeidre megy? Menj magad is. Reinhardt tárt karokkal csak téged vár. Boldogságához egyedül csak te hiányzol.

Ez a visszavágás és ez a maró gúny úgy felbőszítette Diana von Pergent, hogy karmolásra görbített tiz körmét. De erőt vett magán és megelégedett azzal, hogy azt mondja:

— Te mersz így beszélni, te külteki nő? És énhozzám, Diana von Pergenhez? Én egy Elde von und zu vagyok, te meg ki vagy? Tán egy házmester leánya. Vagy még feljebb, egy szemeteskocsisé. És ha még egyszer tegezni mersz, te engem, Diana von Pergent, kinek minden felmenője nemes volt...

— ...de csakis a darwini majomig —

jegyezte meg Kaethe Borg maróan, majd hozzátette megsemmisítő gúnyosan:

— De kár, hogy nincs kontesz a színháznál. Annak jönnél a te von und zuddal, te pöföteg. Milyen szép lenne a színlapon a snassz Diana von Pergen mellett egy főrangú Graefin von Donnersmarck!

Ez a tördöfés maradandó hatású volt. Mindenki útálta a gögös és összeférhetetlen Dianát és mindkét nemű pályatársa ezentúl, ha bosszantani akarta, csak azzal ugratta, hogy azt mondta: — De kár, hogy nincs kontesz is a színháznál. Sőt színlapot is nyomattak és köröztek maguk közt: Maria Stuart... Diana von Pergen — Elisabeth, Königin von England... Anna Julia Prinzessin von Gullenband s azt a kezébe csempészték, hadd pukkadjon.

Egyszer egy próbán a direktor tréfásan kérdezte: — Mit tennél, Diana, ha csakugyan egy grófkisasszonyt szerződtetnék?

— Csak azt tedd — szisztegte Diana. — Akár félórával a bemutató előtt is itthagynám ezt a nyomorult viskódat...

Kaethe Borg galambleklű leány volt, pár héttel ezután mégis megtörtént, hogy behihazott a direktorhoz, mint a fürgeteg. Levágta magát egy fotójobbe, lerántotta nyakáról boáját és csapkodta vele a levegőt. — Túrhetetlen impertinencia! — lihegte. — Ebbe belebetegszem, ha még tovább is így tart.

— Megint Diana? — kérdezte a direktor. — Azaz, bocsánat: Diana von Pergen, Hochedle von und zu Pergenheim?

Ez a gúnyolódás jól esett Kaethenek. Kissé lecsillapodottan mosolygott: — Ah, dehogyan is. Megkapta a magáét s most békén hagy.

— Akkor mi történt, hogy olyan vad vagy. Kittikém?

— Szörnyűség, direktorom, szörnyűség! Hát mi vagyok én, körözött szélhámosnő, hogy... — folytatás helyett megint belerázta a levegőbe boáját.

— No, de mi történt, azt mondd el, ne a boádat sanyargasd, Kitti.

— Az történt, képzeld, hogy már napok óta szemmel tart egy detektív. Lakásomból a színházba, a színházból a lakásomig követ

s amint kiteszem a lábamat, megint nyomomban van.

— Honnan tudod, hogy detektív? — kérdezte mosolygva a hősszerelmes. — Amilyen bájos vagy, Kaethe, titkos imádó is lehet az illető.

— De határozottan tudom, hogy detektív, mert minden nap változtatja külsejét. Tegnap volt bajusza, ma nem volt...

— ...mert leborotváltatta ma reggel — vélte enyélgő hangon a bonviván.

— Ne bosszants, kérek, mert kikapsz. Tegnap semmilyen szakállam nem volt, ma fekete nagy szakállam követett... ez csak nem nőtt ki az éjszaka olyan hosszúra! Mit akar tőlem az a detektív? Bolsevista ügynök vagyok, hogy szemmel tart? Mit akar tőlem az a spicli?

— Meg fogjuk tudni, te csak nyugodj meg — csitította Kaethet a direktor, leemelte a telefontól a hallgatót és a színház rendes detektívjét kérte.

Húsz perc múlva ott volt s mikor megtudta, hogy miről van szó, ő is megnyugtatta Kaethet: csak hidegvér. Kicsiklandozom én a kollégámtól, hogy mit akar. Most csak öt percnyi türelmet kérek, nyomban itt leszek a tervemmel, művésznő.

Öt perc múlva kopogtattak az ajtón és besántított az irodába egy beteges külsejű, nagyon viseltes ruhájú kéregető. — Hölgyeim és uraim, megrokkant színész vagyok és beteg gyermekem van.

Mindenki adott neki, aki a szobában volt, de a szegény ember nem ment el, hanem felkacagott. — Nem ismertek rám... pompás! Én vagyok a detektív, akit a direktor úr magához kéretett.

Általános taps és elismerő: no nézze meg az ember!

A detektív most Kaethehez fordult. — Holnap délelőtt, művésznő — mondta, — mikor lakásából próbára megy, én ebben a maszkomban fogok öntől alamizsnát kérni. S ha úgy látja, hogy az a detektív követi, mondja meg nekem halkán az ismertetőt, például: vadászkalap és térdnadrág vagy sportsapka és lódenkabát, aszerint, hogy az hogyan lesz öltözve. A többi azután már az én dolgom lesz.

És másnap délelőtt, mikor Kaethetől néhány garast kért, ez, miközben a retiküljében halászott, odasúgta az embernek: — Puha szürke kalap, szemüveg, csíkos nyakkendő.

A művésznő folytatta útját, a kéregető detektív is tovább ment és már messziről meglátta emberét. Puha szürke kalap, szemüveg és csíkos nyakkendő. És tíz lépésre megközelítván az embert, azt is látta a színházi detektív, hogy az a szemüveg: álszemüveg, mert csak kristályosra csiszolt ablaküveg volt.

Odament hozzá és bonhomliával üdvözölte: — Jó reggelt kívánok, kolléga úr.

— Én nem vagyok kéregető — felelte az idegen kissé bosszúsan.

— Hanem detektív, mint jó magam,

Mit használjon

minden gondos anya csecsemőjénél kippálás vagy kisebzés ellen? A régen és kitűnően bevált Krompecher-féle Baby-hintőport, mert kellemes illatú, higiénikus gyermekgyógyhintőpor. Gyógyít, szárít, puhít, hűsít. Igen olcsó és kiadós, egy doboz ára 60 fillér és minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható. Vásárlásnál ragaszkodjunk a Krompecher-gyártmányhoz!

A csecsemő helyes gondozása és táplálása című tanácsadókönyvecskét, mely fiatal anyáknak nélkülözhetetlen, ingyen küldi a Krompecher Tápszergyár magyarországi főraktára Budapest, V. kerület, Zrínyi uca 3.

semmi tagadás. És lássa, kedves kolléga úr — folytatta a színházi kedélyesen, — én ügyesebben csináltam, mint maga. Engem nem árult el magának a ruházatom, őnt meg elárulta nekem a szemüvege. Semmi fogyatkozása a szemének, kolléga úr.

— Semmi hát — nevetett a másik.

— Ezek után — folytatta a színházi, — lesz szíves bizalmasan megmondani, miért követi Kaethe Borg színésznőt?

— Megsúgom, kolléga úr... azért, mert valaki megbízott vele, hogy kövessem.

— Valaki, no persze. Magánszorgalomból csak nem teszi. De ki a megbízója... valaki aki imádja a művésznőt és félti?

— Ördöge van magának, kolléga úr. Igenis valaki, aki imádja a művésznőt és félti. Nem is egy valaki, hanem több valaki és mind félti.

— Ejha, egyszerre többen is?

— Igenis; imádja a családjá és félti, hogy itt egyedül még baj éri a művésznőt. Az a család pedig nem más, mint... no de azt már nem mondom meg.

— Csak mondja meg, kolléga úr, hogy ki az.

— Nos, az a család pedig nem más, mint a magyarországi herceg Borgovári-família.

— Borg... Borgovári! — nyomott el a színházi egy felkiáltást. — Utóvégre még kiderül, hogy Kaethe Borg teljes neve...

— Eltalálta, kolléga úr. Annak az egyszerű Borg kisasszonynak teljes neve: Borgovári Katalin hercegnő, Borgovári Antal herceg leánya. A hercegnő-kisasszony nagyon vonzódott a színpadhoz; hogy Budapesten lépjen fel, semmi szín alatt nem engedte a családjá; Hécsben is csak úgy, ha csak az egyszerű Borg nevet használja. S én azért vagyok itt, hogy örököljem felette, kolléga úr.

— Tud erről a kis hercegnő?

— Nem tud róla, hogy szemmel tartom s hogy vigyázok rá. Még bosszankodnék emjatt a hercegnő...

Két órával később a színházi detektív izgatottan és líhegve jelentést tett. — Nem

„Ez a Kaethe az idegeimre megy!”

is tudja, direktor úr — mondta és nem nézte, még kik vannak a szobában, Diana von Pergen is jelen volt, Kaethe Borg is, mások is többen, — nem is tudja, hogy társulatának egy tagját a Durchlaucht cím illeti meg, mert hercegnő.

Kaethe Borg elsápadt és erőtlően lehanyatlott egy székre.

— Mit beszél? — kérdezte a direktor. — Tagjaim egyike hercegnő s itt inkognitó működik a színháznál?

— Igen, igen — lihegte a detektív. — Kinyomoztam, hogy Kaethe Borg művésznő (itt mélyen meghajolt Kaethe előtt) voltaképpen Borgovári hercegnő. Azt a detektívet, aki követte, a családja bízta meg, hogy vigyázzon rá.

Most Diana von Pergen esett le félájultan egy székre.

A direktor felugrott és mélyen meghajolt Kaethe Borg előtt. — Bocssáson meg fenséged — rebegte, — hogy eddig, mint minden más tagomat, csak tegeztem; sejtettem is már régóta, hogy rendkívül disztíngvált lénye az ön legmagasabb származásával magyarázható.

A kedélyes bonviván mást mondott, közben kajánul Dianára nézett. — Jöszte színlap — mondta. — Ha eddig ki kellett tenni, hogy Diana Edle von Pergen, most százszor inkább ki kell tenni azt, hogy Kaethe Herzogin von Borgovár. Milyen reklámja lesz ez a színháznak!

Diana von Pergen erre hazament, azaz jobban mondva vánszorgott és beteget jelentett a színháznak, harmadnapra pedig, hogy egy színházi lap is közölte a szenzációt, felbontotta szerződését és elutazott. Nemesi gőgje nem szenvedhette el, hogy olyan taggal legyen együtt a színháznál, akinek nemességéhez és rangjához képest az ő szegényes von-ja csak plebejűsságszámba megy.

Negyednapra pedig Kaethe Borg nevetve kérdezte: — Végleg kint van az a Diana von Pergen? No hát tudjátok meg mind, hogy Borgovári hercegi familia nincs is. Én nem vagyok hercegnő, még von se, hanem egyszerű Kaethe Borg vagyok. Az egész hecc az én trükköm volt; az a detektív, aki követett, az én emberem volt s csakis az én utasításomra járt el, mikor ügyetlenül beadta a színháznak, hogy én Borgovári hercegnő vagyok, nem Kaethe Borg. Hát csak továbbra is te-nek szólíts, direktorkám és mert remélem, hálás vagy hogy megszabadítottalak Diana von Pergentől, én lépek az ő helyébe és nekem adod az ő eddigi szerepeit.

— Igenis, durchlaucht — nevetett a direktor jóízűen. — Annál is inkább, mert már torkig voltam Diana von Pergennel s mert te sokkal, de sokkal tehetségesebb vagy.

A színháznál pedig ezentúl csak úgy hitták az ötletes Kaethet: Kaethe Borg, Herzogin von Borgovár.

és nem
bbában,
Kaethe
tudja,
Durch-
ő.

mül le-
tor. —
kognitó

fv. —
g mű-
előtt)
Azt a
bíza

ájultan

ghajolt
g fen-
t min-
sejtet-
disz-
zárma-

ndott,
Jöszte
kellett
most
hogy
Milyen

azaz
jelen-
pedig,
szen-
azott.
hogy
áznál,
képest
isság-

vetve
Diana
mind,
es is.
n se,
k. Az
letek-
olt s
mikor
y én
aethe
rólítás,
vagy
Per-
adod

tt a
mert
mel s
esebb

ítták
zogni

Marian Marsh amerikai filmszínésznő

CSALOGÁNY

Bohózat egy felvonásban. Irla: **László Miklós**

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV, Bécsi ucca 1, szerezhető meg. Copyright 1930. by dr. Alexander Marton, Budapest

Személyek: { Kemenes
Csalogány
házmesterné
végrehajtó
az idegen hölgy
kifutó
két tróger

Történik Kemenes lakásán

(Színpad: Júliusi délelőt Kemeneséknél. Középen, jobb- és baloldalt ajtó; a középső a hálószobába nyílik. Balra van az ebédlő, jobbra az előszoba. Ez a szalón. Középen garnitúra: asztal székekkel, balra sublód, jobbra hátul vitrin tele nappalokkal, apró esecsebecsékkel. Telefon. Néhány festmény. A székek nyári huzattal bevonva. Mikor a függöny felgördül, a szin üres. Igen nagy rendtelenség, mint mikor a férj egész egyedül van otthon. A középső ajtó nyitva, azon keresztül belátni a hálószobába, látszik a vetellen ügy is, ahogy nemrég keltek ki belőle. A sublód egyik fiókja — amelyikben fehérnemű van — kihúva, szeresztél a szobában hálóing, pizsama-nadrág, pár férjcipő, kabát, nadrágtartó stb. Jobb és bal a közönségtől)

Néhány másodpercnyi szünet és csönget a telefon

Kemenes (balról, papucsban, pizsamakabátban, most köti a nyakkendőjét; későn ébredt, el van késve, siet): Halló! Kettőszázhuszonhét harminchat! Igen, én vagyok, Kemenes! Te vagy az, Barna? Igen... kicsit elaludtam, de rögtön jövök be az üzletbe!... Hát igen... kicsit el voltam az este... a feleségem odavan Füreden... (Nevet.) Hát mit csináljon az ember ebben a vacak üres lakásban?... Mi? Kicsoda?! A Virányi?!... Még mindig nem küldte be a pénzt? Szentelen csirkefogó! Hogy engem fel fog hívni telefonon? Engem csak ne hívjon fel, mert olyant kaphat tőlem, hogy megemeleti!... Mondd meg neki, ha ma délig nem fizet, föl-

jelentem a rendőrségen!... Széllhámos!... Igen... Jó!... Jövök már, rohanok! Szervusz!... (Leteszi a hallgatót.) A fene egye meg, hogy el vagyok késve!... (Öltözködik.)

(Kívülről csöngetés)

Kemenes: Nyitom már... (Kiabál.) Ki az? Hang kívülről: A házmesterné!

Kemenes: Rögtön... (Felrántja a cipőit, kiset. Pillanatnyi szünet után jön vissza, mögötte a házmesterné, tálcán hozza a reggelit.)

Házmesterné: Jó reggelt kívánok, nagyságos úr!...

Kemenes: Jó reggelt Bokorné, Mjért hagyott így elaludni?

Házmesterné (a reggelit az asztalra teszi): Csöngettem négyszer is, nem tetszett fölébredni.

Kemenes (befűzi a cipőit, felkap a tálcáról egy kiflit és közben azt eszi): Nem keresett senki?

Házmesterné: Senki, nagyságos úr. Két levél jött reggel. Az egyik expressz. Odateltem a tálcára. (Bemegy a hálóba, nyitva hagyja az ajtót, látni, ahogy beveti az ággyat.)

Kemenes (felkapja az egyik levelet, föltépi, végigfutja): Bokorné! A feleségem azt írja, hogy ne felejtsem fölvenni egy mindenest és szombaton leküldeni őt Füredre!...

Házmesterné: Dehogy felejttem el, nagyságos úr!...

Kemenes (tovább olvassa): És a konyhakredenc alsó fiókjában három tojássütő, a középső tojássütőt küldje el a

végleges klirtása Diathermiával, szépségápolás, szeplők, pattanások eltávolítása, szemölcsesítés; Pollák Sarolta kozmetikus, Andrassy út 38. I. „MIRACLE” hajeltávolítószert vidéki szétküldése, utasítással. Kérjen prospektust, (25 éves működés)

Hajszálak

Buda-
Budapest

leánnyal és a kis habverőütöt a kam-
rából és a fürdőszobában lóg egy
püspöklila pongyola, azt is küldje le
és vegyen öt kiló szappant és azt is
küldje le, de a Glücknél vegye, mert
ott olcsóbb... (Magának.) Két ellet
két csével és egy bévell...

Ház mesterné (kijön): Igen is, nagyságos
úr... Mást nem kér a nagysága...

Kemenes: Dehogynem! De most nincs
időm... Majd leírom magának...
(Begyűri a levelet a pizsamakabátja
zsebébe.)

(Kívülről csöngetés)

Kemenes: Nézze csak meg, ki az?...

Ház mesterné (kimegy az előszobába).

Kemenes (föltépi a másik levelet is, végig-
futja, mosolyogva): Drága kis angyal-
kám... (Azt is bedugja a pizsama-
kabát másik zsebébe, aztán leveti a
kabátot, az egyik székre dobja és zakót
vesz).

Ház mesterné (visszajön): Nagyságos úr ké-
rem, egy úr van itt...

Kemenes: Kicsoda?

Ház mesterné: A nevét nem mondja meg,
csak a nagyságos urat keresi!...

Kemenes: És mit akar?

Ház mesterné: Én nem tudom. Kufferral
gyűlt.

Kemenes: Én most nem érek rá. Mondja
neki, hogy nem vagyok itthon, már
elmentem, jöjjön máskor!...

Csalogány (megjelenik az ajtóban. Derűs,
mosolygós, boldog ember, csak úgy
sugárzik belőle a hülyeség. Két koffer-
ral a kezében, széles mosollyal): Ke-
menes!...

Kemenes (nézi — nem ismeri): Van sze-
rencsém...

Csalogány (boldogan): Kemenes!... (Még
boldogabban.) Kemenes!... (Legboldo-
gabban.) Kemenes!...

Kemenes (fogalma sincs, kicsoda): Igen
kérem... Kemenes vagyok... Kihez
van szerencsém?...

Csalogány (ragyogva): Meg sem ismer-
sz? Drága öregem!... Hát nem csodálom,
ezer éve nem láttuk egymást!...

Kemenes (még mindig nem tudja): Per-
sze... kérlek... ne haragudj...

Csalogány (boldogan): Az iskola óta nem
találkoztunk... Hát mégsem ismer-
sz meg? Na, ki vagyok? Na, ki vagyok?

Kemenes: Na?... Na?...

Csalogány (ragyogva): A Csalogány!
Kemenes (most pláne nem ismeri): Per-
sze... A Csalogány...

Csalogány: Bizony, a Csalogány! Bizony,

A LEGJOBB SZÉPSÉGÁPOLÓSZER.
A FÖLDES FÉLE

a Csalogány! Drága öregem!... Meg
vagy lepve, mi? (Beljebb jön, leteszi a
kofferokat.) Hát mi van veled, drága
öregem?...

Kemenes (kényszeredetten, fogalma sincs
ki ez): Szervusz kérlek... szervusz...
hát hogy kerülsz ide?...

Csalogány: Reggel érkeztem és rögtön a
bejelentőhivatalba mentem, hogy meg-
tudjam, hol lakol? (Nézi — boldogan.)
És most itt vagyok!... Kemenes!...
(Még boldogabban.) Kemenes... (Leg-
boldogabban.) Kemenes!... (Megötleli,
meccsokolja.)

Ház mesterné (bemeleg a hálóba).
Kemenes (kényszeredetten): Hát ez igazán
kedves!... Hát hogy vagy? (Hogy
valamit mondjon.)

Csalogány (boldogan, mindig boldogan):
Hogy lehetek? Jól! Nagyszerűen! Hát
vagyok én rosszul? Úgy ismerz te en-
gem, mint aki rosszul is lehet. (Boldo-
gan.) Kemenes... (Megint.) Kemenes...
(És még egyszer.) Kemenes!...

Kemenes (zavartan, mert rohanni szeretne):
Persze!... Hát most Pesten vagy?...

Csalogány: Hát nem látod? Itt vagyok ná-
lad! Az én egyetlen, drága pajtásomnál,
az én kedves régi cimborámnál!...

ámosl...
ohanok!
tót.) A
késve!...

Ki az?
cipőt,
in jön
tálcán

magysá-
ért ha-
teszi):
tetszett

alcáról
em ke-

Két le-
pressz.
hálóba,
ahogy

et, jól-
eségem
ni egy
eni őt

nagy-
nyha-
tozás-
e el a

ápolás,
csirtás:
38. f.
büldése,
öködés)

Kemenes!... (Megint.) Kemenes!...
 Kemenes (közbevág): És Pesten is maradsz?
 Csalogány: Csak egy hétig! Azután utazom tovább Balassagyarmatra!...
 Kemenes: Na, akkor még látni fogjuk egymást. (Már menne.)
 Csalogány: Mi az, hogy... Minden nap!
 Kemenes: Nagyon fogok örülni...
 Csalogány (szellemes akar lenni): Minden reggel, délben, este!
 Kemenes: Tessék?
 Csalogány (hülyén): Minden reggel, délben, este!...
 Kemenes (nem érti): Hogy érted ezt, kérélek?
 Csalogány: Hogy itt maradok!
 Kemenes: Itt Pesten, mi?
 Csalogány: Mi az, hogy Pesten, itt, nálad! Örülsz?
 Kemenes (zavarral): Hát kedves öregem...
 Csalogány: Tudom! Egyedül vagy! A feleséged nyaral! Mondta a házmester a liftben! Tudom! Hogy bocsássak meg, mert rendetlenség van, mert nincs elég kényelem, mert egyedül vagy és érzem magam otthon! Tudom! Megbocsátok és érzem! Sőt annyira érzem, hogy már le is vetkőzöm!... (És vetkőzni kezd.)

Kemenes (kínos zavarban): De, drága öregem, nekem most el kell sietnem...
 Csalogány: Na? Menj! Csak ne zavarlasd magadat! Isten őrizz! Csak menj. Én úgyis lefekszem most!...
 Kemenes: Lefekszel? Hová?
 Csalogány: Hová! Az ágyba! De mennyire lefekszem!... Két napja utazom!... (Már ingujjban van, kezdi kioldani a nyakkendőjét.)
 Kemenes: No, de öregem, hogy gondolod, hogy lefekszel?
 Csalogány: Úgy, ahogy szokás! Gondolod, hogy nem tudok lefeküdni? Két napja nem láttam ágyat!... (Kezdi lehúzni a cipőit is.) Én fáradt vagyok, fiam, én fáradt vagyok!... Van itt egy papucs? (Meglátja Kemenes papucsait az egyik szék alatt.) Köszönöm, már van... (És fölveszi.)
 Kemenes (kétségbeesve): De öregem, értsd meg, nekem most el kell menni és nincs itthon senki...
 Csalogány: Na? Az a jó! Legalább nem zavartok és kipihenhetem magam egy kicsit! (Észreveszi a reggelit.) Jaj de kedves vagy!... Két napja nem volt bennem egy meleg dolog!... (Odamegy és rögtön eszik.) Tudod, az úton az ember csak folyton hideget eszik,

**Ami Budapesten,
 az országban,
 s a nagyvilágban
 történik
 mindenről
 pontosan és hitelesen
 számot ad a**

ÓRAIÚJSÁG

am
 toj
 a
 ugy
 az
 esa
 áll
 Ezt
 hog
 (Za
 lád
 Keme
 lek
 Csalog
 regg
 mon
 Keme
 érts
 Csalog
 Keme
 laká
 Csalog
 társ
 Keme
 is el
 Csalog
 vagy
 Keme
 egye
 Csalog
 bicio
 Te c
 szom
 ilyen
 fogok
 kit!
 Kemenes
 Csalogán
 szerv
 Kemenes
 Csalogán
 Kemenes
 =====
 SEGIT
 sági és
 Segíteni
 gaikban,
 Forum in
 sőt külfö
 zonyítja
 szükségül
 denkinek
 útbajazít
 tetési, ga
 felvilágosi
 besítését
 munkatár
 pektus és
 Iroda Gaz
 Budapest,

amit otthon becsomagolnak, tojás és tojás és tojás... Jaj de jól esik ez a kis kávé!... (Zabál.) Téténynél ugyan ittam egy kis kávé, de tudod, az csak olyan állomási kávé, amit csak éppen felhőrpint az ember, míg áll a vonat! Az nem egy igazi kávé. Ezt nevezem én egy kávénak! Igaz, hogy kihűlt már, de az nem baj!.. (Zabál.) Nincs itthon egy kis marmeládó?

Kemenes (idegesen): Sajnálom, nincs kérek...

Csalogány: Kár! Otthon mindig eszem a reggelihez marmeládót! Az jó a gyomornak!

Kemenes (idegesen): De, drága öregem, értsd meg, itt nem maradhatnálam.

Csalogány: Ugyan. Miért nem?

Kemenes: Mert egész egyedül vagyok a lakásban!

Csalogány: Nekem az is sok. Kell nekem társaság?

Kemenes (kétségbeesve): De most nekem is el kell rohannom!...

Csalogány: Menj, menj, még mindig itt vagy?

Kemenes: No, de te sem maradhatnál itt egyedül!...

Csalogány: Csak egyedül! Én direkt ambicionálok, hogy egyedül maradjak! Te csak légy nyugodt, én nem haragszom. Én nem fogok megsértődni egy ilyen csacsóság miatt és ha unatkozni fogok, majd felhozok magamnak valakit!...

Kemenes (kétségbeesve): Felhozol! Kit?

Csalogány: Kit! Kévs nő van Pesten? Na, szervusz!...

Kemenes: De öregem...

Csalogány: Estére hazajössz?

Kemenes: Már délután itthon leszek...

SEGÍTSÉG! Ez a *Forum iroda* Gazdasági és Társadalmi Tanácsadó jelszava. Segíteni az embereknek ügyes-bajos dolgokban, ezt a munkát vállalta magára a *Forum iroda* s az ország minden részéből, sőt külföldről is beérkezett 3000 levél bizonyítja azt, hogy az embereknek ma szükségük van egy ilyen szervezetre. Mindenkinek rendelkezésére áll a *Forum iroda*, útbaigazít, adás-vételeket közvetít, nevelési, gazdasági, művészeti kérdésekben felvilágosítást ad, a névnapok csoportkézbesítését is elvállalja. Mindent szakértő munkatársával végeztet el. Részletes prospektus és felvilágosítás kapható: *Forum Iroda Gazdasági és Társadalmi Tanácsadó*, Budapest, II. Rettek u. 16. Telefon 50-8-31.

Csalogány: Jó! De csöndben légy és hat előtt ne ébressz fel! Azután majd rövizünk! Felhózhatsz valami palit harmadiknak! Apropos, van egy cigaretád?

Kemenes: Tessék! (Kétségbeesve nyújtja a tárcáját.)

Csalogány: Még mindig olyan erős dohányos vagy? Csak vigyázz! Nem kell neked annyit szívni!... (És kimarkol egy csomót, megnézi.) Csak Memphis? Akkor nem kell ennyi!... (És egy darabot visszatessz.) Van egy kis konyakod itthon?

Kemenes: Nincsen!

Csalogány: Kár! Mindegy! Majd hozatok!

Kemenes: Itt nincs senki, aki hozzon!

Csalogány: Csak te ne félj, én hozatok!...

Kemenes: Kivel?

Csalogány: Telefonon! Majd felküldi a fűszeres! Van ott számlád?

Kemenes: Nincs.

Csalogány: Nem baj, majd nyit egyet!

Házmesterné (középen kijön): Nagyságos úr kérem, már kitakarítottam és bevettem az ágyat...

Csalogány: Igen? Hát most vesse vissza!

Házmesterné: Tessék?

Csalogány: Különbben ne vesse, lelkem, majd megvetem én, maga csak menjen le, mert az ura azt üzeni, hogy huszan várnak már odalenn a padláskulcsra és ő nem tudja, hogy maga hová tette.

Házmesterné (újdeten): Istenem... persze, hogy a padlásajtóban felejtettem... most nyitva áll a padlás, oszt akárki bemehet! Rögtön visszagyűvök... kezit csókolom nagyságos úr kérem... (Jobbra elsiet.)

Csalogány (utána kiált): Nem kell visszajönnie, csak hat óraker csöngessen be, hogy fölébredjek, mert hétre vendégeket várok! (Ásit.) Na, menj öregem, mert le akarok feküdni!...

(A telefon csönget)

Kemenes (odamegy): Halló!... Én vagyok!... Jövök már, jövök már... valami közbejött... hogy nem tudjátok kinyitni a kasszát? Nálam van a kulcs!

Csalogány (ezalatt bement a hálószobába, magával vitte Kemenes pizsamáját is — az ajtót nyitva hagyta, — odabent pizsamába öltözik, de persze, azt nem látni).

Kemenes (telefonál): Mondom, hogy valami közbejött, de pár perc múlva ott vagyok!... Kicsoda? A Virányi?... Ott van?! Hogy velem akar beszélni?!

Na küldd csak ide a telefonhoz! Halló?! Maga az Virányi?! Hát vegye tudomásul, hogy még ma délelőtt följelentem a rendőrségen! (Kibál.) Mi? Haladékol? Még van pofája haladékol kérni?! Egy frászt! Úgy van! Jól hallja! Egy frászt! Úgy, mint: Ferenc, Rezső, Ákos, Szilárd, Tihamér! A hasába! Nem a Tihamérnak, magának! Maga utolsó csirkefogó!

Csalogány (kijön, pizsamában, papucsban): Mi az? Mi van?

Kemenes (ordít): Haladékol? Ezt ni! Fügét mutatok! Fügét! Nem haladékol! Fügét kedves Virányi úr! Fügét! Ha délig nem küldi el nekem az ezer pengőt, följelentem a rendőrségen!

Csalogány (hirtelen): Mi? Nem akar fizetni? Fügét neki és följelenteni! Csak fügét és följelenteni!

Kemenes (ordít): Úgy van, kedves egy Virányi uram! Maga ne fizessen nekem ötvenet és ne fizessen százat, maga fizessen ezret, vagy följelentem!...

Csalogány (izgatottan): Mi? Ezer helyett ötvenet akar fizetni? Várj csak, majd én elintézem!... (Ki akarja venni a kezéből a kagylót.)

Kemenes (ordít): Jól van! Maga ne fizessen Virányi úr semmit és én majd följelentem!... (Lecsapja a kagylót.)

Csalogány (kétségbeesve): Várj... várj... Én is akarok még valami jót mondani neki!...

Kemenes: Kinek?

Csalogány: Ennek a Virányinak...

Kemenes: Miért? Ismered?

Csalogány: Én nem, de csak nem hagylak téged egy ilyen piszoktól sértegetni!...

Kemenes: Nem sértegetei!...

Csalogány: Hát az, hogy nem fizet, az nem egy sértés? Szemtelen, csirkefogó. Az a füge dolog, az kevés volt! Én mást mondtam volna neki!...

Kemenes: Öregem, nekem most rohannom kell!...

Csalogány: Csak mennél már, csak mennél már!...

Kemenes: Kérlek, ha valaki keresne!...

Csalogány: Én mindent elintézek!... (Kituszkolja.)

Kemenes (már az ajtóban): Mondd, hogy egy óra múlva itthon leszek!...

Csalogány: Jól! Jól! Te csak ne félj! Én nem haragszom! Isten áldjon és hat előtt ne ébressz fell!... (Kinyomja az előszobába. Odakinn ajtócsapás. Kis szünet és Csalogány egyedül visszajön. Eggyedül van. Ragyogóan érzi magát, ásit, nyugtázkodik, cigarettára gyújt. Most néz körül először a szobában. Benéz a szublódfiókba, belekotorászik; kivesz egy inget, félredobja, hogy majd ezt fogja fölvenni. Aztán egy nyakkendőt, egy alsónadrágot és egy pár harisnyát is. Azután kezdi nézni a szublód tetején álló nippet, az egyik porcellánfigurát kezébe veszi, nézi, miközben visszatenné — elejti és darabokra török a padlón): Aj, milyen törékeny dolog ez!... (Főlemeli a törött darabokat, bedobja a szublódfiókba és becsapja a fiókot. Most balfelé az ebédlőbe indul.) Nézd csak, itt is van egy szoba!... (Bemegy, szünet, most erős csörömpölés hallatszik az ebédlőből, azután másodpercenyi szünet után Csalogány visszajön, nagy táltésztaival a kezében, azt zabálja s közben nyugodtan mondja.) A fene egye meg, amihez hozzányúl az ember, az összetörik!... (A telefonhoz megy, felpozsa a telefonkönyvet, kikeres egy számot, aztán tárcsázik.) Halló? Pick csemegekereskedés? Itt Kemenes! Kérem tessék nekem a lakásomra felkúldeni egy szép csomagot!... Hát mijük van?... Mi?... Sonka?... Friss?... Egy fél kiló lehet!... Libamáj?... Abból is lehet batvan dekát!... Micsoda? Tartályban?... De mi van a tartályban?... Nekem csak magyar dolgokat mondjon!... Mi? Fogas tartályban? Amire akasztanak? Ja úgy!... Az más!... Azt lehet!... Hogy mennyit?... Hát mekkora egy olyan hal? Ne beszéljen!... Egy darab egy kiló? És él?... Nem?... Akkor miért van tartályban?... Ja úgy! Ja, tudom már! Az a sárگا zós, az jó, az jó: abból küldhet pár literrel!... Igen! És mondjuk, négy üveg sört!... Dehogy kis üveget... hát mit gondol, gyerekeknek lesz? És valami gyümölcsöt! Pár kiló narancsot és pár tucat banánt!... Kemenes! Kisfuryula ucea huszonhárom bé, harmadik emelet tizenhét!...

A JÓ VARRÓGÉP

PRECIZIÓS

MUNKA. —

E Z É R T:

ÓVATOSSÁG

A BESZERZÉSÉNÉL

Igen. Jó. Hát csak siessenek! *(Leteszi a hallgatót, másik számot néz a könyvben és tárcsázik.)* Jaj, de sok dolgom van!... Halló?... Zserbó?... Itt Kemenes! Kérek sürgősen egy szép mandulatortát! Dehogy kell nekem egy tisztemélyes! Elég egy nyolcszemélyes is!... Igen... Kisfurulya ucca huszonhárom bé, harmadik emelet tizenhét! Sürgős! Betegnek lesz! Igen! Halló! Ki hozza?... Hölgy?... Nem?... Miért?... Csodálom! Külföldön úgy szokás!... Azt vele adják!... Kár!... Na, Isten áldja! *(Leteszi a hallgatót.)* Hát ez is megvan! *(Cigarettára akar gyújtani, miközben a pizsamakabátja zsebében gyufát keres, megtalálja ott az egyik levelet.)* Mi ez? Levelem is van? *(Olvassa.)* „Drága kis bonzókutyám! Délután okvetlen látni akarok, telefonálj, hogy mikor jőjtek? A telefónt ma szerelték automatára, kétszáztizennégy nullanulla. Csókollak kutyilim, a te Mikimausod!” *(Rögtön tárcsázik.)* Még jó, hogy ma szerelték... Halló? Ki beszél? Kétszáztizennégy nullanulla? A szobaleány? Önagsága otthon van? Kérem a telefonhoz! Ki kéri?... Én!... Ki kérné?... Jó! Várok!... *(Édesen.)* Halló! Itt vagyok! Mausili!... Itt a bonzókutyá! Itt a bonzó kutyili! Anyuskám, rögtön gyere fel hozzám, egy lélek nincs itt, olyan egyedül leszünk, mint két pintyőke. Hogy hová? Kisfurulya ucca huszonhárom bé, harmadik emelet tizenhét, Kemenes! Mit teszed magad, mintha még nem lettél volna nálam. Jól van, Mausili, várlak. De siess! Halló!... Hozhatsz valami kis pénzt is magaddal... *(Leteszi a hallgatót.)*

(Ebben a pillanatban kívülről csöngetés.)

Csalogány: Ahá... Talán a csomagot hozzák már! *(Kimegy, az előszobába, kis szünet után visszajön és előre engedi a végrehajtót.)*

Végrehajtó (hatalmas darab ember, aktatáskával, nagyon hivatalosan): Jó napot kívánok.

Csalogány: Alázatos szolgája, Méltóztassék csak beljebb. *(Nagyon udvarias.)*

Végrehajtó (aktát nézi): Kemenes Lipót urat keresem kérem.

Csalogány (hallatlan előzékenyen): Stimt! Hogyne! Itt lakunk kérem....

Végrehajtó: Hát az adó miatt jöttünk kérem.

Csalogány (nem érti): Igen... És milyen adó miatt, ha szabad kérdeznem?...

Végrehajtó (aktacsomagot vesz elő): Milyen? Hát az adóhátralék miatt!

Már bocsánatot kérek, de harmadszor vagyok itt ebben a hónapban! Az adót ki kell fizetni kérem!

Csalogány (indignáltan): Mi? Nem fizettünk adót!?

Végrehajtó: Bizony nem, kérem!

Csalogány (felháborodva): Hallatlan!... Igazán nem fizettünk?

Végrehajtó: Mondom, hogy nem, kérem!

Csalogány: Én ezt nem is hiszem!...

Végrehajtó: Hát itt az írás, kérem... Tessék, még nem lett befizetve!...

Csalogány: Szentelenség.

Végrehajtó: Már engedelmet kérek, kétszer is itt voltam és mind a kétszer azt mondták, Kemenes úr nincs itthon.

Csalogány (indignáltan): Azt mondták? Letagadták?

Végrehajtó: És hogy el fogja intézni, kérem és hogy be fogja fizetni, kérem és még se fizette, kérem!

Csalogány: Ne beszéljen! Mennyi az az adó?

Végrehajtó (nézi): Kétezerhét-százhatvan.

Csalogány: Csak?! És ezt nem fizettük?! Das ise Frechheit!

Végrehajtó: Már kérem szépen, hát elnéző az ember, amíg lehet, de egyszer csak fizetni kell...

Csalogány: Egyszer!? Már régen be kellett volna hajtani rajtunk!...

Végrehajtó (engedékenyen): No jól van kérem, hát tudom én, a mai kereskedő embernek is nehéz a helyzete...

Csalogány: Mi? Nekünk? Ki mondja azt? Dehogy nehéz!...

Végrehajtó: De hát valamit tessenek fizetni az adóra, különben kénytelen lennék végrehajtást foganatosítani.

Csalogány: Valamit? Az egészet!

Végrehajtó: Mikor?

Csalogány: Most, rögtön! Tessék végrehajtani! *(Boldogan, félre.)* Most elintézem a Kemenes adóját, hogy áldani fog érte!...

Végrehajtó (csodálkozva): Mit tetszik mondani?

A SINGER VARRÓGÉPEK A LEGJOBBAK
FIÓKOK MINDENÜTT! + SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Csalogány: Drága, aranyos végrehajtó úr, tessék a kétezerhatszázhatvanal rögtön végrehajtani.

Végrehajtó: No de kérem...

Csalogány: Ragaszkodom!

Végrehajtó (ámulva): De akkor el kell szállítani a bútorokat a hatósági raktárba, kérem...

Csalogány: Akkor el lesznek szállítva és passz!

Végrehajtó: De hiszen egyszer már foglaltunk, kérem és akkor a nagyságos asszony mamája igényelte a bútorokat, hogy az ő tulajdonát képezik!...

Csalogány: Nem igaz! Ez is egy disznóság, nincs is mamája! Soha nem is volt.

Végrehajtó: Hát most mit csináljak, kérem?

Csalogány: Mit? (Odaszalad a sublódhoz, nekidül és kitolja a helyéből.) Gyerünk a raktárba!

Végrehajtó (kezdi azt hinni, hogy bolonddal van dolga): Hát... én... nem bánom, kérem...

Csalogány: Micsoda beszéd! Nem fizetni adót?! Manapság?! Mikor az államnak minden fillerre szüksége van?! (Nekidől a vitrinnek is.) Gyerünk a raktárba!

Végrehajtó (kiszól az előszobába): Jöjjenek be!...

(Bejön a két tróger gurtinval)

A hódítás titka

Valóságos varázslatot végez a kozmetika mai tudománya. Keresse fel

Paizs Kató
kozmetikai intézetét,

ahol szépségápolás, estélyi kikészítés, arclisztátlanságok speciális kezelése és quarcfénykezelés van

Krémek és arcvizek szétküldése vidékre is

Tanítványok szakszerű kiképzése!

Díjtalan tanácsadás

Budapest, IV, Ferenciek tere 3, télem. 18.

Csalogány (melege van, fáj, rendelkezik, közben a téstábol zabál): Először a sublóddal! Az az értékesebb! Csak gyerünk!

Végrehajtó: Tessék előbb kirakni...

Csalogány: Hogyisne! Még így is alig tudok ebből a pár vacakból kihozni kétezerhatszázhatvanal.

Végrehajtó (jélenken): Hétszázhatvan...

Csalogány: Pláne!

(A két tróger kiviszi a sublódot, jobbra.)

Csalogány (zabál): Tetszik egy kis téstla?

Végrehajtó: Köszönöm, nem kérek. (Pél tőle.)

Csalogány: Tetszik cigaretta?

Végrehajtó: Azt nem bánom. Kérek szépen egyet.

Csalogány: Tessék. (Megkínálja. Közben a visszatérő trógeréhez): Úgy! Most gyerünk a vitrinnel...

Végrehajtó: Ki kéne rakni kérem, mert összetörik, ami benne van...

Csalogány: Sajnálom, az már államügy.

Az államé, tessék vigyázni rá! (Leakaszt két három képet, réteszi a vitrin tetéjére.) Ezt is lehet! Meg ezt is! Úgy!... Egymásután, mert még sod dolog van... Egy-kettő! Egy-kettő!... (Kimerült, nagyot fáj, rá akar gyújtani, miközben gyufát keres, megtalálja a pizsamazsebben a másik levelet is.) Mi, ennyi póstám van ma?...

(A trógerék kiviszik a vitrint is)

Végrehajtó: Hát talán ez elég is lesz, kérem szépen...

Csalogány (miközben olvassa a levelet): Rögtön... tessék csak egy kicsit várni. (Olvassa.) Középső tojássütő, püspök-lila... habverőüst... a fehéreneműs szekrényemben, a felső polcon egy kis dobozban az arany karperecem... (Felordít.) Hopp! Ékszer is van! (Berohan a hálóba.)

Végrehajtó (éjden): Tessék csak hagyni. Már elég is lesz, kérem!... (Ledobja az asztalra a nyugtaltványt.) Itt hagyom az asztalon a végzést, kérem, alázatos szolgálja... (Kiszalad jobbra.)

Csalogány (telkenzve a karpereccel): Végrehajtó úr!... (Utánuk néz, látja, hogy már elmentek. Visszajön, boldogan.) Na, ezt is elintéztem... Hogy fog ennek örülni a Kemenes, hogy ilyen olesón szabadult ennyi rengeteg adótól!... Még egy szerencséseje van, hogy én megjöttem máma... (Kopognak.) Szabad! Ki az?

**Kifutó (jobbról, óriási csomaggal és sörös-
üvegekkel):** Alázatos szolgálja! Ez a
harmadik emelet tizenhét, kérem?

Csalogány: Igen, Kemenes.

Kifutó: A Picketől hoztam csomagot, ké-
rem.

Csalogány: Ide lesz. *(Átveszi.)*

Kifutó: Nyitva van az előszobaajtó, ké-
rem, akárki bejöhet...

Csalogány: Na? szívesen lesz látva.

Kifutó: Tessék a számla!

Csalogány: Az holnap lesz fizetve.

Kifutó: Akkor tessék aláírni.

Csalogány: Azt lehet ma is. *(Aláírja.)*

Kifutó: Köszönöm szépen. Alázatos szol-
gája. *(Indul.)*

Csalogány: Segéd úr, várjon csak...

Kifutó (gyorsan vissza): Parancs, kérem?

**Csalogány (egy lepényt nyújt neki a
tészta tálról):** Ez a magáé.

Kifutó (bambán elveszi): Köszönöm szé-
pen. Alázatos szolgálja. *(El jobbra.)*

**Csalogány (kibontja a csomagot, felrakja
az asztalra a sörösüvegeket, a sonkát, a
májat, gyümölcsöt, stb.):** Persze, hogy
nem küldtek kenyeret, most még el-
ronthatom a gyomromat is... *(A tele-
fón csönget.)* Micsoda forgalom van iti
máma... *(Veszi a hallgatót, közben
zabál.)* Halló? Ki beszél? Milyen bán?

Interurbán? Nem ismerem! Milyen bán?

Interurbán? Nem ismerem! Mondom, hogy nem
ismerem! Interurbán Füredről? Nem
lesz ez egy tévedés? Na jó! Nekem
mindegy! Kapsolja! *(Kis szünet.)* Halló
Ki beszél? Interurbán? *(Felragyog.)*

Ez egy nő! (Telefónba.) Halló? Inter-
urbán? Kicsoda? Itt Csalogány! Hogy
nem ismer? Akkor mit akar beszélni
velem? Hogy nem velem akar? Most
mondta a központ, hogy maga velem
akar beszélni! Hogy milyen szám van?

Mit érdekl az magát? Pici és piros!

**Cseresznye! Ja, hogy milyen szám va-
gyok! Februárban leszek negyvenhá!**

**Java kor! Ja a telefonszámom? Azt
nem tudom, azt magának kell tudni.**

**maga hívott fel engem! Dehogynem!
Kemenes lakás! Mondom, hogy Csalo-
gány! Hogy, hogy kerülök ide? Milyen
kíváncsi! Két lábon! Igen, Csalogány!
Hát Kemenes vagyok! Nem mindegy az
magának? Férfi, férfi! És én vagyok
a csinosabb! Kicsoda? Hogy maga a
Kemenesné? Úgy éljen maga! Engem
akar ugratni? A Kemenesné Füreden
van! Hogy maga onnan beszél? Úgy
éljen maga! A központ elárulta, hogy
interurbán! Engem nem lehet becsapni!
Na, én nem érek rá! Ha akar jöjjön
fel! De csak este tíz után, mert dél-
utánra van már egy interurbánom!
Pá! Szervusz! *(Leteszi a hallgatót.)***

(Kívülről csöngetés)

Csalogány: Mi van itt máma? *(Kimegy az
előszobába.)*

*(Pillanatnyi szünet után jobbról beront
az idegen hölgy, mögötte Csalogány)*

Csalogány (ijedten): Kit tetszik keresni,
kérem?

A hölgy (idősebb, nagyon dühös): Keme-
nes Lipót urat...

Csalogány: Ha szabad érdeklődnöm, milyen
ügyben?

A hölgy (vadul): Milyen ügyben?! Azt majd
neki mondom meg személyesen! An-
nak az utolsó, piszok, csirkefogó, asz-
fallhetyár, nőcsábász, aljas, ripők,
liliomlipró szélhámosnak!

Csalogány (ijedten félre): Ne lilium, az
túlzás!

A hölgy (vadul): Hát hol van az a bonzó-
kutya?!

Csalogány: Milyen kutya?

A hölgy (vérmesen): A bonzókutya!

Csalogány: Mi nem tartunk kutyát, ké-
rem...

A hölgy: Úgy?! Szóval nem?!

Csalogány: Nem engedi a háziúr...

A hölgy: Nem?! Nem?! Mert a Kemenes
úr maga egy kutya! Egy piszok kutya!
Egy kóborkutya! No, de most meg-
járja bonzókutya!

Csalogány: Jaj Istenem... Tessék kicsit
megnyugodni.

A hölgy (korbácsot ránt elő): Idejőjjön
elém az a piszok bonzókutya! Ide! Ide!
Elém!

Csalogány: Jön... Jön... Mingyárt itt-
hon lesz... De tessék egy kicsit meg-
nyugodni... Tetszik egy kis lepény?
(Kínálja.)

Tábornok mint kém

BADEN POWEL KÉMKEDESEI

Ezen könyvben nemcsak érdekesítő olvas-
mányok találhatóak, hanem érdekes rajzok is,
melyek jellemzik egy angol tábornok furan-
gosságát. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér.
Megrendelhető a „Délbáb” kiadóhivatalo-
ban, Budapest, VII, Dohány uca 12

A hölgy: Nem kell!
 Csalogány (félénken): Almás...
 A hölgy: Akkor sem kell.
 Csalogány (kínálva): Egy kis sör?...
 A hölgy (kiüti a kezéből): Vigye a fenébe, maga ló!
 Csalogány (ijedten, félre): Micsoda izlése van ennek a Kemenesnek... egy ilyen nővel kikezdeni.
 A hölgy (revolvert vesz elő): Mikor jön haza az a bonzókutya?!
 Csalogány (ijedten): Nem tudom, most levitte a leány... Izé... Akarom mondani, úgy mondta, jövőre, mert elutazott a feleségéhez, Füredre...
 A hölgy (felesattan): Úgy!? Szóval felesége is van?!
 Csalogány (végtelen bejévedve): Már nincs! Csak volt! Temetésre ment!...
 A hölgy: Úgy?! Szóval még a tetejibe felesége is van?! És ennek ellenére elcsábította a leányomat?! És még volt pofája telefonálni hozzánk és felesalni a leányom ide a lakására?! Na, de szerencsére velem beszélt az a hülye! Velem! Velem!
 Csalogány (rémülten, félre): Jaj, ez az öreg Mikimaus...
 A hölgy: Maga pedig mondja meg a barátjának, hogy vagy elveszi a leányom feleségül, vagy ott fogom hülyére pofozni, ahol érem! Megértette?!
 Csalogány: Hogyne...
 A hölgy: Piszok banda! Na megálljatok csak!... (Jobbra elszárgul és bevágja az ajtót.)
 Csalogány: Hogy ez a Kemenes miket csinál!... Megáll az ember esze!... (Zabál.) És nem jutok hozzá, hogy lefeküdjek egy kicsit. (Indul a hálószoba felé, ebben a pillanatban jön jobbról, az előszobából Kemenes.)
 Kemenes (nagyon ideges): Szervusz!...
 Csalogány: Szervusz, csakhogy itthon vagy!...
 Kemenes (izgatottan): Te, ez a hölgy itt volt?
 Csalogány: Melyik? Mert egy hölgy volt nálunk.
 Kemenes: Aki most elrohant!
 Csalogány: Az, igen, milyen ideges nő!
 Kemenes: Mit akart?

KIADÓ

3, esetleg 4 szobás összkomfortos lakás központi fűtéssel, valamint uccai üzlethelyiség Bővebbet VII. ker., Dohány uca 12 szám, portásnál

Csalogány: Téged keresett! Meg akart pofozni, mert elcsábítottad a leányát.
 Kemenes: Te jó Isten! Honnan tudhatta meg?!
 Csalogány: Fogalmam sincs! Én ugyan beszéltem a leányával telefonon, de ő azt mondja, hogy velem beszéltem, nem is a leányával...
 Kemenes: Mi?! Megörültél?!
 Csalogány: Ja én nem mondtam a leánynak semmi mást, csak hogy jöjjön ide, mert egyedül vagyunk.
 Kemenes: Mit mondtál?!
 Csalogány: Semmi sértőt!... Az asszony meg téged keres, agyon akar löni, azt mondtam neki, hogy a feleségedhez utaztál...
 Kemenes: Te szerencsétlen! Megmondtad, hogy nős vagyok?!
 Csalogány: Miért? Az nem szegény!
 Kemenes (most néz csak körül, kétségbeesve): És mi van itt?! Mi ez a fölfordulás?! Hova lettek a bútorok?!
 Csalogány (boldogan): Elintéztem az adódat!
 Kemenes: Mit csináltál?!
 Csalogány: Odaadtam az adó helyett! Légy nyugodt, az adó el van intézve!
 Kemenes (kétségbeesve): Megörültél?! Mit csináltál te itt?!
 Csalogány (indignáltan): Rendel! Az rémes, hogy te milyen körülmények között élsz...
 Kemenes (ide-odarohan, benéz a hálóba, vissza): Mi ez?! Mi van itt! Mit csináltál a lakásomban?! (Berohan balra az ebédlőbe.)
 Csalogány (indignáltan): Miért? Mit idegeskedsz. (Fenyegető.) Te, én elmegek...
 (Kívülről csöngetés)

Csalogány: Ez megint kicsoda?... (Kimegy az előszobába, jobbra, kis szünet, azután szóváltás hallatszik az előszobából és ajtócsapás.)
 Kemenes (jön vissza az ebédlőből, kétségbeesve): Mi az?!
 Csalogány (jön az előszobából, boldogan): Na, ezt is elintéztem!...
 Kemenes: Ki volt itt?!
 Csalogány: Virányi! Személyesen!
 Kemenes: Mit akart?!
 Csalogány: Hogy ne jelentsük fel... Ki akarta fizetni az ezer pengőt...
 Kemenes: És hol van?!
 Csalogány (ragyogva): Kirúgtam!

(Függöny.)

Válik az asszony

Dráma a mellényzsebben. Irla: Faragó Sándor

Ezen darab előadási joga kizárólag a „Komédia” színházi ügynökségnél szereshető meg

Személyek: {

Az asszony
A férj
Az inas

(Történik ma, a bankigazgató hulljában. Az asszony és a férje, mind a ketten kedvesek, elegánsak, fiatalok éppen reggeliznek. Nem ludom mit esznek, annyi bizonyos, hogy nem maceszos kávét. A férj nagyon ideges, lestrapáll, az asszony nagyon szép, hődfő, grande dame, reggeli pongyoláját Párizsból hozatta. Nem sok ilyen nő szaladgál Pesten.)

A férj: Tehát vége. Holnap kihurcolkodsz Matild nénihez. Utolsó reggeli. Légy szíves, ne vidd el a borotvakészletet, mert mostanában főleg te hasznárod...

Az asszony: Én csak emlékeket viszek magammal és ékszereket.

A férj: Figyelmeztetlek, hogy vissza nem jöhetsz. Holnap beadjuk a válópert. Amióta megtudtam, hogy Karmazsinnal megcsaltál...

Az asszony: Légy szíves, ne beszélj gusztustalan dolgokról.

A férj: Szeretted Karmazsint.

Az asszony: Szeretem Karmazsint.

A férj (indulatosan): Mit szeretsz rajta?

Az asszony: Azt, ami belőled hiányzik.

A férj: Mi hiányzik belőlem?

Az asszony (angyalian): Az, ami Karmazsinnak megvan.

A férj: Mi van nekije, ami nincs nekem? (Egyre idegesebb.) Mi van nekije, ami nincs nekijem?

Az asszony: Az erre vonatkozó felvilágosítást nézd meg majd válóperünk aktáiban.

A férj: És az smafu, hogy én szerettelek?

Az asszony: Szép emlék maradsz nekem Jenő. Egy lap az albumban. Egy préselt virág! Egy rebarbarabimbó!

A férj: Micsoda?

Az asszony: Rebarbarabimbó! Adj dzsemmet.

A férj (dzsemmet ad neki és szinte sírva): Most adok neked utoljára dzsemmet... (Keni az asszony kenyerét.) Sose hittem volna, hogy engem is meg lehet csalni...

Az asszony: Hát nehéz volt. Eleinte nem ment. De lassan belejöttem...

A férj: És más nem volt, mint a Karmazsin?

Az asszony: Nem.

A férj: Látom az orrodon, hogy hazudsz. Kivel csaltál meg Karmazsinon kívül?

Az asszony: Ugyan kérlek, hogyan mersz ilyen feltételezni rólam?

A férj: Szóval más nem volt?

Az asszony: Nem.

A férj: Esküdj!

Az asszony: Mire?

A férj: Báró Lapoczkay életére.

Az asszony (zavartan): Arra én nem esküszök.

A férj: Ahá! Miért nem esküsz báró Lapoczkay életére? Mi közöd van báró Lapoczkayhoz? Felelj, mert én belédszűröm ezt a kanalat...

Az asszony: A kanalakat is elviszem. A férj: A kanalakat én hoztam. Nagyanyámtól örököltem. Ne a kanalakról beszélj! Báró Lapoczkay! Mi van báró Lapoczkayval?

Az asszony: Már semmi.

A férj: Mi volt! Mi volt! (Dühöng.)

Az asszony: Flört! Csak egy kis flört! Jelentéktelen flört...

A férj: ...igen, emlékszem... megjöttem Berlinből... Lapoczkay ott állt lihegve a szoba közepén, te pedig... te pedig... már emlékszem, ott feküdtél a rekamién... Az asszony: A rekamiét is elviszem!

A férj: Miért lihegett akkor báró Lapoczkay?

Az asszony: Mert melege volt!

A férj: Februárban... Hűzfokos hideg volt. A télikertben jégesapok lógtak a pálmákról...

Az asszony: A pálmákat is elviszem.

A férj: Szóval bevallod a Lapoczkayt?

Az asszony: Most már mindegy.

A férj: A szeretőd volt?

Az asszony: Azt hiszem.

A férj (jelugrik): Te dévaj! Hogy ezt kellett megélnem! Míg én Berlinben tárgyalok a Karfunkellel, ő megcsal a Lapoczkayval...

Az asszony: Ugyan kérlek. Ne legyél olyan érzékeny. Akkor nem is téged csaltalak meg. Akkor a Karmazsint csaltam meg, mert őt szerettem. Ehhez a dologhoz neked semmi közöd...

A férj (remegő idegességgel): Hűtlen kigyó! Jó, hogy ma vagyunk utoljára együtt, mert különben megfojtanálak! Azért vettelek el, mert háziasan nevelt jó lány voltál! Az anyád azt mondta, hogy te azt hiszed, hogy a gyerekeket a gólya hozza...

Az asszony: Akkor még azt hittem...

A férj: De hiszen én bebizonyítottam neked, hogy nem a gólya hozza! Minek kellett ehhez még a Lapoczkay és a Karmazsin?

Az asszony: A Karmazsin ügyvéd.

A férj: Na és?

Az asszony: Jobban tud bizonyítani!

A férj: Jóságos isten! (Összeesapja a kezét.)

Az asszony: Mi bajod van, édes?

- A férj: Eszembe jut barátunk, a Tonkolyossy!
- Az asszony: Mit akarsz a Tonkolyossytól?
- A férj: A Tonkolyossy ügyész! És egy ügyész még jobban tud bizonyítani.
- Az asszony: Lehet!
- A férj: Szóval viszonyod volt a Tonkolyossyval is?
- Az asszony: Ugyan kérlek! Viszony! Ha egy csinos fiatal asszony elmegy egy fiatal ügyész lakására, azt még igazán nem lehet viszonyinak nevezni?
- A férj (dalol): Egy... kettő... három... négy... öt... hat... hét... Tonkolyossy is? Több nem volt? Más nem volt? Uraim, csak tessék beszélni! Még van hely! Ki volt még a te háziásan nevelt szivedben? Ki volt még a jobb családok asztalán? Egy... kettő... három... négy... öt hat hét...
- Az asszony: Kikérem magamnak!
- A férj: Micsoda jögon kéred ki magadnak? Az anyád azt mondta nekem, hogy te zárdában nevelkedtél...
- Az asszony: Ne sértegess... Mi az, hogy hét? Karmazsin, Lapoczkay és Tonkolyossy, az csak három! Így megragalmazni egy tisztességes asszonyt...
- A férj (keményen): Más nem volt?
- Az asszony: Nem.
- A férj: Hazudsz! Volt még egy! Olyan igaz, minthogy itt lóg felettem a csillár...
- Az asszony: A csillárt is elviszem...
- A férj: A Lacika!
- Az asszony: Micsoda Lacika?
- A férj: Az unokaöcsém. Már emlékszem! Az unokaöcsém is lenn volt a Balatonon a villában... Éjjel láttam bemászni az ablakon...
- Az asszony: Hallgass! Már akkor megmagyaráztam és te elhitted, hogy Lacikát a pótvizsgára készítettem elő... Éjjel tanult, nem jutott eszébe valami, ezért bejött hozzám megkérdezni.
- A férj: Hálóingben? Az ablakon?
- Az asszony: Nem jöhet éjjel frakkban.
- A férj: És ha szabad érdeklődnöm, mi nem jutott eszébe a pótvizsga-anyagból Lacikának, éjjel, hálóingben, az ablakon át?
- Az asszony: Kleopátra!
- A férj: Az is éppen olyan finom nőszemély volt, mint te. Mit csináltál a Lacikával?
- Az asszony: Én? Vele?
- A férj: Ó! Teveled!
- Az asszony: Se én vele, se ő velem!
- A férj: Felelj, mert megöllek!
- Az asszony: Megbukott görögéből és én elmondtam neki a Kleopátrát...
- A férj (diadalmasan): No látod, hogy hazudsz? A Lacika görögpótló! Megfogtalak. Szóval bevallod ezt is? Nézd,
- nincs semmi értelme, hogy tagadd! Hiszen elváltunk! És utóvégre a Lacika nem olyan nagy dolog... A családban marad, inkább a Lacika, mint a Karmazsin... Légy okos Ágotha és valld be...
- Az asszony: Szóval bevalljam?
- A férj: Valld be a Lacikát! Valld be a Lacikát!
- Az asszony: A Lacikát nem vallom be, De, hogy egy nagy szívésséget tegyek neked, hogy lásd ki vagyok, bevallom neked a Lajos bácsit!
- A férj: Inkább a Lacikát valld be! Könyörgöm, inkább a Lacikát...
- Az asszony: Szóval nem éred be a Lajos bácsival?
- A férj: Ragaszkodom a Lacikához... A Lacika mindenekelőtt...
- Az asszony: De a Lajos bácsi csak jobb falat neked? Miért nem elégszel meg vele? Tudod mit, bevallom ráadásul a Bottlikot...
- A férj: Ki az a Bottlik?
- Az asszony: Énektanár.
- A férj: Elég! Elég! Lajos bácsi! Bottlik! Lacika!
- Az asszony: Lacika nem! Tiltakozom!
- A férj: Most már emlékszem! A sánta énektanár!
- Az asszony: Csak az egyik lábán volt sánta!
- A férj: Itt ültetek a zongoránál...
- Az asszony: A zongorát is elviszem...
- A férj: Meg kell örülni! Háziás nevelés! Zárda! Szép zárda lehetett az, ahol téged neveltek. Megírom az anyádnak! (Hirtelen): Ágotha, mindent megbocsátok... a Lacikát, a Lajos bácsit, a Bottlikot, a Tonkolyossyt, a Karmazsint, a Lapoczkayt, az egész szakszervezetet, az egész klubot...
- Az asszony: A klubgarnitúrát is elviszem...
- A férj: ...de nyugtass meg, jelentsd ki, esküdj meg... hogy fentnevezetteken kívül nem volt más...
- Az asszony: Egy lélek sem!
- A férj: Köszönöm, hogy megnyugtattál... Édesem! De még csak arra kérlek, mondd meg nekem őszintén, hogy a Pista... a mi gyereünk... a mi édes kis gyermekünk, aki nem tehet semmiről sem...
- Az asszony (sértődötten): Elég!
- A férj: ...igen meg kell mondanod, hogy a gyermekünk, ez az édes fiú... melyet itt hoztál a világra... akinek úgy örültem, aki a büszkeségem, a boldogságom...
- Az asszony (feláll és csenget. A csengetyűszót hallani).
- A férj (izgatottan folytatja): ...ez a kis angyal... amilyen nincs még egy... úgy-e ez az én gyermekem? Ágotha, az Isten szent szerelmére kérek, esedezem, könyörgöm, valld be, hogy ki a gyermekem apja?
- Inas (fiatal, csinos, vérszóra belép): Parancsol méltóságos asszonyom?
- Az asszony (az inasra mutat): Ó.

Tútfengő

hajszálaít fájdalom nélkül 1 perc alatt eltávolítja a kitünő illatú

Dr. Morisson tej

Óvakođjunk az utánzatoktól!

(Függöny.)

SZÉPSÉGLEXIKON

A nyajegyek. Köztudomású, hogy testünk egyes helyein (szem, bőr, haj) színes festékszerek (pigment) vannak felhalmozva, melyek az illető szerv jellemző színét adják. A szem színét például a szivárványhártyában levő színes anyag mennyisége és minősége szabályozza és ezen pigment festék mennyisége szerint mondjuk a szemet szürkének, kéknek stb. A bőr egyes rétegeiben hasonlóképpen finom festékrögöket találunk, melyek a bőrt jellegzetes színűre festik.

A bőrben levő festékszerek azonban egyes helyeken túlságosan sűrűsödnek, melyek így jönnek létre a bőr körülírt elszíneződései: a festékes anyajegyek, szeplők és májfoltok.

Anyajegy alatt a bőrnek barnásfekete foltos elszíneződését értjük, mely vagy veleszületett vagy veleszületett alapon csak a későbbi életévükben fejlődik ki. Különösen az arcon fordulnak elő nagyobb számban és gyakran néhány szőrszállal benőtték.

A májfoltok nagyobb, sárgásbarna elszíneződései a bőrnek. Megjelenésük több okra vezethető vissza. Létrejöhetnek fénybehatásra (napfény, Röntgen), hőbehatásra (égések, hosszú időn át alkalmazott meleg borogatások), sőt előfordulhatnak tartós külső behatások következtében (mint fűző, melltartó, harisnyakötő hosszantartó nyo-

mása stb.). A májfoltoknak a máj megbetegedéseivel semmi közük nincsen, de nőknél főleg méhbántalmaknál látunk nagy számban fellépő májfoltokat.

Az anyajegyek kiirtásának módja többféle lehet: fagyasztás szénsavhóval, elektromos árammal, sugaras kezeléssel, valamint egyszerű kémcséssel is elávolíthatjuk az ilyen anyajegyeket. Sokszor erőyes hámlasztó kúra is eredményre vezet.

A remaszázás. A hervadt arc és a fellépő ráncok hatatos ellenszere az ún. *plasztikus masszáz*s, melynek hatása a vérkeringés élénkülésében és a szövetnedvek fokozott áramlásában nyilvánul meg. A szépségmasszázs elvégzésére gyöngédlapintatú, könnyed kéz a legalkalmasabb. A masszázstechnikája különböző arcrészekben eltérő:

A homlok masszírozása úgy történik, hogy két hüvelykujjunkt a halántékre helyezve, mutatóujjunkkal a középvonaltól a hüvelykujj irányába haladva egyenes simításokat végzünk. A szem, orr és százugok ráncait köralakban masszírozzuk. Ugyancsak köralakú masszázst végzünk tenyerünkkel az arcon is az orrtól kiindulva felfelé haladó irányban.

Az áll alatt meghúzódó toka megfelelő masszázssal szintén korrigálható. Itt a masszázst úgy történik, hogy először az áll alatt kézháttal a fül irányában egyenes simításokat végzünk, majd a jobb és bal kézzel felváltva erőyesen ütögetjük az áll alatti részt és a lefelé haladó nyakizmokat ujjaink hegyével nyomkodjuk. A masszázshelyét folyton változtatjuk. A masszázst magasra emeljük, majd visszatüllyesztjük és a fejet jónéhányszor jobbra és balra hajlítjuk. A gyakorlatokat naponta 4-5 percig végezzük. A masszírozás az arc bőr karak-terének megfelelő közömbös vagy zsíros krémmel történik. Zsíros arcot inkább szárító puderral masszáljuk.

A helyesen végzett plasztikus arcmasszázs igen hatatos ellenszere a korai öregedésnek, de csak abban az esetben, ha azt rendszeresen alkalmazzuk és így ha nem is tudjuk ifjúságunkat örökre megőrizni, ma már olyan ismeretekkel és gyógyszerközökkel rendelkezünk, melyeknek betartása és rendszeres alkalmazása kitolja az öregedés idejét. *Mert sohase tévesszük szem elől, hogy a szépség olyan érték, melyet naponta újra és újra ápolni és gondozni kell!*

Dr. Heks Imre.

Kozmetikus orvosunk megcímzett és bélyeggel ellátott válaszborték ellenében a hozzáintézt kozmetikai kérdésekre levélben is válaszol. Levelek címére a szerkesztőségbe küldendők.

Amióta a történelem nőt ismer,

azóta ismeretes a nőnek az a törekvése, hogy testének tökéletességét mennél jobban feltüntesse és esetleges fogyatékoságait lehetőleg leplezze. Minden kérdésre ad választ és minden kozmetikai ügyben hasznos tanácsot ad ez a két kötetből álló kis kézikönyv. Nélkülözhetetlen minden nőnek! Mindkét kötet ára bérmentes küldéssel 1 pengő 60 fillér. Megrendelhető a Délihívó kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12. sz.

Amin az egész világ nevet

Már megint a Mórieka!

„Melyik öt képet menteném ki a múzeumból tűzvész esetén?” — ez a dolgozat címe.

Mórieka a következőket írja:

„Azl az ötöt, amelyik legközelebb van az ajlóhoz!”
(*Fliegende Blätter*)

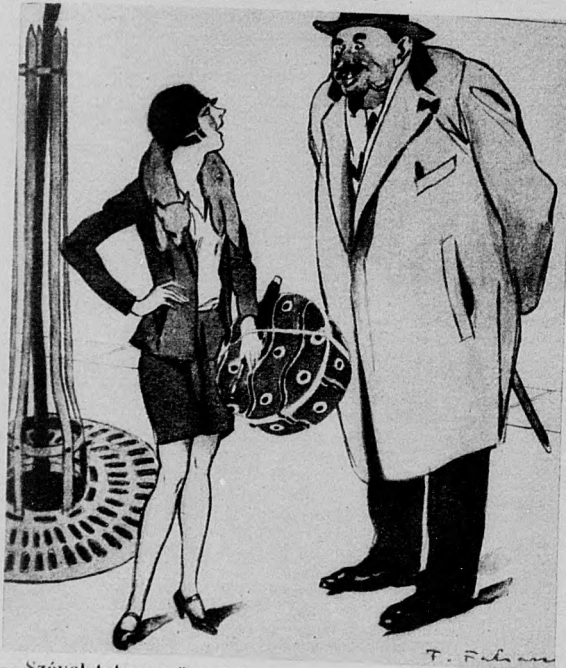
Anyai tanács

— És ha meg akar csókolni, akkor előbb egy kicsit ellenkezzél...

— Jó, jó, ez rendben volna anyuskám — de mit csináljak, ha nem akar?

(Rire)

A bók magas iskolája

— Szóval tetszem önnek?
— Nagyon! Csak az a kár, hogy nem egyformák a lábái...
— Hogy mondhat ilyet?

— Na igen — az egyik szebb, mint a másik!

(*Le Journal Amusant*)

A kis ravasz

— De Kurt, még egy cukrot? Hiszen már kaptál három darabot!

— Igen ám, de azokat elejtettem...

— Hol?

— A teámban!

(*Nebelspalter*)

A látszat és a valóság

— ...és mit szóltál a balesethez?

— Látszólag teljesen nyugodt voltam — de a bensőmben azonban összecsaplamban két kezem a fejem felett!

(*Hamburger Illustr. Z.*)

Mérleg

Mit gondol, milyen eredményt ért el a cégem a legutóbbi eszlendőben?

— Ötven percentet.

— Ötven percent? Miből?

— Abból, amennyit magamost mondani fog!

(*Die Bühne*)

A papa halászik

— Addig nem megyek haza, amíg legalább egy tucat halat nem fogtam!

— Hát télen nem fagy be az a tó, papa?

(*Meggendorfer Blätter*)

Asszonyi logika

Férj: Mondd, tulajdonképpen miért vagy rám olyan dühös?

Felenség: Azl már igazán nem tudom! De soha nem bocsátom meg neked!

(*La Parisienne*)

Jegyesek

— Édes Claire, mondd, boldog leszel velem?

— Biztosan, Louis, hiszen én olyan igénytelen vagyok!

(*Le Sourire*)

Mikor a tanár úr újságot olvas

Tommy: Apukám, nézd csak... ott fenn... egy repülőgép szalad!

Tanár: Igen? Nem szabad hozzányúlni, Tommy!

(*Tils-Bits*)

Rosszul címezték!

— Itt olvasom az újságban, hogy kéri a becsületes megtalálót, jelentkezék, aki tegnap este az uccán egy pénztárcát talált...

— De hiszen ez neked szól, Max!

— Miért? Hát becsületes vagyok én?

(*Musketen*)

Alkalmi ruha

Feleség: Tom, ezt a rongyos, vacak ruhádat ugye odaajándékozhatom egy koldusnak?

Férj: Isten őrizz! Ebben a ruhában szoktam adótárgyalásra menni!

(Tit-Bits)

Korrekt válasz

— Ujra egy új ruha! Csak azt tudnám, honnan vegyék annyi pénzt, hogy ezt a rengeteg ruhát ki tudjam fizetni!

— Ez egészen a te dologod! Igazán nem azért mentem férjhez, hogy pénzügyi tanácsokkal lássalak el!

(La Vie Parisienne)

Elég ok...

— Miért ijed meg mindig annyira, ha egy autótól lát közeledni?

— A múlt héten egy esirkefogó autón megszóktette a feleségemet — most mindig attól reszketek, hogy visszahozza...

(Passing Show)

Kocavadások egymás között

— No, hogy sikerült a vadászat?

— Remekül!

— Tudta a kutyámat használni?

— Hogyne — azonnal a legjobb vadkereskedéshez vezetett!

(Lustige Blätter)

Fatális foglalkozás

— Az orvosoknak igen sok ellenségük van ezen a világon!

— Hát még a másikon!

(Die Bühne)

Természetes!

Szakácsnő: Nem értem, ez a Heinrich napról-napra hidegebb lesz hozzám...

Szobalány: Nem csoda, ha mindig a jégszekrénybe zárod, mikor a nagyságos asszony kijön a konyhába!

(Ulk)

Goethe-centennárium

A weimari Nemzeti Színházban Goethe „Egmond”-ját játsszák. Két amerikai akik éppen kéjutazáson vannak Európában, szintén megnézik az előadást. A második felvonás szünetében Jack odafordul Bülhez:

— A darab igen tetszik nekem — nem tudod ki írta?

— Egy idevalósi... — hangzik a válasz.

(Die Bühne)

Jó tanács

— Képzeld Pick! A szomszédom mindenütt azt meséli, hogy ő egy idióta mellett lakik. Mit lehet ez ellen tenni?

— Kiköltözni!

(Die Bühne)

Feleljen neki!

— Nagypapa tudnak a boszorkányok repülni?

— De fiacskám, hányszor mondjam, hogy nincsenek boszorkányok?

— Tudom, tudom, de ha lennének, akkor tudnának?

(Kölnische Illustr. Z.)

A szerelmes levelek igaz romantikája...

— Itt a gyűrűd vissza! — úgy érzem, mi nem vagyunk egymáshoz valók! Akarod a szerelmes leveleidet is vissza?

— Feltétlenül! Rengeteg olyan dolog van bennük, amelyet a legközelebbi alkalommal fel tudok használni...

(Ulk)

Egy kis irodalmi eszegezés

— Ugy? Szóval Fred történelmi regényt írt!
— És ki a regény hőse?
— A kiadó!

(Le Sourire)

Ismerlek!... Segítsek?

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény”. Minden rúshoz egy szelvény. Aki levélben akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megímezett, felhígyezett borítékot és irásonként 2-2 pengőt! A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk! A borítékon jelezni kell a „grafológus” szót.

Margó. Nincs elég önbizalma. Nagyon kötelességtudó, nagyon komolyan vesz mindent és nem tudja elég bőlesen és elég könnyedséggel kezelni a dolgokat. Ösztinte és azt hiszi, hogy az ügyes és diplomatikussá fellépés az ösztiniséggel nem egyeztethető össze. Lelkiismeretes, sőt skrupulusos munka a téren. Nem tudja eléggé beleélni magát másokba és mindenzt a saját szempontjaiból ítél meg. Nincs fantáziája és nem elég bátor. — **Jyenge viola, 22 éves.** Kitanó humorra van, soha nem pózol és nagyon tehetséges. Logikus, biztos ítéletű, gyors. Temperamentumos, nem nagyon fegyelmezi magát, nem jól bírja a korlátokat. Kissé fölényes, nem szeret másokra támaszkodni, de azért szépen és izlésszerűen tud elfogadni másoktól, ha megfelelő formában állnak melléje. Teljesen a saját életének kiépítésével van elfoglalva, sok kezdeményező van benne és lendületes a kezdeményezése megvalósításában. — **Korlát.** Nagyon intelligens és nagyratörő. Határozott céljai vannak és ezek dőrebben nem kímél semmi fáradságot. Optimista, jóhiszemű és épkedélyű ember. Szívesen segít másokon, jó pajtás, de alapjában véve árklózt, ha nem is látszik annak. Jó formabíróka van, előítélettel ninesenek, de nem hódol be mindennek, csak azért, mert újszerű és modernnek látszik. Rendes, megbízható, de nem túlzottan. — **Ritnus.** Érdekes, színes egyéniség. Nincs benne sok állhatatosság, hamar ráun arra, amibe belefogott és kissé elhárítja magától a felelősséget. Tehetséges, de nem igazán produktív. Kissé elkényeztetett és ezért igazi küzdelemre nem képes. Ösztönösen megérzi, hogy az adott helyzetben mit kell tennie; sikereinek inkább ez az alapja, mint a komoly és kitartó munka. Önmagával szemben nem egészen őszinte, másokkal szemben őszintésére törekszik. — **Napnyugta.** Nagyon törekvő, az életet elmélyíteni akaró lélek. Kissé naiv, romlaltan és egészséges. Még nem volt alkalma arra, hogy egész egyénisége kibontakozzék, de ha nehé helyzetbe kerülne, meglepő energia- és bátorságerezzé válna. Nagyon kitarló, pontos és megbízható. Erőszakosan tud akarni, jöhet az erőszak néha passzív rezisztenciában nyilvánul meg. Könnyen meghátródnék, de hamar kibékül. Környezetétől elég sokat vár, és nagyon rosszul esik neki, ha hozzáfartozói és barátai nem felelnek meg várakozásainak (inkább lelki, mint anyagi téren). — **Leonardo da Vinci.** Jölelők, de nines elég fantáziája ahhoz, hogy igazán meg tudjon érteni másokat. Nem nagyon bírja el a kritikát, szereti ha tökéletesnek tartják, talán éppen ezért, mert önmaga nines megelégedve magával. Szenvedélyes természet, de ez nem tudatos benne. Fegyelmezi magát és azt hiszi, hogy

valóban olyan kiegyensúlyozott. Amit el kell viselnie, azt elviseli, de nines benne öröm a teljesítmény fölött; inkább kicsit áldoztatnak érzi magát ilyenkor. Sokat olvas, képezi magát, de nem rendszeresen és inkább szubjektív alapon. Gátlásai vannak, érzékeny és kissé melanholiára hajló. — **Válaszúton.** Kétkedő, nem egységes jellem. Nem tudja áthidalni a lelkében torlódo ellentéteket. Nem is igen mer őszintén szemébe nézni kérdéseinek, fél a levonandó következeveiktől. Magányos ember, aki úgy érzi, hogy még soha senki sem szerette igazán. Nem bízik senkiben, segítséget másától nem fogad el, úgy érzi, mindent saját magának kell megoldania. Vágyakozik nagyobb szabadság, nagyobb lehetőségek után, de a kockázatoktól visszariad. — **Sehonnai bitang ember.** Úgy érzi, hogy többre lenne képes, mint amennyit produkál és ezért elvesztette a maga értékelését. Még nem egészen fejlett egyéniség, de vigyázni kell, mert hajlamos a pesszimiztikus defektizmusra. Több hittel kellene néznie a dolgokat és önmagát. Nem számol idegrendszerével és mindig kissé túlfeszíti önmagát. — **Tango argentin.** Nem egészen őszinte, másnak szeretne látszani, mint amilyen. Ismeri rossz tulajdonságait és úgy érzi, hiába küzd ellenük. Van benne valami kegyetlenség, amely adott pillanatban olyan utakra ragadja, amelyekről önmaga is fél. Nem tud megbocsátani és csaknem mindenből hatalmas kérdést csinál. Bántja az emberek véleménye és mégsem tud alkalmazkodni senkihez. — **Végzetes alarm.** Nem tudja kivárni a dolgok sorát. Nagy vágyakozás van benne, nagy életéség, izléses, finom és grációzus. Van fantáziája, sokat álmódozik előjövődo dolgokon, de aktíven nem tudja befolyásolni az eseményeket. Tehetséges, friss és tempós. Jó ítézőképesége van, nagyon kedves tud lenni másokhoz. Szeret mindent, ami szép. Nagyon tud lelkesedni, szívesen ismeri el mások jó tulajdonságait. Egyetlen veszedelme a túrelmetlenség. — **Margó.** Keves benne az önállóság, nagyon könnyen befolyásolható. Önbizalma is ingadozó. Takarékos, szeryény, fellépése rokonszenves. A feltékenység ellen úgy kell küzdeni, mint minden más jellembe lépszerűsége ellen. Le kell küzdeni és pedig az észével. Ez nem sikerül egyszerűen, csak fokozatosan. Arra mindenesetre nagyon vigyázni, hogy ha maga eleinte nem is tudja elkerülni, hogy szenvedjen alatta, de másoknak ne okozzon ezzel fájdalmat és ne kínozzon vele senkit. Intelligencia és öntegyelem az orvosság. Házsasság után valószínűleg szerepet fognak eszélni. — **Miss X. Y.** Intelligens, fejlett észlelőkai érzékel bír. Szellemileg igen fejlődésképes, de ez csak másodrendű fontosságú az életében. Ninesenek ilyen természetű ambíciói, nem szereti a mártírokat és önfeláldozást. Józanul és kissé földhözragadtan, csak a kellemes, nívós és magas életstandardot jellemződo bőségben zajló élet után vágyódnék. Sok az ellemmondás benne s valószínűleg nem ad nekem igazat, ha a lelkébe néz. De ha a eslekedeteit nézi objektíven, meg fogja látni, hogy a végleges döntő motívumok indítóereje mindig ez szokott lenni. Tehetséges, színes egyéniség. — **Kapcsi.** Hajározott, nem befolyásolható. Erős egyéniség, akinek ereje néha abban nyilatkozik meg, hogy gyengének érzi magát, mert rendkívül vár magától. Egocentrikus. Ha szeret valakit, akkor is az a fontos neki, hogy szeret és nem az, hogy mi van azzal, amit szeret. Bohasem tud egészen megfellekedni magáról. Sokat beszél a dolgairól, mégsem egészen őszinte. Zsarnoki hajlamai vannak. Sok iniciatíva van benne. Igen változó, nem ismeri önmagát sem, a cél sokszor egészen megváltoztatja, Tapintatlan. — **Tisztviselő.** Kicsit modoros. Mozdulataiban, állókódésában határozott stílus van, amit öntudatosan választott

amit el kell
ne öröm a
áldozatnak
pezi magát,
bjektiv ala-
kissé melan-
kedő, nem
i a lelkében
er ösztönt
levonandó
aki úgy
ette igazán.
ástól nem
agának kell
szabadság,
ekázatoktól
Ugy érzi,
it produkál
Még nem
znia kell,
felizmusra,
s önmagát,
ndég kissé
ntu. Nem
zani, mint
s úgy érzi,
s egyet-
nem tud
hatalmi
véleménye
kíhez. —
a dolgok
nagy élet-
antáziája,
de aktíven
t. Tehet-
sége van,
eret min-
szívesen
Egyetlen
jó. Keves
folyásol-
kos, sze-
ékenység
és jellem-
és pedig
sak foko-
gyázzon,
lkerülni,
ne okoz-
e senkit,
ga. Há-
eseréni.
ai érzék-
de ez
en. Nin-
szereit a
és kissé
ívós és
en zaflo
s benne
en lelké-
en, meg
ívumok
etséges,
t. Nem
je néha
ek érzi
ocentris
nek, aki
edkéri
mégsem
zannak,
ő, nem
n mert
Kicsit
habo-
asztott

és fejlesztett ki. Igen fontosnak érzi, hogy milyen véleménnyel vannak róla az emberek. Azok közé tartozik, akik inkább nem sirnak, ha tudják, hogy nem áll jól. Nagy lelki depresszióin is a hiúsága szokta átsejteni. Derogál neki a letörtek közé tartozni s ezért lerázza magáról a bajokat. Szellemes, rutinos. — **Pista.** Sok lendület van benne. Ambiciózus. Mindent kivét magából és az életéből, ami akadályokat gördíthetne az útjába. Igen erős ember, sokkal többet bír el, mint mások, teljesítőképessége bámulatos felfokozásra tágul, ha annak reális hasznát remélheti. Gondos nevelésben volt része, biztonság megingathatatlan. Van benne kombinációs képesség. Nagyon ragaszkodik a tradíciókhoz. Arisztokratikus, követelő, uralkodó természet. — **Most vagy soha. B. K.** Simulékony, odaadó természet. Jól megállja a helyét, de óvakodik tőle, hogy valami rendkívüli feladat elé állították. Nem szeret feltűnni, nem szereti, ha felőlősség van rajta. Igen kellemes kedélye van, barátságos és mindig hajlamos a nevetésre, tréfára. Nincsenek határozott céljai, cselekedeteit ösztönei határozzák meg. Optimista. — **Szabadság. 1848.** Menekül önmaga elől. Egyszer a munkában, másszor a szórakozásban keresi a felejtest, a lényeg az, hogy ne jusson ideje az önmagával való foglalkozásra. Legboldogabb pillanatai, amikor úgy érzi, sikerül tartalmazni talánia az életben, de néha a nagy sikerek sem hozzák meg ezt és amikor legmegelégedettebb lehetne, jön rá a legerősebb a hiábavalóság, üresség érzése. Bonyolult lelki összetétele mindvégig kísérő társa lesz. Maga is tudja, hogy bármely életformát választott volna, a teljes nyugalmi stádiumot egyik sem hozta volna meg. Ha férlinek született volna, könnyebben oldhatná meg konfliktusait. — **Cigánybáró. 18-19.** Tőváros. Kellemes, szerény egyéniség. Nagyon lelkiismeretes, alapos. Könnyen inába száll a bátorsága, különösen, ha valaki olyannal áll szemben, aki „tekintély” élte. Nagyon szereti az otthonát, életzínvonalát felte. Nagyon szereti és nagy illyenirányú erőfeszítésekre képes. Alapában véve szerencsés összetételű, mértékletes egyéniség. — **Hűszoró.** Kicsit bizonytalan, jóindulatú, sohasem lesz egészen önálló és felnőtt. Szenvedélyes, könnyen lelkesedik s lelkesedésében elfogult. Vannak pillanatok, amelyekben nem tud tárgyilagosan mérlegelni. Kiváncsi, szeret mások dolgával foglalkozni és bőbeszédű. — **Mária.** Sokat foglalkozik önmagával és rendkívüli lénynek tartja magát. Ezt mások is alátámasztják benne, mert viselkedésével gyakran ejti bámulatba környezetét. Anélkül hogy feltűnő akarna lenni, sikerül magára terelni a figyelmet. Intenzív szimpátiát és antipátiát vált ki az emberekből. Fejlett ízlése van és erős egyéniség. — **Rubató.** Erősen alá vetve a pillanat hatásának. Erzelmeiben szélsőséges. Nagyon érzékeny, sokáig eltöpreng azon amit másoktól önmagáról hallott, a hétköznapi dolgok nyomasztóan hatnak rá. Nem igen látja meg a mások baját és ha látja is, csak kinéződik, de segíteni nem tud. Sok barátja van, egyedül lenni nem szeret, de azért nem igazán ragaszkodik. — **Eresi.** Szereti, ha annyi a dolga, hogy lélekezni sem ér rá tőle s még akkor is sürög-forog, ha nincs is szüksége rá. Úgyes, életrevaló, sok iniciatíva és frissesség van benne, sikertelenségek csak rövid ideig veszik el a kedvét. Temperamentumos és türelmetlen. Könnyen megújítja a dolgokat és az embereket, következetességet nem tartja kötelezőnek a maga számára. — **M. R. S. K. P.** Közvetlen modora van, sokat beszél de olyan összevissza, hogy végeredmény-

ben soha sem lehet tudni, hogy mikor ösztöne. Igaz, hogy saját maga sem tudja, annyira esz-köze hangulatainak. Szélsőséges. Nincsenek skrupulusai, előre soha se gondol, bízik abban, hogy valahogy minden kellemetlenség alól ki tud bújni. Másokról sem tételez fel nagy gerinceséget. Ugy látszik fiatalon igen cinikus emberek társaságába került s a jó és rossz fogalma kiesül összezavarodott benne. — **Jelige** mindent elárul. Megelégedettségre hajlamos egyéniség, igen kellemes simulékony modora van, mások érzékenységet a legmesszebbmenően tiszteletben tartja, de elnéző azokkal szemben, akik bántják. Sok megértés, bölcsesség van benne. Rendszerető, takarékos és szerény. — **Késmárki.** Nagyon élénk eszű. Másokkal meglehetősen türelmetlen, semmi sem megy neki elég gyorsan és rettenetesen terhére vannak az unalmas részletkérdések, részletmunkák. Mozdékony fantáziája van és nagyon szereti az élenkséget maga körül. Nehezen illeszkedik bele a formalitásokba, minden kényszer kellemetlenül hat rá, s ezért gyakoriak az összeütközések, elégedetlenségek és félreértések életében. — **Műkedvelő skót.** Szellemes és eredeti. Nagyon logikus, anélkül, hogy kifejezetten intellektuális ambíciói lennének. Szeret jól élni és ügyesen meg is szerzi magának azt, ami ehhez szükséges. Aránylag kevésből tudja kielégíteni igényeit. Nősülésre gondol, de nehezen tudja rászálni magát. Kissé önző, de nem annyira, hogy ellenszenves lenne. Határozott, gyors és szeresse és ezért néha kissé elbizakodottnak hat másokra. — **Ora et labora.** Szerény, kissé félénk, sohasem meri végiggondolni a dolgokat, a legkisebb nehézség is meghátráltatja. Nagyon becsületes, ronátlan és csak nagyon nehezen állja meg a mai könyöklő világban a helyét. Érzi is, hogy nála jóval tehetségtelegebbek vagy érdemlenekek háttérbe szorítják és ez esak fokozza bizonytalanságát. Finom, nagyon tisztán gondolkozású, de kissé álmatag. Nagyon vágyakozik más távlatok után, abban a biztos tudatban, hogy vágyai sohasem fognak teljesülni. — **Szent és rajongója.** Nagyon romantikus. Mindenkiről van egy elképzelése és nagyon boldogtalan, ha kiderül, hogy az illetők bizony csak hüsből és verből való emberek. Ne foglalkozzon annyit azzal, hogy mások milyenek és elég jók-e hozzá. Tegye meg a magáét és örüljön annak, hogy jó tud lenni másokhoz. Sok eredetiség is van benne, de nem fejleszti komolyan a képességeit. Mindent érzelmeiben él ki és energikus, céltudatos munkára nem tudja rászálni magát. Mindennek azonnal akarja látni az eredményét és ha a siker várat magára, elveszti a bátorságát. **Juhászhojtár.** Erősen intellektuális, fölényes és fantáziás. Nem sokat törődik másokkal, zavaratalan megy a maga útján. Cselekedeteinek és állásfoglalásainak minden konzekvenciáját vállalja és soha sincs terhére másoknak. Kedves elnézéssel nézi környezetének hibáit és sajnálja, ha mégis fölényesnek érzik. Tud egyedül lenni, de társaságban kedélyes. Szellemes, gyorsan és jól reagál, sőt van benne valami erősen fejlett telepatikus vonás. — **Memento mori.** Nagyon jóindulatú. Az élet dolgait nagyon komolyan veszi és sohasem elég könnyed. Sok mindent olvasott, meglehetősen egy irányban, de nem dolgozta fel az olvasottakat. Vannak intellektuális igényei, de nem elég alapos, illetőleg túlságosan meg van elégedve magával ahhoz, hogy részlméljen hiányaira. Tartózkodó, csendes, nagyon kötelességtudó, de tökéletességet meglehetősen érzeti környezetével. Megbízható és pontos.

S. Sz. V.

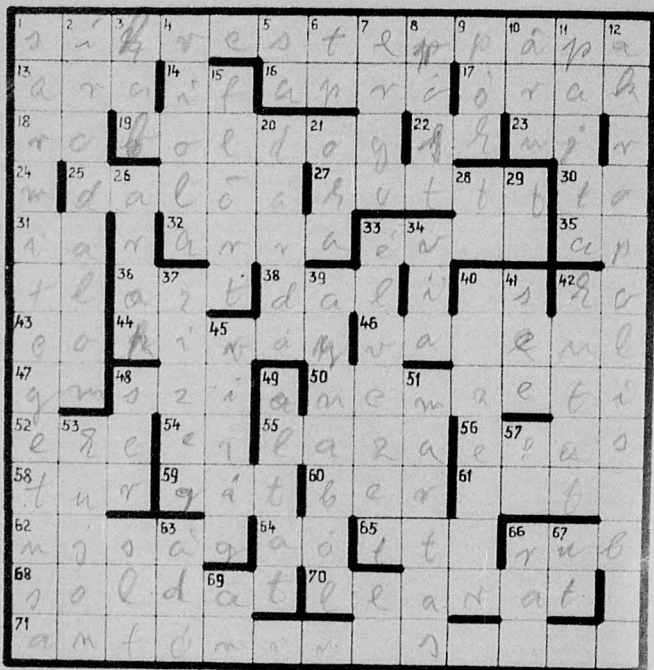
GRAFOLÓGIA-SZELVÉNY

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. Az egyház feje Szent István idejében. 13. Menyasszony. 14. Az egyik Dumas-regényben szereplő vár neve. 16. Parányi. 17. Visszafelé olvasva a nővények mankója. 18. Görög betű. 19. Mánapság kevés az ilyen ember. 22. Aktákon látható rövidítés. 23. Nem régi. 24. Ezer római számjelzessel. 25. Virág. 27. Hangjegyzet. 30. Állóvíz. 31. Háziállat hangja. 32. Helyhatározó szó. 33. A nők mindig letagadnak ebből egy párat. 35. Visszafelé olvasva kicsinyítő képző. 36. Mutatózó tárgyraggal. 38. Nóta. 40. Másállangzó fonetikusán. 42. Visszafelé olvasva enélkül nincs okozat. 43. Egy másállangzó közbeszűrésével idegennyelvű személyes névmás. 44. Első személyben ma nagyon sokat hallhatjuk ezt az igét. 46. „Szímeték” más nyelven. 47. Egy magánhangzó közbeszűrésével vízmadár. 48. Dolányos ember igéje. 49. Névelő. 50. Van ilyen színház is. 52. Gazdasági számszám. 54. Idegennyelvű személyes névmás. 55. 56. 56. „Lendület” más nyelven. 58. A disznó kedvence szóalkotása. 59. Akadály. 60. „Medve” más nyelven és fonetikusán. 61. Elektromos áram. 62. Lap. 64. Azonos magánhangzók más ékezzel. 65. Visszafelé olvasva helyhatározó szó. 66. Visszafelé olvasva nép. 68. „Katona” más nyelven. 70. Gazda teszi a terméssel nyáron. 71. Római császár.

Függőleges sorok: 1. Decebálus dáki király székhelye. 2. Az emberi szellem írásban való kifejezése (Y-i). 3. Testrész. 4. Virág. 5. Visszafelé olvasva ókori pénzegység. 6. Egy magánhangzó közbeszűrésével szakít. 7. Tehát. 8. Ebből áll a len szára. 9. Rovar. 10. Ebbe fekszik a kereskedő vagyona. 11. Falusi házak tartozéka. 12. A korinthusi fellegvár neve. 15. „Enyelgés”. 20. A két magánhangzó felcserejével régi fegyver. 21. Mindennek megvan az ..... 26. A függőleges 10-nek és társainak van (többszám). 28. Személyes névmás. 29. Képző. 33. Soknak sajnos ez az ivás. 34. „Ul” más nyelven. 37. A falevel ősszel, ha a szél fúj ..... 39. Régente híres volt ez a mulatság. 40. Hevesi Sándor színdarabjának címe. 41. „Tenger” más nyelven. 42. A detektív igéje. 45. Ez például a függőleges 4 is. 48. Ital. 49. A dajka teszi az álmos gyerekekkel. 51. A magánhangzókra ékezet-pótlással a hús mellé szokták adni. 53. Kópé. 57. Idegennyelvű névelő. 63. Minden ember

Figyelem! A fekete kockát a fekete vonalak pótolják és pedig a vízszintes sorokat a függőleges vonalak, a függőleges sorokat a vízszintes vonalak látatják el. A megfejtők között minden héten tíz könyv- és egy üvösművészeti ékszerajándékot osztunk ki. Megfejtési határidő január 23. Minden borítékra ez frandó: Rejtvénymegfejtés.

ellensége fölös ékezzel. 65. Az utolsó betűjét az elejére téve minden embernek van. 67. A függőleges 34 magyarul. 69. Németnyelvű előjárószoeca.

A mlt számban közölt keresztrejtvény megfejtése:

Vízszintes sorok: 1. Jansen Zachariás. 11a. A. 12. Rak. 14. Mull. 16. Adós. 18. Tz. (tiz). 19. Nis. 20. Yse (yes). 21. Toulouse. 22. Us (hús). 23. Orel. 25. Hr. 26. Ni. 27. Go. 28. Gk. 29. Sto. 31. Idea. 33. Re. 34. Sec. 35. Po. 36. Kés. 38. Fuss. 40. Seta. 42. Zs. 43. Apa. 44. Csak. 46. Emden. 48. Heléna. 50. Nagyenyed. 51. Na. 52. Gépel. 53. Nn. 54. Példa. 56. Nyitra. 59. Aes. 61. Zita. 62. Ne. 63. Cseveg. 65. Kassa. 67. Pr. 68. Ist. 69. Legyen. 70. Alkóv. 71. Uranus. 73. Most. 75. Eb. 76. Ká. 77. Sopronkeresztúr. — **Függőleges sorok:** 1. Janus Pannonius. 2. Aristophanes. 3. Nasó. 4. Ecsed. 5. Nem. 6. Zu. 7. Alors. 8. Halics. 9. Rouget de Lisl. 10. Issos. 11. Székességhvár. 13. Kyrie eleison. 15. Tunishan. 17. Domrémy. 18. Tegez. 21. Trau. 24. Lef (lef). 30. Oka. 37. Csép. 39. Sk. 41. Ae. 44a. Sn. (sin). 45. Aa. 47. Anya. 49. Egy. 52a. Er. 53. Nagy. 55. Ezsau. 57. Te. 58. Aeg. 60. Eke. 64. Vc. 66. Ak. 67. Ró. 68a. Táp. 69. Lu. 72. Ro. 72a. Sn (sin). 73. Mk (mák). 73a. Sir. 74. Te. 75a. Bot. 76. Kku.

Szerkesztői üzenetek

Olvassóink napról-napra lömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélről egy megcímzett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délbáb” szerkesztőségének, Budapest, VII. Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.
Kéziratokat nem őrizünk meg

Kivánesi. Barátnője elvesztette a fogadást, mert úgy pizsamában, mint pongyolában úrilány legfeljebb női vendéget fogadhat. Ez még az amerikai milliomos kisasszonyok között sem szokásos. Lehel, hogy a filmen megteszik, de csak azért, hogy a filmszínész nő pizsamáját bemutassák. E. Bergner 156, L. Harvey 154, L. Dagover 165, L. Deyers 156, Nagy Kató 160 centiméter magas. A többit nem tudjuk. — **S. Ernőné.** A megfajtást megkaptuk, helyes is, de mivel ebben a számban nem hirdettünk jutalmakat, nem is küldhetünk. — **Szeretném tudni.** Willy Fritsch címe: Berlin-Charlottenburg, Kaiserdam 95, Karinth Frigyesé: Budapest, I, Vercpéli út. — **O. László.** Közlésre nem alkalmas. — **B. István, Budapest, Üllői út.** Szakembernek kellene bemutatnia és amennyiben ennek is ugyanez a véleménye, ki kellene fejeznie magát. Keresse fel valamelyik zenés színházunk karmesterét vagy zeneügyi igazgatóját. — **K. István, nyug. ezredes.** A közölt és felragasztott példa találó volt és beismertük, hogy ezt a hibát elkövettük. A baj abban van, hogy ezen a téren még mindig eltérés mutatkozik és teljes megegyezés nem jött létre, hiszen még a közelmúltban is elég nagy volt az eltérés az akadémiai és iskolai helyesírás között. A mi üzemünk a Balassa-féle helyesírás szerint szed. A magyar nyelvben különben sok ilyen furcsaság van (keztü, kesztü) és ezek állandóan vita tárgyai. Természetes, hogy legalább következetesség szükséges. Észrevételeit közönnel vettük és hálával fogadjuk a jövőben is. — **Argentínai olvasó.** Ott helyben kellene szakemberrel beszélnie, aki megállapítaná, hogy valóban tehetőse-e. — **Újpesti olvasó.** Ivan Petrovics címe: Berlin-Schmargendorf, Forkenbeckstrasse 56a. Magyarul írhat. — **Saffi.** Sajnos, nem tudjuk. — **K. I., 1932** Az iskolát itt is elvégezheti és azután még mindig eldöntheti, hogy kiemegy-e. Odakint csakis akkor érvényesülhet, ha főkéletesen beszél németül. Enélkül még elindulni is kár. Erre a címre írhat: Universum Film A.-G. Berlin S. W. 68, Kochstrasse 6—8. — **T. Julianna, Szentes.** Sajnos, egyikre sem emlékszünk. — **Anonym, 13.** Közlésre nem alkalmas és nem hisszük, hogy valahol előadható lenne. Humora erőltetett és stílusa sem kifogástalan. Ha válaszbélyeges borítékot küld, visszaküldjük. — **Nyáron haragban voltunk.** Nős embert szeret, ő is szereti magát, nem akarja, hogy ő elváljék feleségétől és maga

öngyilkosságra gondol. Ez a helyzet tarthatatlan és a leghelyesebb, ha sürgősen szakít vele. Öngyilkosságra ne gondoljon, mert nem érdemes. Fialat leány nem követ el öngyilkosságot azért, mert szeret és biztosan tudjuk, hogy hamarosan nem is fog rá gondolni. Nagyon fontos, hogy a jövőben ne is lássa. — **Hona asszony.** Betty Bird 1907 június 18-án, Bécsben született és miután szépségkirálynó lett, felfedezték a film számára is. Előbb az osztrák fővárosban filmezett, majd Berlinbe került. Nagyon sok filmben aratott sikert. — **G. László.** Németh Mária tényleg megvált a bécsi operaháztól és a berlini városi operához szerződött. Európa nagyvárosaiban is fog vendégszerepelni. Budapesten legutóbb nagy sikert aratott. Vele együtt eltávozott a bécsi operától Alfred Piccaver is, aki több, mint két évtizeden keresztül volt az operaház tagja. Tauber jelenleg Berlinben szerepel. — **Z. Kálmán.** Ebben az ügyben az illetékesek még nem döntöttek és ezért mi sem tudunk határozottan mondani, legfeljebb találgathatunk. Várjon türelemmel, amíg az ügy eldől. — **G. Lili.** Nem hisszük, hogy kedvenc színésze nem küldene dedikált fényképet, ha erre levélben megkéri őt. Lehetséges, hogy rosszul címezte és nem kapta meg. A közölt cím jó. Várjon még egy hétig, aztán ismétlje meg kérését. — **U. István és József.** Tervük fantasztikus és megvalósíthatatlan. Ki akarunk utazni Berlinbe, hogy ott bármilyen munkával pénzt gyűjtsenek össze. Ezzel a pénzzel el akarják végezni az iskolát, hogy végül filmszínészek lehessenek. Először is Berlinben idegen nagyon nehezen kap munkát, másodsorú kizárt dolognak tartjuk, hogy a filmmel elhelyezkedhessenek, akkor, ha nem tudnak tökéletesen németül. Ma, amikor kizáróan beszélőfilmeket gyártanak, ez rendkívül fontos, sőt az első feltétel. Tanácsunk: ne menjenek! — **Svájei olvasó.** Az „Érik a búzakalász” című háromfelvonásos vígjáték szerzője Ujházy György, akinek cikkeivel lapunk hasábjain is találkozhat. Legutóbb a rádió másodsorú közvetítette nagy sikerrel. — **„Pulykatojás.”** Mosakodáshoz bórax szappant használjon. Helyes volna speciális fényvédő púder és gyógykrém alkalmazása. Ez a kezelés télen is szükséges. Készítményeket csak levélben ajánlunk.

Előfizetési ár:

¼ évre 2 pengő 50 fillér, ½ évre 5 pengő.
Ausztriában példányonként 40 Groschen.

Szerkesztő: TOLNAI SÁNDOR

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA
Budapest, VII, Dohány uca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomda Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány uca 12 szám
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 423—39 és József 423—50

Paris divát
a legelőkelőbb
magyar divatlap
ARA
60 FILLER

Tolnai Nyomdai
Műintézet és
Kiadóvállalat
R.-T. nyomása,
Budapest

VI. É.
1932
MFG. J.

A
a szil